

Załącznik nr ... do Uchwały Nr
Rady Gminy Łącko z dnia

Diagnoza problemów społecznych Gminy Łącko

Łącko, 2025 rok

Spis treści

I.	CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄCKO – ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI GMINY	4
1.	Strefa przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna.....	4
1.1	Położenie	5
1.2	Rys historyczny	6
1.3	Struktura gruntów	7
1.4	Infrastruktura techniczna i budownictwo	8
1.5	Kultura	19
1.6	Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych	23
1.7	Identyfikacja problemów.....	31
2.	Strefa środowiskowa	32
2.1	Zasoby i stan środowiska naturalnego.....	33
2.2	Zagrożenia powodziowe i osuwiskowe.....	36
2.3	Identyfikacja problemów strefy środowiskowej.....	38
3.	Strefa gospodarcza.....	39
3.1	Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko	40
3.2	Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy	43
3.3	Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory	47
3.4	Główni pracodawcy i zatrudnienie	48
3.5	Identyfikacja problemów w branży gospodarczej.....	49
4.	Strefa społeczna	50
4.1	Struktura demograficzna	50
4.2	Struktura ekonomiczna ludności według wieku	53
4.3	Poziom i struktura bezrobocia.....	55
4.4	Pomoc społeczna	68
4.5	Struktura wykształcenia społeczeństwa.....	83
4.6	Edukacja i wychowanie przedszkolne.....	84
4.7	Wielkość gospodarstw domowych.....	89
4.8	Struktura organizacji pozarządowych.....	89
4.9	Bezpieczeństwo gminne	93
4.10	Identyfikacja problemów w obszarze społecznym	98
II.	DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI.....	102
1.	Analiza wskaźnikowa i metoda delimitacji obszarów problemowych	102
	Spis Map.....	125
	Spis Tabel	125

Spis Wykresów127

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄCKO – ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI GMINY

Uwagi metodologiczne

Analiza obecnej sytuacji w Gminie Łącko opracowana została zgodnie z wymogami *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz. U. z 2024 r., poz. 278) oraz zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 pozyskane dane pogrupowano i przedstawiono w ramach następujących stref:

- ✓ przestrzenno – funkcjonalnej,
- ✓ technicznej,
- ✓ środowiskowej,
- ✓ gospodarczej,
- ✓ społecznej.

W przypadku braku możliwości pozyskania danych w podziale na poszczególne sołectwa przedstawiono je w odniesieniu do całej gminy. Pozwoli to interesariuszom programu rewitalizacji na poznanie tła i różnych uwarunkowań sytuacji gminy i jej mieszkańców.

Wskaźniki użyte do delimitacji obszarów rewitalizacji zostały tak dobrane, by pokazać ewentualny problem w samym sołectwie/miejscowości ale i w skali gminy. Wynika to z faktu, iż poszczególne sołectwa Gminy Łącko zamieszkane są przez 422 – 3296 osób. Skutkuje to m. in. tym, że wskaźniki obrazujące wartości w odniesieniu do liczby mieszkańców mogą sygnalizować duży problem w poszczególnych miejscowościach, który w skali gminy nie jest aż tak znaczący.

1. Strefa przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna

Przedstawiony w niniejszym rozdziale opis strefy przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej pozwoli m. in. na określenie poniższych wskaźników użytych do delimitacji obszarów rewitalizacji:

- 1) *liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. w skali gminy*
- 2) *liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji*
- 3) *liczba publicznych obiektów kultury w poszczególnych miejscowościach*
- 4) *liczba i stan infrastruktury sportowej w poszczególnych miejscowościach*

- 5) *liczba publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnętrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.)*
- 6) *liczba budynków niewyposażonych w wodociąg w skali gminy*
- 7) *liczba budynków niewyposażonych w kanalizację w skali gminy*

Pozostałe informacje przedstawione w niniejszym rozdziale stanowią niezbędne minimum dla pokazania tła i sytuacji w gminie, a tym samym łatwiejszego zrozumienia problemów jakości życia mieszkańców.

1.1 Położenie

Gmina Łącko jest gminą wiejską, położoną w województwie małopolskim w zachodniej części powiatu nowosądeckiego przy drodze wojewódzkiej Nowy Sącz – Nowy Targ oraz Nowy Sącz – Mszana Dolna – Kraków. Powierzchnia gminy wynosi 132,95 km². Sąsiaduje z gminami Kamienica, Krościenko nad Dunajcem, Łukowica, Ochotnica Dolna, Podegrodzie, Stary Sącz i miastem Szczawnica.

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce.

Źródło: <http://www.regiozet.pl/gazeta.php?choice=1002>, data edycji 15.11.2015

Administracyjnie gmina składa się z 16 sołectw, tj. Brzyna, Czarny Potok, Czerniec, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Wola Kosnowa, Wola Piskulina, Zabrzeż, Zagorzyn, Zarzecze. Siedziba gminy mieści się w centralnie położonym Łącku, które ma charakter miasteczka.

[Strategia Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030, s. 5].

Dla celów opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łącko jako jednostki referencyjne przyjęto 16 sołectw. W dalszej części opracowania przedstawiano dane obrazujące ich sytuację jako bazę do delimitacji obszarów zdegradowanych.

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko.

Źródło: <https://www.lacko.pl/solectwa-gminy-lacko-ii.html>

1.2 Rys historyczny

Pojawienie się człowieka w Kotlinie Łącka datuje się na ok. 1200 - 1000 r. p.n.e. Ludność kultury łużyckiej, wybudowała dwa duże grodziska: na Babiej Górze i na Górze Zyndram w Maszkowicach. Lokalna społeczność jest przekonana, że właśnie tutaj było gniazdo rodowe Mikołaja Zyndrama z Maszkowic (wodza spod Grunwaldu).

Jeszcze przed rokiem 1227 kasztelan sądecki Piotr Wydzga herbu Janina wg legendy miał na tych ziemiach kopać złoto i tratwami spławiać Dunajcem i Wisłą aż do Krakowa.

Łącko zostało założone przez księżną Kingę w 1253 lub 1293 roku. Po śmierci księżnej tereny te pozostały pod władzą klasztoru w Starym Sączu, aż do wieku XVI.

Okres międzywojenny to intensywny, trwający do dzisiaj, rozwój sadownictwa i kultury tego regionu. W tych ciężkich czasach pojawiła się potrzeba utworzenia zespołu regionalnego, działalność którego miała na celu chronić, rozwijać i wzbogacać dziedzictwo przodków związane z muzyką, tańcem, śpiewem i pięknym strojem górali łąckich. W konsekwencji jesienią 1933 roku powstał Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Górale Łąccy”.

Dzisiaj Gmina Łącko ma turystyczny charakter. Prężnie rozwija się tu również sadownictwo i przetwórstwo owocowe.

[Źródło: <http://www.elacko.pl/index.php?site=Webpage&id=4>, data edycji 22.10.2015]

1.3 Struktura gruntów

Z danych Urzędu Gminy Łącko z roku 2024 wynika, że największą powierzchnię w Gminie zajmują ogółem użytki rolne, bo aż 50,89%, tj. 6 764 ha. W grupie tej wprawdzie dominują grunty orne – 23,99%, jednakże na uwagę zasługuje znaczna powierzchnia sadów – prawie 15% powierzchni gminy (1985 ha). Jest to efekt bogatych tradycji sadowniczych na tych terenach. Przeszło 43% obszaru gminy zajmują lasy wraz z zadrzewieniem i zakrzewieniem, co czyni ją cenną przyrodniczo i atrakcyjną turystycznie.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Łącko na koniec 2024 r.

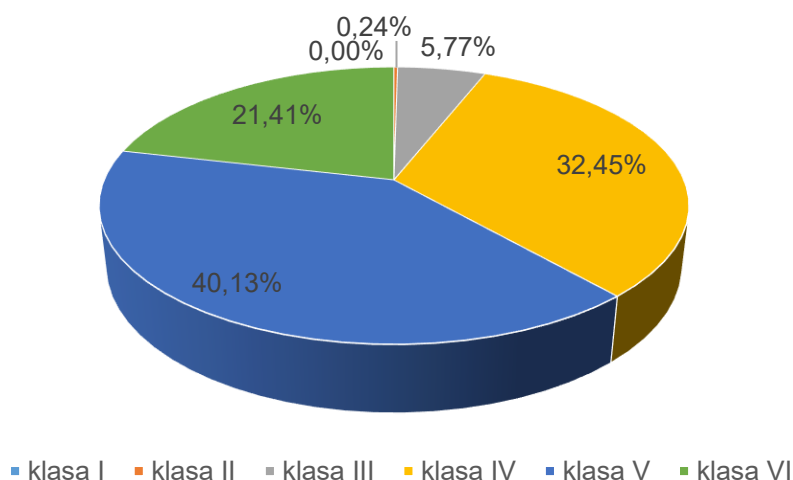
Użytki		Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
użytki rolne	grunty orne	3 188,84	23,99
	sady	1 984,82	14,93
	łąki trwałe	116,58	0,88
	pastwiska trwałe	1 201,08	9,04
	grunty rolne zabudowane	271,48	2,04
	grunty pod rowami	1,66	0,01
lasy		5 485,69	41,27
zadrzewienia i zakrzewienia		236,41	1,78
nieużytki		93,60	0,70
tereny mieszkalne		184,30	1,39
tereny przemysłowe		49,00	0,37
tereny komunikacyjne	drogi	281,83	2,12
	tereny kolejowe	0,0000	0,00
pozostałe		198,26	1,49
razem		13 293,56	100%

Źródło: Urząd Gminy Łącko.

Na terenie Gminy jest 2 566 gospodarstw rolnych, spośród których aż 59,70% (1532) to gospodarstwa małe do 2 ha. Gospodarstw o powierzchni 2-5 ha jest 32,89% (844), 5-10 ha – 7,17% (184) a powyżej 10 ha – 0,23% (6).

Jak pokazuje poniższy wykres użytki rolne w I klasie tu nie występują, klasa II jest na 0,24% powierzchni. Najwięcej gleb posiada klasy bonitacyjne kolejno V i IV.

Wykres 1. Użytki rolne w Gminie Łącko wg klas bonitacyjnych

Źródło: Urząd Gminy Łącko

1.4 Infrastruktura techniczna i budownictwo

Na terenie Gminy Łącko za dostawę wody i odbiór ścieków odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku (ZGK). Woda pochodzi z ujęć wyszczególnionych w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łącko

Lp.	Punkt poboru wód	Nazwa urządzenia wodnego służącego do ujmowania wody	Dane ewidencyjne (numer działki, obręb)	Pozwolenie wodnoprawne Qśred=m³/dobę
1.	Ł-1	Studnia wiercona – Łącko	dz.nr 1697/2 Obr. Łącko	786,80
	Ł-1A	Studnia wiercona – Łącko (awaryjna)		
2.	O-1	Studnia wiercona - Łącko	dz.nr 1807/6 Obr. Łącko	215,03
3.	S-1	Studnia wiercona – Łącko, dla wodociągu Czarny Potok-Szczereż	dz.nr 197 Obr. Łącko	150,00
4.	S-2	Studnia wiercona – Łącko dla wodociągu Czarny Potok-Szczereż	dz.nr 197 Obr. Łącko	72,00
5.	SO-1	Studnia wiercona – dla oczyszczalni ścieków Jazowsko	dz.nr 593/3 Obr. Jazowsko	4,00

Lp.	Punkt poboru wód	Nazwa urządzenia wodnego służącego do ujmowania wody	Dane ewidencyjne (numer działki, obręb)	Pozwolenie wodnoprawne $Q_{\text{śred}} = \text{m}^3/\text{dobę}$
6.	O-1	Studnia wiercona – dla osiedla Romów w m. Maszkowice	dz. nr 389/5 i 1053 Obr. Maszkowice	14,60
7.	Pobór wód powierzchniowych z pot. Kadeckiego w km 1 + 875	Ujęcie powierzchniowe – w m. Łazy Brzyńskie	pot. Kadecki - Obr. Łazy Brzyńskie	89,00
8.	O-1	Studnia głębinowa – w m. Łazy Brzyńskie	dz.nr 353, Obr. Łazy Brzyńskie	40,00
9.	Ks-2	Studnia wiercona – Kadcza	dz.nr 603 Obr. Kadcza	23,40
10.	C-1	Studnia wiercona – Czerniec	dz.nr 421 Obr. Czerniec	48,00
11.	Ms-1	Studnia głębinowa – Maszkowice	dz.nr 128 Obr. Maszkowice	28,80

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku, stan na 31.12.2024

Według danych GUS w 2019 r. w Gminie Łącko funkcjonowały 2 oczyszczalnie ścieków. Liczba osób korzystających z tych oczyszczalni ścieków wynosiła 7 071, tj. 42,8% mieszkańców Gminy. Stosunek długości sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej wynosi 1,22 w 2024 r. Jak pokazują poniższe tabele liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania sieci kanalizacyjnej przewyższa przyłącza sieci wodociągowej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2023 następujący odsetek ludności Gminy Łącko korzystał z urządzeń sieciowych:

- Wodociąg – 39%
- Kanalizacja – 45,6%
- Gaz – 2%

Tabela 3. Sieć wodociągowa w Gminie Łącko w 2024 r.

SIEĆ WODOCIĄGOWA	
długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej [km]	128,63
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	-
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1560
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	168,6
zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca [m ³]	30,87

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku

Tabela 4. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łącko w 2024 r.

SIEĆ KANALIZACYJNA	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	157,54
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	-
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	2221
ścieki odprowadzone [dam ³] – gospodarstwa domowe	379,4
ścieki odprowadzone [dam ³] – podmioty gospodarcze	5,2

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku

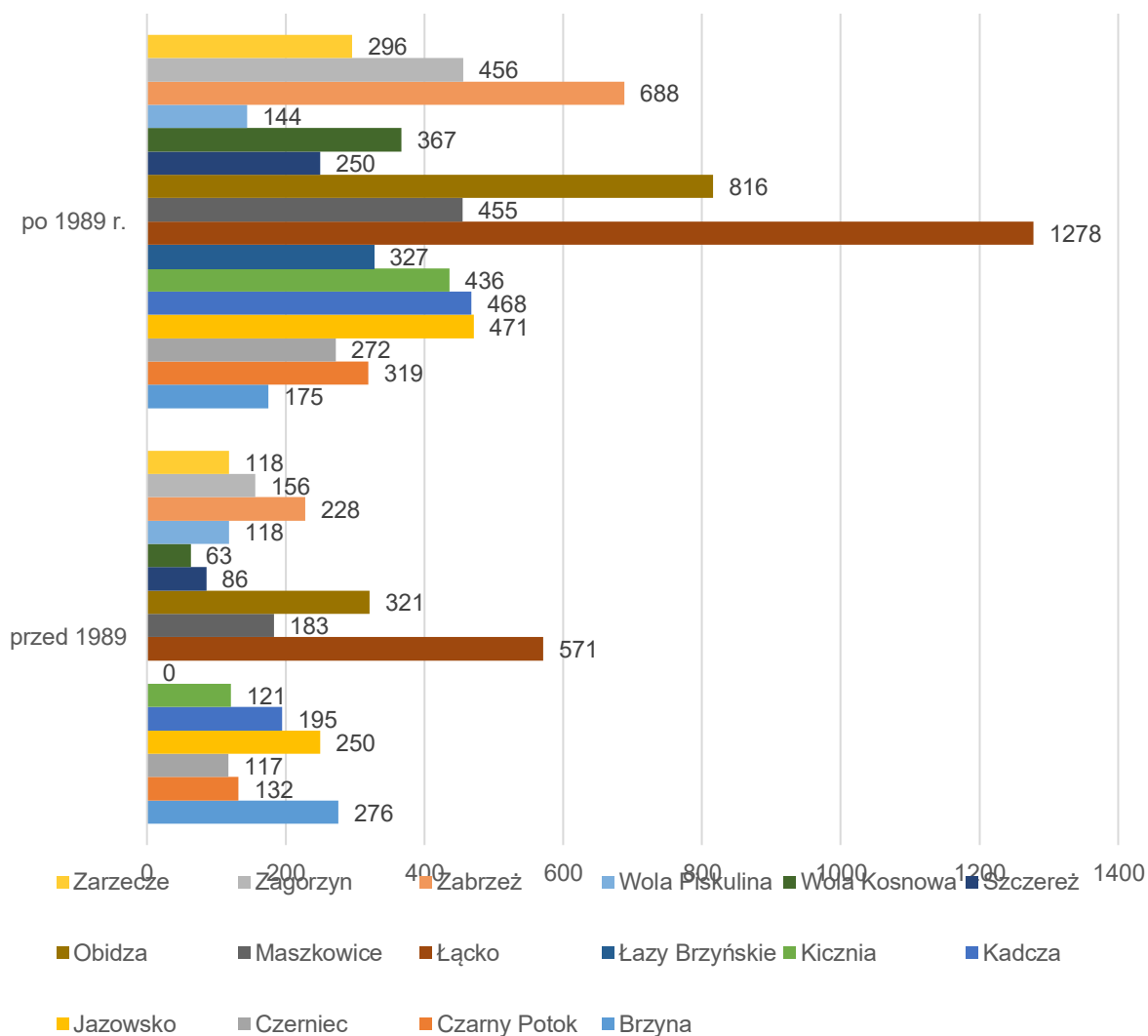
Według danych z gminnej ewidencji wg stanu na dzień 31.12.2024 największa liczba budynków, bo aż 1849 położona jest w m. Łącko. Spośród nich 30,9% zostało wybudowanych przed 1989 r., co w skali gminy stanowi 19,5% - najwięcej w gminie. Z kolei budynków wybudowanych po 1989 r. jest tu 69,1%, a w skali gminy stanowi to 18,15%. Największy odsetek budynków wybudowanych przed 1989 r. występuje w miejscowości Brzyna – aż 61,2%.

Tabela 5. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.)

	przed 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	po 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	ogółem	ogółem [%]
Brzyna	276	61,2%	9,4%	175	38,8%	2,48%	451	4,44%
Czarny Potok	132	29,3%	4,5%	319	70,7%	4,53%	451	4,44%
Czerniec	117	30,1%	4,0%	272	69,9%	3,86%	389	3,83%
Jazowsko	250	34,7%	8,5%	471	65,3%	6,69%	721	7,10%
Kadcza	195	29,4%	6,6%	468	70,6%	6,64%	663	6,53%
Kicznia	121	21,7%	4,1%	436	78,3%	6,19%	557	5,49%
Łazy Brzyńskie	0	0,0%	0,0%	327	100,0%	4,64%	327	3,22%
Łącko	571	30,9%	19,5%	1278	69,1%	18,15%	1849	18,21%
Maszkowice	183	28,7%	6,2%	455	71,3%	6,46%	638	6,28%
Obidza	321	28,2%	10,9%	816	71,8%	11,59%	1137	11,20%
Szczereż	86	25,6%	2,9%	250	74,4%	3,55%	336	3,31%
Wola Kosnowa	63	14,7%	2,1%	367	85,3%	5,21%	430	4,24%
Wola Piskulina	118	45,0%	4,0%	144	55,0%	2,04%	262	2,58%
Zabrzeż	228	24,9%	7,8%	688	75,1%	9,77%	916	9,02%
Zagorzyn	156	25,5%	5,3%	456	74,5%	6,47%	612	6,03%
Zarzeczce	118	28,5%	4,0%	296	71,5%	4,20%	414	4,08%
Razem	2935	28,91%	100%	7218	71,09%	100%	10153	100%

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 2. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.)

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Według stanu na 31.12.2024 r. w Gminie Łącko było 4682 budynków mieszkalnych (mieszkalnych i mieszkalno-usługowych, jeśli posiadają jedno mieszkanie) i 4 404 mieszkań o średniej powierzchni 98,26 m². Baza mieszkaniowa Gminy Łącko w latach 2021-2023 wykazywała systematyczny wzrost. Liczba mieszkań rosła średnio o 50 (w 2022 r.) i 43 mieszkania (w 2023 r.) rocznie. Największy przyrost zarówno liczby mieszkań, jak i budynków mieszkalnych odnotowano w roku 2022 – odpowiednio o 1,16% i 1,37% w porównaniu do roku poprzedniego. Obserwowano również stały wzrost liczby izb oraz powierzchni użytkowej mieszkań. W latach 2021-2023 liczba izb wzrosła o 524, co oznaczało

szybsze tempo wzrostu niż liczba mieszkań. Tendencja wskazuje na dominację mieszkań większych metrażowo w nowym budownictwie. Podobnie powierzchnia użytkowa mieszkań systematycznie rosła, co przekłada się na wzrost o 3,55% w ciągu dwóch lat.

Z danych GUS 2022 wynika, że w zasobach komunalnych pozostawało 47 mieszkań o średniej powierzchni 40,66 m².

Tabela 6. Zasoby mieszkaniowe Gminy Łącko w latach 2021-2023.

Wyszczególnienie	ROK		
	2021	2022	2023
liczba budynków mieszkalnych w gminie	4 296	4 355	4 398
mieszkania	4 311	4 361	4 404
izby	19 907	20 189	20 431
powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	417 868	425 909	432 730

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/tablica>, data emisji 19.05.2025

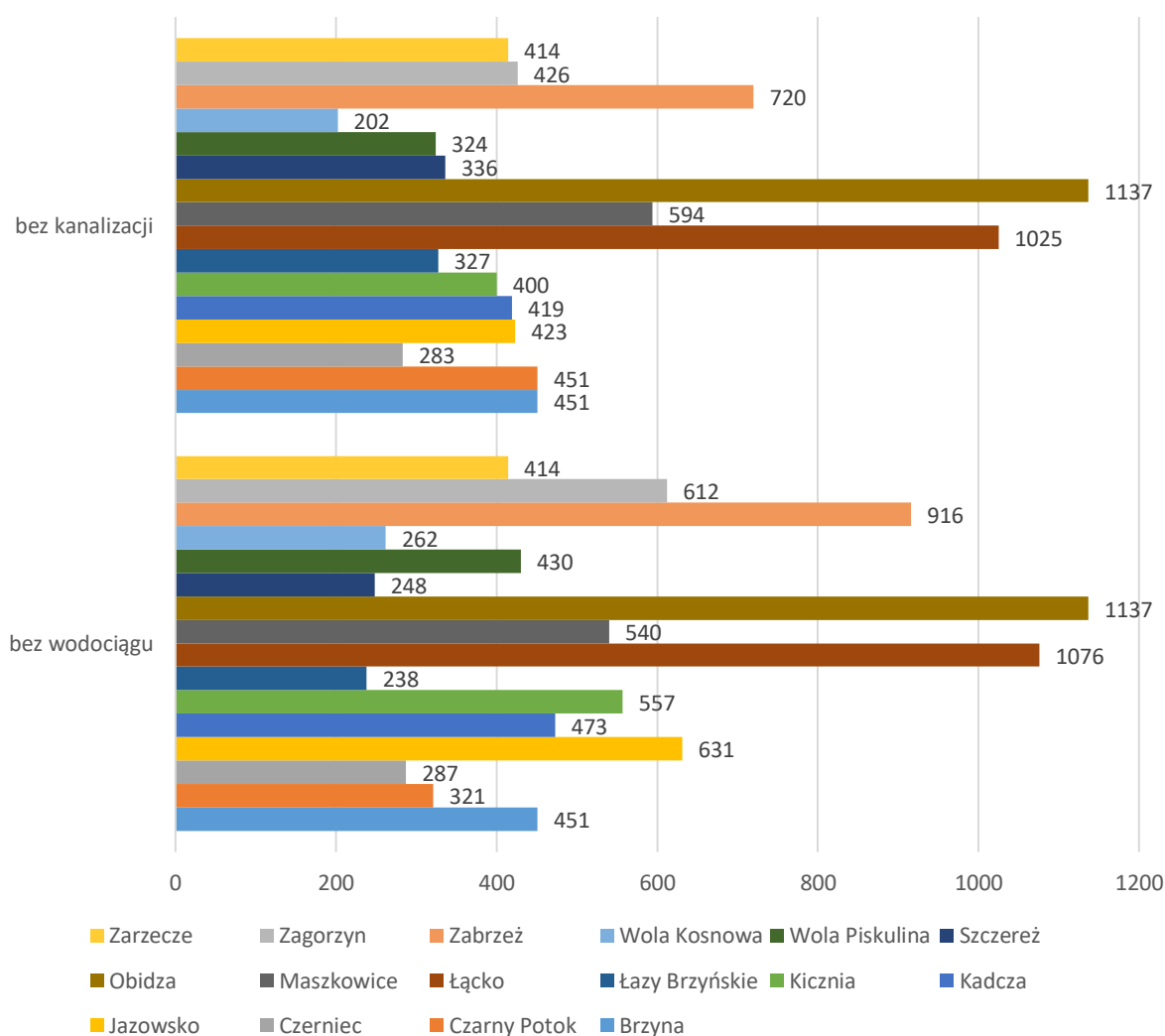
W skali Gminy Łącko aż 84,64% budynków nie jest wyposażonych w instalację wodociągową, a 78,12% nie posiada dostępu do kanalizacji sanitarnej. Szczególnie niekorzystna sytuacja występuje w miejscowościach całkowicie pozbawionych wodociągu: Brzyna, Kicznia, Obidza, Wola Piskulina, Wola Kosnowa, Zabrzeż, Zagorzyn oraz Zarzecze. Brak sieci kanalizacyjnej odnotowano natomiast w Brzynie, Czarnym Potoku, Łazach Brzyńskich, Obidzy, Szczereżu oraz Zarzeczu.

Tabela 7. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.)

	Liczba budynków ogółem	Bez wodociągu	Średnio na mieszkańca	% w miejscowości	Udział w gminie	Bez kanalizacji	Średnio na mieszkańca	% w miejscowości	Udział w gminie
Brzyna	451	451	72,04%	100,00%	5,25%	451	72,04%	100,00%	5,69%
Czarny Potok	451	321	49,69%	71,18%	3,74%	451	69,81%	100,00%	5,69%
Czerniec	389	287	37,66%	73,78%	3,34%	283	37,14%	72,75%	3,57%
Jazowsko	721	631	35,73%	87,52%	7,34%	423	23,95%	58,67%	5,33%
Kadcza	663	473	41,20%	71,34%	5,50%	419	36,50%	63,20%	5,28%
Kicznia	557	557	64,32%	100,00%	6,48%	400	46,19%	71,81%	5,04%
Łazy Brzyńskie	327	238	47,89%	72,78%	2,77%	327	65,79%	100,00%	4,12%
Łącko	1849	1076	32,65%	58,19%	12,52%	1025	31,10%	55,44%	12,92%
Maszkowice	638	540	48,26%	84,64%	6,28%	594	53,08%	93,10%	7,49%
Obidza	1137	1137	80,01%	100,00%	13,23%	1137	80,01%	100,00%	14,33%
Szczereż	336	248	42,91%	73,81%	2,89%	336	58,13%	100,00%	4,24%
Wola Kosnowa	430	430	53,82%	100,00%	5,00%	324	40,55%	75,35%	4,08%
Wola Piskulina	262	262	62,09%	100,00%	3,05%	202	47,87%	77,10%	2,55%
Zabrzeż	916	916	72,81%	100,00%	10,66%	720	57,23%	78,60%	9,08%
Zagorzyn	612	612	56,51%	100,00%	7,12%	426	39,34%	69,61%	5,37%
Zarzeczce	414	414	74,73%	100,00%	4,82%	414	74,73%	100,00%	5,22%
Razem	10153	8593	51,02%	84,64%	100,00%	7932	47,10%	78,12%	100,00%

Źródło: Urząd Gminy Łącko

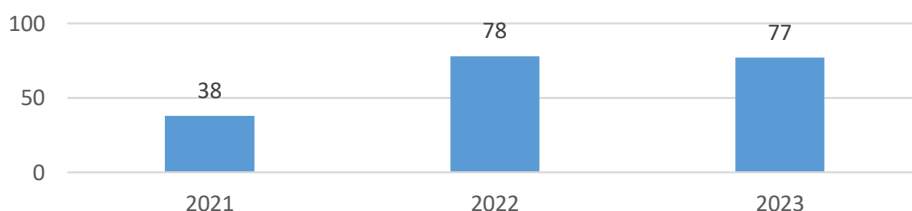
Wykres 3. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.)

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W 2023 roku w sferze budownictwa odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytku o 1,28% w porównaniu z rokiem 2022 oraz wzrost o 102,63% względem roku 2021. Wszystkie oddane mieszkania pochodziły z inwestycji realizowanych przez osoby prywatne – żadne nie należało do zasobów komunalnych. Ponadto 100% budynków mieszkalnych oddanych do użytku stanowiły całoroczne budynki jednomieszkaniowe.

Wykres 4. Mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w Gminie Łącko w latach 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/tablica>, data emisji 19.05.2025

W latach 2021-2024 budownictwo niemieszkalne w Gminie Łącko rozwijało się w sposób umiarkowany, z wyraźnym wzrostem aktywności w 2024 roku, kiedy oddano do użytkowania łącznie 13 nowych budynków niemieszkalnych – najwięcej w całym analizowanym okresie 2021–2024. Dla porównania: w 2021 r. oddano tylko 3 takie obiekty, co oznacza wzrost o ponad 330% w ciągu czterech lat. Wśród dominujących typów inwestycji znalazły się budynki garażowe oraz handlowo-usługowe. Rozbudowy były marginalne – po jednej inwestycji w latach 2023 i 2024, obie w zakresie zabudowy rolniczej.

Pomimo widocznego ożywienia, struktura budownictwa niemieszkalnego pozostaje wąska. Brakuje inwestycji w budynki kulturalne, edukacyjne, sportowe czy hotelarskie, które mogłyby wzmocnić potencjał turystyczno-usługowy regionu. Od 2021 roku nie odnotowano żadnych nowych inwestycji w budynki zakwaterowania zbiorowego ani obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską.

Tabela 8. Oddane do użytkowania budynki niemieszkalne wg rodzajów w Gminie Łącko w latach 2021-2024

Rodzaj budynku	ogółem			
	2021	2022	2023	2024
Budynki nowe				
budynki niemieszkalne ogółem (PKOB = od 1211 do 1274)	3	7	8	13
budynki handlowo-usługowe (PKOB = 1230)	0	2	0	2
budynki garaży (PKOB = 1242)	2	0	4	3
budynki przemysłowe (PKOB = 1251)	0	0	1	0
budynki szkół i instytucji badawczych (PKOB = 1263)	0	0	0	0
budynki kultury fizycznej (PKOB = 1265)	2	0	0	0
budynki gospodarstw rolnych (PKOB = 1271)	1	3	0	1
Budynki rozbudowane				
budynki niemieszkalne ogółem (PKOB = od 1211 do 1274)	0	0	1	1
budynki gospodarstw rolnych (PKOB = 1271)	0	1	1	0

Źródło: GUS BDL, data emisji 22.05.2025

BUDYNKI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na terenie Gminy Łącko zlokalizowane są następujące obiekty użyteczności publicznej:

- ✓ Budynek Urzędu Gminy w Łącku - mieści się tu również Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku oraz Przedszkole Samorządowe. Do budynku przyłączony jest nowo wybudowany segment, w którym mieszczą się przedszkole, żłobek oraz dodatkowe pomieszczenia dla urzędu.
- ✓ Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w Łącku (mieści się tutaj Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Szkoła Muzyczna I stopnia)
- ✓ Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku
- ✓ Świetlica Środowiskowa w Łącku
- ✓ Świetlica Środowiskowa w Jazowsku
- ✓ Świetlica Środowiskowa w Brzynie
- ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łącku
- ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jazowsku
- ✓ Szkoła Podstawowa w Zagorzynie
- ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego w Kadczy
- ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Potoku
- ✓ Szkoła Podstawowa w Kiczni
- ✓ Szkoła Podstawowa w Maszkowicach
- ✓ Szkoła Podstawowa w Obidzy
- ✓ Szkoła Podstawowa w Szczereżu
- ✓ Szkoła Podstawowa w Zabrzeży
- ✓ Szkoła Podstawowa w Zarzeczcu

BOISKA SPORTOWE

Jak wynika z poniższej tabeli na terenie Gminy Łącko jest 13 boisk sportowych, wśród których wymienić należy dwa Orliki w Łącku i Jazowsku. Przeważająca większość zlokalizowana jest przy Szkołach Podstawowych.

Tabela 9. Spis boisk sportowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Miejscowość	Charakterystyka
Łącko	kompleks boisk (3 boiska)
Łącko	ORLIK Łącko
Łącko	boisko sportowe Zyndram Łącko
Obidza	boisko sportowe przy Szkole Podstawowej
Jazowsko	ORLIK Jazowsko
Jazowsko	Boisko sportowe LKS Budowlani Jazowsko
Kicznia	boisko sportowe przy Szkole Podstawowej
Kadcza	boisko sportowe przy Szkole Podstawowej – wymagające odnowienia nawierzchni
Czarny Potok	małe boisko sportowe przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym
Szczereż	boisko sportowe przy Szkole Podstawowej
Szczereż	boisko sportowe LKS Górka Szczereż
Zabrzeż	boisko sportowe przy Szkole Podstawowej
Zagorzyn	boisko sportowe (górne i dolne) przy Szkole Podstawowej

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W jedenastu na szesnaście sołectw znajdują się place zabaw dla dzieci, które w większości funkcjonują przy zlokalizowanych tam szkołach. Ich wykaz zawiera poniższa tabela. Brak jest natomiast tego typu obiektów ogólnodostępnych dla wszystkich mieszkańców miejscowości/gminy. Uniemożliwia to spędzanie wolnego czasu na powietrzu i integrowanie się społeczeństwa w przyjaznym i zorganizowanym do tego celu otoczeniu.

Tabela 10. Spis publicznych placów zabaw w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Miejscowość	Charakterystyka
Łącko	3 szt. (przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łącku i przy Przedszkolu Samorządowym w Łącku) oraz plac zabaw linowy w parku nad Dunajcem
Jazowsko	2 szt. (przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym)
Zagorzyn	2 szt. (przy Szkole Podstawowej oraz przy ścieżce rowerowej)
Kicznia	1 szt. (przy Szkole Podstawowej)
Obidza	1 szt. (przy Szkole Podstawowej)
Szczereż	1 szt. (przy Szkole Podstawowej)
Czarny Potok	1 szt. (przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym)
Zabrzeż	2 szt. (przy Szkole Podstawowej oraz przy boisku sportowym)
Kadcza	1 szt.
Wola Kosnowa	1 szt.
Czerniec	1 szt.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

INWESTYCJE

Na terenie Gminy Łącko, zgodnie z zapisami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, tereny inwestycyjne zostały wyznaczone w każdej miejscowości. Należy jednak zaznaczyć, że grunty należące do gminy, które mogą zostać przeznaczone pod inwestycje, znajdują się jedynie w miejscowościach Łącko i Jazowsko.

1.5 Kultura

Kultura w Gminie Łącko opiera się na bogatych tradycjach regionalnych, aktywności lokalnych społeczności oraz funkcjonowaniu instytucji kulturalnych, które odgrywają istotną rolę w integracji i aktywizacji mieszkańców. Mieszkańcy Gminy Łącko mają silne poczucie tożsamości i lokalnego patriotyzmu. Jest tu duży potencjał ludzki i bogate tradycje kulturalne, w tym muzyczne, które wymagają pielęgnacji i szczególnej uwagi.

EDUKACJA ARTYSTYCZNA I DZIAŁALNOŚĆ GMINNEGO OŚRODKA KULTURY

W Łącku funkcjonuje Szkoła Muzyczna I stopnia, utworzona Uchwałą Nr 46/2007 Rady Gminy z dnia 22 czerwca 2007 r. Organem prowadzącym placówkę jest Gmina Łącko, a nadzór pedagogiczny sprawuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Siedziba szkoły mieści się w budynku przy jednostce OSP w Łącku. Szkoła użytkuje dziesięć sal, w których uczniowie pobierają indywidualną naukę gry na instrumencie, a także jedną dużą salę gdzie odbywają się zajęcia z kształcenia słuchu i rytmiki. Szkoła wyposażona jest w niezbędne do funkcjonowania zaplecze oraz sprzęt. Kształcenie obejmuje klasy fortepianu, skrzypiec, klarnetu, saksofonu, fletu oraz trąbki. Dyrektorem placówki jest dr hab. Stanisław Strączek.

[Źródło <https://www.lacko.pl/szkola-muzyczna-i-stopnia-w-lack.html>, data edycji 19.05.2025]

Działające na terenie gminy szkoły tańca poszerzają ofertę edukacji artystycznej:

Tabela 11. Szkoły taneczne na terenie Gminy

Lp.	Nazwa
1	Szkoła Tańca 2BDance
2	Szkoła Tańca Emerald Art Factory

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Kultura w Gminie Łącko nie ogranicza się jednak do wydarzeń i zespołów. Ważną rolę odgrywa Gminny Ośrodek Kultury. Został on powołany przez Naczelnika

Gminy Łącko zarządzeniem 19/83 z dnia 30 grudnia 1983 r. Zakres działalności tej instytucji obejmuje:

- działalność społeczno-kulturalną,
- upowszechnianie sztuki,
- tworzenie warunków do rozwoju folkloru oraz rękodzieła ludowego i artystycznego,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- promocję dóbr kultury Gminy Łącko.

Tabela 12. Warsztaty/zajęcia stałe – oferta GOK-u

Rodzaj zajęć	Liczba uczestników
Ognisko Muzyczne w Łącku	80
Grupa Teatralna „Berecik”	60
Warsztaty plastyczne	70
Zajęcia taneczne i baletowe	25

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Zadania Gminny Ośrodek Kultury w Łącku realizuje przede wszystkim przez organizowanie imprez kulturalnych, stałych kół zainteresowań oraz sekcji artystycznych, różnorodnych form zespołowego uczestnictwa w kulturze. Ważnym kierunkiem rozwoju GOK pozostaje także poszerzanie oferty zajęć, rozwój cyfrowych narzędzi i platform, integracja społeczności lokalnej oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami kultury.

[Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/content.php?page=informacje>, data edycji 19.05.2025]

Ważną rolę w zachowaniu i promowaniu dziedzictwa kulturowego odgrywają działające na terenie Gminy Łącko zespoły prezentujące folklor ludowy górali białych:

- Zespół Regionalny Górale Łąccy,
- Zespół Regionalny "Kiyrepecki"
- Małe Łącko (przy ZSP w Łącku),
- Mali Zagorzynianie (przy SP w Zagorzynie),
- Czarny Potoczek (przy ZSP w Czarnym Potoku),
- Mali Maszkowianie (przy SP w Maszkowicach),
- Jazowiaczek (przy SP w Jazowsku)

Działalność prowadzi tu także Orkiestra Dęta im. Tadeusza Moryto należąca do najlepszych amatorskich orkiestr Sądeckich.

[Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 19.05.2025]

WYDARZENIA KULTURALNE I ROZRYWKOWE

Gminny Ośrodek Kultury organizuje corocznie szereg wydarzeń cyklicznych, m.in.

Tabela 13. Cykliczne imprezy kulturalno-rozrywkowe na terenie Gminy Łącko

Nazwa	Szacowana liczba uczestników wydarzeń
Koncert Noworoczny	1500
Gminny Dzień Kobiet	300
Święto Kwitnącej Jabłoni	7000
Gminny Dzień Dziecka	300
Złot Pojazdów Zabytkowych	500
Święto Owocobrania	2000
wydarzenia patriotyczne (3 maja, 11 listopada)	500
konkursy dla dzieci i młodzieży (8-10 w ciągu roku)	800
wydarzenia okolicznościowe (średnio do 20 w ciągu roku)	3500

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Do najważniejszych imprez kulturalno-rozrywkowych Gminy należą:

➤ Święto Owocobrania

Organizowany jest w miesiącu wrześniu w Łącku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami są Gminny Ośrodek Kultury i władze Gminy Łącko. To typowa impreza regionalna, druga co do wielkości zaraz po Święcie Kwitnącej Jabłoni organizowanym corocznie w maju. W imprezie licznie biorą udział orkiestry dęte z Polski i zagranicy, a także zespoły folklorystyczne. Obok dorobku kulturalnego poszczególnych sołectw gminy prezentowane są tu także stoiska rolników i sadowników. Kolejnym punktem programu jest Turniej Wsi, gdzie drużyny poszczególnych sołectw walczą o miano najlepszej, następnie występuje zaproszony zespół lub kabaret a zwieńczeniem jest zabawa taneczna do późnych godzin wieczornych. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=owocobranie>, data edycji 23.10.2015]

➤ Święto Kwitnącej Jabłoni

Odbywa się w drugi weekend maja w Łącku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami jest Gminny Ośrodek Kultury i władze lokalne Gminy Łącko. Impreza ta posiada długą tradycję – po raz pierwszy zorganizowana została w roku 1949. Jej

program rozłożony jest na dwa dni z kulminacją obchodów w niedzielę. Sobota zarezerwowana jest na konferencje sadownicze i zawody sportowe. Wieczór obfituje w rozrywki jakie zapewniają zaproszeni znani aktorzy lub kabaret a dzień kończy zabawa taneczna. W niedzielę po uroczystej mszy świętej orkiestry dęte i zespoły regionalne gromadzą się na Rynku, skąd wyrusza barwny, rozśpiewany korowód do Amfiteatru na Jeżowej. Na program artystyczny składają się występy zespołów regionalnych i orkiestr dętych z kraju i zagranicy. W Łacku występowały już grupy z Danii, Słowacji, Rosji, Estonii i Węgier. Impreza ta jest doskonałą promocją Ziemi Łackiej i Sądeckiej. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=skj>, data edycji 23.10.2015]

KONKURSY TEMATYCZNE I OFERTA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Gminny Ośrodek Kultury organizuje następujące imprezy wspierające kultywowanie rodzimej tradycji:

- **Gminny Przegląd Grup Kolędniczych**
- **Konkurs Podłaźniczek, Pajaków Świątecznych**, który ma na celu kultywowanie rodzimej tradycji z zakresu zdobnictwa domostw w okresie Bożego Narodzenia
- **Konkurs Palm i Pisanek Wielkanocnych** - dla szkół z obszaru Gminy Łacko
- **Konkurs Poezji Regionalnej i Gadek Ludowych** - rozgrywany w trzech kategoriach wiekowych, najmłodszy prezentują wiersze w oryginalnej gwarze a starsi gadki ludowe.

[Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 19.05.2025]

Oferta GOK-u dla najmłodszych mieszkańców gminy jest następująca [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]:

- **Konkurs Młodych Muzyków, Wokalistów i Instrumentalistów** - organizowany z myślą o młodych zdolnych muzykach z Gminy Łacko, z których najzdolniejsi kwalifikują się na powiatowy przegląd do Starego Sącza.
- **Konkurs fotograficzny „Cudze chwalicie... - gmina Łacko w obiektywie”** - zorganizowany dla młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i dorosłych.

Pełną ofertę imprez i wydarzeń kulturalnych co roku publikuje na swojej stronie internetowej Gminny Ośrodek Kultury. W okresie wiosenno-letnim część z

nich ma miejsce w plenerze (festyny w poszczególnych miejscowościach, Święto Owocobrania i Kwitnącej Jabłoni) – w przypadku Łącka jest to Amfiteatr na Jeżowej, a w pozostałych miejscowościach głównie są to boiska. Pozostałe imprezy (konkursy, przeglądy, itp.) odbywają się w siedzibie GOK.

Mieszkańcy Gminy Łącko mają silne poczucie tożsamości i lokalnego patriotyzmu. Jest tu duży potencjał ludzki i bogate tradycje kulturalne, w tym muzyczne, które wymagają pielęgnacji i szczególnej uwagi.

Mimo dużego potencjału i zaangażowania, dalszy rozwój działalności kulturalnej wymaga inwestycji w zaplecze techniczne. Zidentyfikowane potrzeby obejmują m.in.:

- zakup strojów regionalnych i instrumentów dla zespołów,
- doposażenie pracowni artystycznych (filmowej, teatralnej, plastycznej),
- wyposażenie studia nagrań oraz sprzętu do rejestracji sesji plenerowych,
- modernizację systemów bezpieczeństwa (monitoring),
- zakup urządzeń podtrzymujących zasilanie infrastruktury krytycznej.

1.6 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych

Poddając ocenie zasoby rekreacyjno–turystyczne Gminy Łącko należy wziąć pod uwagę walory przyrodnicze z pięknymi krajobrazami, w które od lat wpisują się liczne sady owocowe oraz bogaty i posiadający długą tradycję folklor regionu. Te dwa elementy budują solidne podstawy do rozwoju regionu jako miejsca atrakcyjnego turystycznie. Region ten przyciąga licznymi znakowanymi i nieoznakowanymi szlakami górskimi, ścieżkami rowerowymi, panoramą Beskidów, Tatr, Pienin i Doliny Dunajca. Turyści mogą również spróbować sił w łowieniu ryb w Dunajcu (pstrągi, szczupaki, głowacice), oraz w uprawianiu narciarstwa.

Bazę noclegową stanowią [Źródło: Urząd Gminy Łącko]:

- Pokoje gościnne – Łącko
- Domek przy Szlaku - Łącko
- Zajazd Kałużna – Zabrzeż
- Pokoje gościnne – Zabrzeż
- Pokoje gościnne Krystyna Gałysa - Zabrzeż
- Willa Jagoda - Zabrzeż
- Gospodarstwo agroturystyczne – Zarzecze

- Dom Sądecki – Zarzecze
- Chata Miłośliwka – Zarzecze
- Gościniec pod Skólką - Zarzecze
- Gospodarstwo agroturystyczne - Czerniec
- Chata na Bucniku – Obidza
- Domki za Górą - Obidza
- 2domki w górach – Obidza
- Górska Przystań – Wola Piskulina
- Domek w Chmurach – Kicznia
- Osada nad Dunajcem – Maszkowice
- Słoneczne Wzgórze – Zagorzyn

Oprócz noclegu z wyżywieniem turyści mają możliwość wzięcia udziału np. w warsztatach zielarskich, wypieku chleba, ceramicznych oraz w spotkaniach z licznymi tu twórcami ludowymi. Baza gastronomiczna liczy około 19 lokalizacji w całej gminie.

Niebagatelną atrakcję stanowi również jedyny w Polsce sztuczny tor kajakowy do sportu wyczynowego. Znajduje się on w korycie Dunajca w Zabrzeży – Wietrznicach. Odbywają się tu treningi kadry narodowej seniorów i juniorów. Na torze tym możliwa jest organizacja międzynarodowych zawodów w kajakarstwie górskim jak Mistrzostwa Europy czy Mistrzostwa Świata. *[Źródło:*

<http://www.lacko.pl/kajakarstwo.html>, data edycji 23.10.2015]

Na terenie gminy Łącko znajdują się następujące zabytki i obiekty świadczące o bogatej historii regionu *[Źródło: Urząd Gminy Łącko]:*

- Kościół Parafialny Pw. Św. Jana Chrzciciela w Łącku z 1728 r. Zgodnie z lokalną legendą materiał do budowy kościoła pochodzi z rozebranego zameczku Zyndrama z Maszkowic, znanego z bitwy pod Grunwaldem. W kościele znajduje się kamienna chrzcielnica z 1493 r.
- Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Jazowsku z 1726 r.
- Grodzisko w Maszkowicach - Grodzisko o dużej wartości poznawczej, związane z epoką brązu i użytkowane również w epoce żelaza, oraz z kulturą łużycką z elementami kultur południowych /pilińskiej, otomani/. Jako unikalna forma terenowa musi być bezwzględnie chroniona przed zniszczeniem /oranie wałów, rozkopywanie/.

- Grodzisko w Zabrzeży - Grodzisko nosi ślady osadnictwa z epoki brązu /kultura łużycka/ powstałe najprawdopodobniej we wczesnym średniowieczu z udokumentowanym osadnictwem z wieku XIII i XIV. Jako unikalna forma terenowa wymaga ochrony przed zniszczeniem substancji zabytkowej.
- Plac Św. Floriana i studnia w Łącku
- Izba Regionalna
- Obelisk na górze Zyndrama w Maszkowicach
- Drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina w Czarnym Potoku z 1400 r.

W ołtarzu głównym jest obraz Matki Bożej Bolesnej zwany Pietą z 1644 r.

- Kapliczka skrzynkowa na lipie w ogrodzeniu kościoła w Czarnym Potoku
- Kapliczka murowana 4 ćw. XIX w. obok zabudowań w Czarnym Potoku
- Kapliczka, mur. 4 ćw. XIX w. w Czerńcu obok zabudowań
- Kapliczka mur. 4 ćw. XIX w. w Kiczni
- Kaplica cmentarna w Łącku drewniana, poł. XIX w.
- Kapliczka, krzyż z figurą Chrystusa, mur 1914 w Łącku ul. Ks. Piaskowego
- Krzyż z figurą Chrystusa ul. Zyndrama w Łącku
- Kapliczka w Łącku mur. XIX ul. Zyndrama
- Kapliczka słupowa w Maszkowicach kam 4 ćw. XIX przy drodze do Nowego Sącza
- Kapliczka w Obidzy mur. 4 ćw. XIX w. obok zabudowań
- Kapliczka w Woli Piskulinej mur. XVIII w. obok zabudowań
- Kapliczka słupowa w Zabrzeży kam. 4 ćw. XIX w. przy drodze do Kamienicy
- Kapliczka w Zagorzynie mur. 4 ćw. XIX przy drodze do Łącka
- Kapliczka w Zagorzynie słupowa kam. 1870 r. przy szkole podstawowej
- Krzyż kamienny w Zagorzynie 1889, przy zabudowaniach

Przez obszar Gminy Łącko prowadzą następujące, znakowane szlaki turystyczne

[Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-turystyczne-lacko.html>, data edycji 19.05.2025]:

- żółty: Modyń (1032m) - Kicznia - Łącko - przeprawa łodzią przez Dunajec - Łąckie Zawodzie - Suchy Groń (945 m) - Dzwonkówka (984 m). Czas przejścia: 7 godz., punkt do GOT: 17/9;
- zielony: Jazowsko - Łazy Brzyńskie - Kamień św. Kingi - Przehyba (1175 m). Czas przejścia: 3 godz., punkt do GOT: 29/29;

- zielony: "Szlak Kwitnącej Jabłoni": Łącko - Czarny Potok - Rogi - Podegrodzie – Gostwica- Brzezna - Trzetrzewina - Wysokie - Krasne Potockie - Chomranice - rez. "Białowodzka Góra" - Tęgoborze - Przełęcz św. Justa. Czas przejścia: 11 godz., punkt do GOT: 42/41;

Poza szlakami pieszymi, przez teren Gminy Łącko przebiegają także liczne trasy rowerowe i spacerowe, które – mimo że w większości nie są oficjalnie wytyczone – stanowią uzupełnienie oferty turystycznej regionu. Ich przebieg został zilustrowany na mapach 3-5.

Mapa 3. Trasy rowerowo-spacerowe nad Dunajcem

Źródło: <https://kulturalne.lacko.pl/category/sport-i-rekreacja/trasy-rekreacyjne/>, data edycji 12.10.2018

Mapa 4. Trasy rekreacyjno-biegowe do 20 km

Źródło: <https://kulturalne.lacko.pl/category/sport-i-rekreacja/trasy-rekreacyjne/>, data edycji 12.03.2018

Mapa 5. Trasy rekreacyjno-biegowe do 10 km

Źródło: <https://kulturalne.lacko.pl/category/sport-i-rekreacja/trasy-rekreacyjne/>, data edycji 15.02.2018

W Gminie Łącko istnieje sieć nieformalnych tras rowerowych, wykorzystywanych w celach rekreacyjnych, mimo że nie spełniają standardów oficjalnych szlaków rowerowych [Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-rowerowe-lacko.html>, data edycji 23.10.2015]:

➤ **Trasa z Zarzecza**

Zarzeczce - Łąckie Wyróbiska – Jaworzynka – Cebulówka – Brzyna - Jazowsko
Długość trasy - 14 km, szlak czerwony

➤ **Trasa z Brzyny**

Brzyna – Lipówki – Kretówki - Podwilcze – Obidza – Opalanka - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak niebieski

➤ **Trasa z Jazowska**

Jazowsko – Jastrzębówka - Na Potokach – Sopotowice – Kabatki –
Skoczniówka - Łazy Brzyńskie - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak zielony

➤ **Trasa z Zarzecza**

Zarzeczce - Łąckie Wyróbiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko
Długość trasy - 13 km, szlak czerwony

➤ **Trasa z Zabrzeży**

Zabrzeż - Boczów - Wójciki - Jaworze - Kluczniki - Zabrzeż Koniec Wsi

Długość trasy - 7 km, szlak brązowy

➤ **Trasa z Zabrzeży**

Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyżnia -

Byniowa

Długość trasy - 5 km, szlak brązowy

➤ **Trasa z Byniowa**

Byniowa - Czerniec

Długość trasy - 4 km, szlak zielony

➤ **Trasa z Byniowa**

Byniowa - Zagorzyn

Długość trasy - 3 km, szlak zielony

➤ **Trasa z Łącka**

Łącko - Jeżowa - Byniowa

Długość trasy - 4 km, szlak czarny

➤ **Trasa z Łącka**

Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki -

Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń

Długość trasy - 14 km, szlak czerwony

➤ **Trasa z Łącka**

Łącko - Kicznia - G. Kłończyk - Wyrobiska - Modyń

Długość trasy - 12 km, szlak niebieski

➤ **Trasa z Kiczni**

Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko

Długość trasy - 16 km, szlak zielony

➤ **Trasa z Łącka**

Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wolaki - Łącko

Długość trasy - 10 km, szlak żółto-zielony

➤ **Trasa ze Szczereża**

Szczereż - Padowa - Maszkowice

Długość trasy - 5 km, szlak żółto-niebieski

➤ **Trasa ze Szczereża**

Szczereż - Podewzorce - Jazowsko

Długość trasy - 5 km, szlak żółto-czerwony

➤ **Trasa z Zagorzyna**

Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary

Długość trasy - 7 km, szlak żółty

➤ **Trasa z Zakicznia**

Zakicznie - Długa Łąka - Wola Kosnowa

Długość trasy - 2.1 km, szlak

➤ **Trasa z Zakicznia**

Zakicznie - Długa Łąka - Dąbrowa - Bukówki

Długość trasy - 2.5 km, szlak

Beskid Sądecki - szlaki czerwone

- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Jaworzynka - Cebulówka - Brzyna - Jazowsko [14 km]
- Brzyna - Lipówki - Kretówki - Podwilcze - Obidza - Opalanka - Jazowsko [8 km]
- Jazowsko - Jastrzębiówka - Na Potokach - Sopotowiec - Kabatki - Skoczniówka - Łazy Brzyńskie - Jazowsko [8 km]
- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko [13 km]

Beskid Wyspowy - szlaki granatowe

1. Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyżnia - Byniowa [5 km]
2. Byniowa - Czerniec [4 km]
3. Byniowa - Zagorzyn [3 km]
4. Łącko - Jeżowa - Byniowa [4 km]
5. Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki - Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń [14 km]
6. Łącko - Kicznia - G. Kłończyk - Wyrobiska - Modyń [12 km]
7. Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko [16 km]
8. Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wolaki - Łącko [10 km]
9. Szczereż - Padowa - Maszkowice [5 km]
10. Szczereż - Podewzorce - Jazowsko [5 km]
11. Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary [7 km]

Gorce

- Zabrzeż - Boczów - Wójciki - Jaworze - Kluczniki - Zabrzeż Koniec Wsi [7 km]

Istnieje możliwość przedłużenia trasy na Twarogi ze zjazdem do Ochotnicy Centrum lub Młynne.

Według raportu „*Badanie ruchu turystycznego w Województwie Małopolskim w 2024 roku*” opracowanym na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego właśnie Województwo Małopolskie utrzymuje czołową pozycję w kraju pod względem liczby turystów. W 2024 roku region odwiedziło łącznie 26,3 mln osób, z czego ponad 16,4 mln stanowili turyści korzystający z noclegu. Wzrost ten wyniósł aż 26,4% w stosunku do roku poprzedniego. Szczególnie duży przyrost odnotowano wśród turystów krajowych – aż o 31,6%. Turyści zagraniczni stanowili około 3,2 mln odwiedzających. Dominującymi celami podróży do Małopolski są: wypoczynek, zwiedzanie zabytków i turystyka aktywna (w tym wędrówki piesze, sporty zimowe) i spędzanie wolnego czasu w basenach termalnych. Na liście najpopularniejszych atrakcji turystycznych w Małopolsce w 2024 roku znalazły się m.in. Kraków, Zakopane, Tatrzański Park Narodowy, Ojcowski Park Narodowy, Termy Podhalańskie (Bania, Bukovina, Zakopane, Chochółów), Kopalnia Soli w Wieliczce, park rozrywki Energylandia w Zatorze. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się atrakcje górskie – Tatry, Pieniny i Beskid. Wśród nich największy udział w ruchu turystyczny odnotowały: Morskie Oko (6,55%), Dolina Chochółowska (4,64%) oraz Główny Szlak Beskidzki (3,31%).

Turyści jako najmocniejsze strony Małopolski wskazują przede wszystkim atmosferę miejsca i jego klimat – ten aspekt regionu uzyskał najwyższe oceny wśród wszystkich elementów oferty turystycznej: 4,73 pkt wśród turystów krajowych i 4,74 pkt wśród zagranicznych (w pięciostopniowej skali). Do atutów regionu zaliczane są również bogactwo i różnorodność atrakcji kulturowych i przyrodniczych oraz możliwość łączenia wypoczynku z turystyką aktywną. Wśród trudności zauważalnych przez odwiedzających znalazły się problemy związane z transportem i dostępnością komunikacyjną w tym dostępność miejsc postojowych i parkingów, a także niewystarczające połączenia z innymi regionami kraju.

Podsumowując Gmina Łącko, posiada znaczący potencjał turystyczny i rekreacyjny wynikający z walorów przyrodniczo – krajobrazowych. Mieszkańcy coraz częściej dostrzegają te możliwości, oferując noclegi głównie w ramach gospodarstw

agroturystycznych. Nadal jednak widoczny jest brak rozwiniętej infrastruktury rekreacyjnej, która mogłaby odpowiadać na potrzeby zarówno turystów preferujących aktywny wypoczynek, jak i tych poszukujących spokojnych form relaksu. Skutkuje to m.in. powstawaniem dzikich, niestrzeżonych kąpielisk nad rzeką Dunajec, co prowadzi do zaśmiecania i zanieczyszczania terenów objętych Południowo-małopolskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Tereny nad rzeką Dunajcem mają potencjał, by stać się atrakcyjnym miejscem letniego wypoczynku nad wodą. Rozwój infrastruktury związanej z aktywnością turystyczną byłby ważnym krokiem w kierunku zwiększenia liczby odwiedzających oraz tworzenia nowych miejsc pracy na terenie Gminy.

1.7 Identyfikacja problemów

W strefie przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, zidentyfikowano następujące problemy:

- 1) Brak odczuwalny w każdej miejscowości Gminy Łącko obiektu kultury, który zapewniłby możliwość pielęgnowania tak bogatych tradycji kultury i folkloru.
- 2) W miejscowościach: Czerniec, Łazy Brzyńskie, Maszkowice, Wola Piskulina, Wola Kosnowa oraz Zarzecze brak jest obecnie obiektów infrastruktury sportowej. W Kadczy istnieje infrastruktura sportowa, jednak znajduje się ona w złym stanie technicznym. W Brzynie w 2025 roku realizowana jest budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w ramach inwestycji realizowanej przez MOSiR. W pozostałych miejscowościach problem braku infrastruktury sportowej nie występuje.
- 3) Brak publicznych miejsc sportowo – rekreacyjnych jak np. place zabaw, zewnętrzne siłownie, itp. w miejscowościach: Brzyna, Łazy Brzyńskie, Wola Piskulina, Zarzecze, natomiast plac zabaw w sołectwie Obidza wymaga doposażenia i modernizacji.
- 4) Duża liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. (mierzona jako udział liczby budynków sprzed 1989 r. z danej miejscowości w liczbie tych budynków w całej gminie) w miejscowościach: Brzyna, Jazowsko, Kadcza, Łącko, Obidza, Zabrzeż.
- 5) Niski stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy: w skali całej gminy wysoki udział budynków bez wodociągu i kanalizacji notuje się w miejscowościach: Brzyna, Obidza, Wola Kosnowa i Zarzecze, ponadto w

Czarnym Potoku, Łazach Brzyńskich duża liczba budynków nie ma kanalizacji a w Zagorzynie wodociągu.

- 6) W następujących miejscowościach zlokalizowane są obiekty użyteczności publicznej wymagające termomodernizacji: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Potoku, budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej w Czarnym Potoku, Szkoła Podstawowa w Maszkowicach (stary budynek) oraz budynek w którym do 2024 r. mieścił się GOK
- 7) Obiekty sportowo-rekreacyjne oraz infrastruktury szkolnej wymagające modernizacji lub remontów zlokalizowane są w miejscowościach Jazowsko, Łącko, Czarny Potok, Szczereż.
- 8) Gminny Ośrodek Kultury Łącku wskazuje na potrzebę doposażenia w sprzęt techniczny oraz rozwój infrastruktury.

Reasumując największa skala problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej występuje w m. Brzyna, Czarny Potok, Czerniec, Kadcza, Łazy Brzyńskie, Maszkowice, Szczereż, Wola Piskulina, Wola Kosnowa oraz Obidza. W strefie technicznej natomiast kumulacja problemów najbardziej odczuwalna jest w m. Brzyna, Wola Piskulina, Czarny Potok, Czerniec, Kadcza, Zarzecze, Jazowsko, Łazy Brzyńskie, Szczereż, Wola Kosnowa.

2. Strefa środowiskowa

Strefę środowiskową przeanalizowano głównie pod względem występowania zagrożeń związanych z jakością powietrza, stanem wód, a także ryzykiem powodziowym i osuwiskowym. Z uwagi na brak lokalnych stacji pomiarowych oraz ograniczoną dostępność danych środowiskowych na poziomie poszczególnych sołectw, ocena opiera się na dostępnych danych zbiorczych oraz modelowaniu przestrzennym. Informacje dotyczące jakości powietrza mają charakter ogólnodiagnostyczny i nie zostały wykorzystane w punktowej analizie delimitacyjnej. Zanieczyszczenie powietrza traktowane jest jako potencjalne zagrożenie środowiskowe na poziomie całej gminy, bez przypisywania wartości wskaźnikowych poszczególnym miejscowościom.

2.1 Zasoby i stan środowiska naturalnego

Gmina Łącko leży na wysokości od 315 do 1155 m n.p.m. z najwyższymi wzniesieniami: Modyń (1028 m n.p.m.), Dzwonkówka (982 m n.p.m.) oraz Koziarz (945 m n.p.m.). Około 42% obszaru gminy zajmują góry średnie i wysokie, 44% - pogórza, a 14% - doliny rzeczne (głównie rzek Dunajec i Kamienica). Lasy pokrywają ok. 41% terenu Gminy, a ok. 62% użytków rolnych gminy to gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Ukształtowanie terenu, wysoki udział powierzchni leśnych i niewielki udział przemysłu sprzyjają utrzymaniu relatywnie dobrego stanu środowiska naturalnego.

Panują tu specyficzne warunki klimatyczne charakteryzujące się niskimi opadami atmosferycznymi, niewielkim zachmurzeniem i późnymi pierwszymi przymrozkami. Od XII wieku w regionie rozwija się sadownictwo, a charakterystycznym elementem krajobrazu są sady jabłoni i śliw (głównie śliwki węgierek), wykorzystywane m.in. do produkcji tradycyjnej Łąckiej Śliwowicy.

[Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030 dla Gminy Łącko, s. 25-26]

Na terenie Gminy Łącko znajdują się cenne przyrodniczo obszary chronione, w tym:

- Popradzki Park Krajobrazowy,
- Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Natura 2000:
 - Ostoja Popradzka PLH120019,
 - Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego PLH120052,
 - Środkowy Dunajec z dopływami PLH120088.

[Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, s. 43]

Na terenie Gminy Łącko nie funkcjonują stanowiska pomiarowe jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Ocena stanu powietrza opiera się na modelowaniu przestrzennym i danych ze stacji zlokalizowanych m.in. w Nowym Sączu i Gorlicach. Gmina Łącko znajduje się w strefie małopolskiej, dla której obowiązuje Program Ochrony Powietrza Województwa Małopolskiego, wskazujący przekroczenia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM₁₀, PM_{2.5} oraz benzo(a)pirenu (B[a]P).

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz.U. 2012 poz. 1031), dopuszczalna liczba dni z przekroczeniem dobowego poziomu PM₁₀ (50 µg/m³) wynosi 35 w ciągu roku.

[Źródło: Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz.U. 2012 poz. 1031)]

Dane dla Gminy Łącko z oceny jakości powietrza za 2024 rok (na podstawie modelowania GIOŚ):

- PM10:
 - średnia roczna: 17,9–25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnia: 20,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) – w granicach normy;
 - PM10 36, zakres: 30,1–43,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnia: 35,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) – w granicach normy;
- PM2.5:
 - średnia roczna: 9,7–16,8 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnia: 12,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) – w granicach normy;
- Benzo(a)piren [B(a)P] w pyłe PM10:
 - zakres: 0,48–1,97 ng/m^3 (średnia roczna: 0,86 ng/m^3) – lokalne przekroczenia dopuszczalnego poziomu 1,0 ng/m^3 .

W Nowym Sączu, gdzie zlokalizowana jest najbliższa stacja monitoringu referencyjnego, odnotowano w 2024 r. przekroczenia rocznej wartości docelowej B[a]P, z poziomami od 1,08 do 3,78 ng/m^3 . Modelowanie przestrzenne wskazuje, że w Gminie Łącko obszar przekroczenia poziomu docelowego B[a]P obejmował 5 km^2 , co stanowi 3,76% całkowitej powierzchni gminy.

Dodatkowo w 2024 r. na terenie Gminy Łącko oszacowano przekroczenie poziomu docelowego ozonu (O_3) – zjawisko to ma charakter sezonowy i wynika głównie z napływu zanieczyszczeń wtórnych oraz warunków meteorologicznych sprzyjających ich kumulacji.

[Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie małopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024]

Gmina Łącko należy do obszaru dorzecza Wisły, w regionie wodnym Górnej Wisły. Położona jest w zlewni Dunajca, który przepływa przez centralną część gminy przez miejscowości Zabrzeż, Zarzecze, Czerniec, Łącko, Maszkowice, Jazowsko i Kadca. Do najważniejszych dopływów należą: rzeki Kamienica i Ochotnica oraz potok Czarna Woda (lewobrzeżne), a także potoki Obidzki i Jaworzynka (prawobrzeżne).

Na obszarze gminy zidentyfikowano 7 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- RW20001221419899 Kamienica – niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych

- RW20001221419929 Czarna Woda – silnie zmieniona część wód, niezagrożona
- RW200012214199389 Potok Obidzki – niezagrożona
- RW20001221419949 Jastrząbka – niezagrożona
- RW20001521419937 Dunajec od Grajcarka do Obidzkiego Potoku – silnie zmieniona część wód, niezagrożona
- RW20001521439 Dunajec od Obidzkiego Potoku do Zb. Rożnów – silnie zmieniona część wód, niezagrożona
- RW200012214197699 Ochotnica – niezagrożona

Monitoring operacyjny wód powierzchniowych przeprowadzono w latach 2016-2019.

Dla odcinków Dunajca na terenie gminy Łącko uzyskano następujące oceny:

- Dunajec od Grajcarka do Obidzkiego Potoku – stan ekologiczny: 4, stan chemiczny: poniżej dobrego, ocena stanu wód: zły
- Dunajec od Obidzkiego Potoku do Zbiornika Rożnów – stan ekologiczny: 4, stan chemiczny: poniżej dobrego, ocena stanu wód: zły
- Kamienica – stan ekologiczny: 3, stan chemiczny: poniżej dobrego, ocena stanu wód: zły

[Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, s. 28-30].

Teren Gminy Łącko znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 166 (PLGW2000166). Zasilanie wód odbywa się głównie przez infiltrację opadów oraz w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych. Ocenę stanu jakości wód JCWPd nr 166 wykonano ostatnio w 2019 roku. Zarówno stan ilościowy, jak i stan chemiczny zostały ocenione jako dobry. Na obszarze gminy znajdują się również trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP):

- GZWP 437 – Dolina rzeki Dunajec (Nowy Sącz) – typ porowy
- GZWP 438 – Magura (Nowy Sącz) – typ porowo-szczelinowy
- GZWP 439 – Magura (Gorce) – typ porowo-szczelinowy

Klasa jakości wód podziemnych dla JCWPd nr 166 w 2019 roku wynosiła III.

[Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, s. 31-33].

2.2 Zagrożenia powodziowe i osuwiskowe

ZAGROŻENIA POWODZIOWE

Gmina Łącko znajduje się w zlewni rzeki Dunajec, która charakteryzuje się górkim ukształtowaniem terenu i dużymi spadkami podłużnymi. Te cechy powodują szybki spływ wód opadowych, co zwiększa ryzyko wystąpienia powodzi błyskawicznych. Wskaźniki opadu i odpływu w tym rejonie przewyższają średnie wartości krajowe, odpowiednio o 15% i 50%, co przekłada się na wyższy poziom zagrożenia powodziowego o ok. 15% względem średniej krajowej.

[Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, s. 32].

Szczególne zagrożenie powodziowe dotyczy szczególnie miejscowości położonych wzdłuż głównego koryta Dunajca oraz jego dopływów, takich jak Kamienica, Zbludza, Czarna Woda, Obidzki Potok i inne. Obszary te obejmuje zasięg wód powodziowych Q10% (ryzyko zalania raz na 10 lat), Q1% (raz na 100 lat) oraz Q0,2% (raz na 500 lat).

Dodatkowym czynnikiem ryzyka jest lokalizacja oczyszczalni ścieków na obszarze zalewowym.

Zgodnie z zapisami Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, przyjętego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1841), zlewnia Dunajca na obszarze Gminy Łącko została zakwalifikowana jako teren o nadmiernym i nieakceptowalnym poziomie ryzyka powodziowego. Działaniem strategicznym przewidzianym dla gminy jest budowa wału przeciwpowodziowego wzdłuż potoku Czarna Woda, jego zlewnia obejmuje miejscowości: Wola Piskulina, Wola Kosnowa, Zagorzyn, Kicznia i Łącko, a ujście znajduje się w Łącku. W ramach działań własnych gmina zrealizowała częściowe zabezpieczenia brzegów tego ciek w postaci budowli siatkowo-kamiennych.

[Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030, s. 44-45]

Na obszarze gminy występują także dwa obszary jednolitych wód:

- RW20001521439 – Dunajec od Obidzkiego Potoku do Zbiornika Rożnów: stan ogólny oceniono jako zły (głównie z powodu zawartości rtęci), natomiast potencjał ekologiczny jako dobry. Wskazano potrzebę utrzymania lub odtworzenia warunków ekologicznych dla cieków, mokradeł i ryb.

- PLGW2000166 – obszar jednolitych wód podziemnych: stan chemiczny i ilościowy oceniono jako dobry.

Ponadto Gmina Łącko leży na obszarze umiarkowanego ryzyka wystąpienia suszy hydrogeologicznej, natomiast w zakresie suszy hydrologicznej ryzyko klasyfikowane jest jako silne (klasa III). Stopień wykorzystania zasobów wód podziemnych oceniany jest jako zadowalający (10-20%).

ZAGROŻENIA OSUWISKOWE

Osuwiska należą do najniebezpieczniejszych i najczęściej występujących geozagrożeń w Polsce. Powodują zniszczenia w infrastrukturze, uprawach, drzewostanie oraz ogólną degradację terenów objętych ruchami masowymi ziemi. Zagrożają również życiu i zdrowiu mieszkańców.

Rejon karpacki, w którym leży Gmina Łącko, jest szczególnie podatny na to zjawisko, na tym obszarze występuje ponad 90% wszystkich osuwisk w Polsce. W ramach działań profilaktycznych realizowany jest System Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO), prowadzony przez Państwowy Instytut Geologiczny. Na terenie Gminy Łącko zidentyfikowano łącznie 864 osuwiska, w tym:

- 248 aktywnych,
- 182 okresowo aktywne,
- 330 nieaktywnych (stanowiących 38% wszystkich zarejestrowanych osuwisk)
- 102 formy złożone (o różnych strefach aktywności w obrębie jednego osuwiska).

Osuwiska te zajmują łączną powierzchnię około 12 km², z czego 62% zagraża zabudowie i infrastrukturze. Powierzchnia pojedynczych osuwisk waha się od 0,02 ha do 40 ha, przy czym 69% z nich nie przekracza 1 ha.

[Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030].

Tabela 14. Liczba osuwisk (stan na rok 2019)

Lp.	Miejscowość	Liczba osuwiska (stan na rok 2019)
1.	Obidza	5
2.	Kadcza	1
3.	Jazowsko	3
4.	Maszkowice	1
5.	Łącko	1

Lp.	Miejscowość	Liczba osuwiska (stan na rok 2019)
6.	Czerniec	2
7.	Zagorzyn	2
8.	Wola Kosowa	1
9.	Czarny Potok	2

Źródło: opracowanie na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030.

Zjawiska te występują głównie na terenach fliszu karpackiego, gdzie naturalne warunki geologiczne są dodatkowo wzmacniane przez czynniki atmosferyczne (gwałtowne opady, roztopy) oraz działalność człowieka (np. podcinanie stoków, dociążanie nasypami). W przypadku inwestycji budowlanych na terenach zagrożonych, konieczne są kosztowne i czasochłonne badania geologiczno-inżynierskie.

Pod względem charakteru i rozmieszczenia, osuwiska w Gminie Łącko dzieli się na cztery strefy:

- 1) Największe skupisko aktywnych osuwisk: północno-wschodniej części gminy (pas Łącko – Maszkowice – Jazowsko – Kadcza).
- 2) Północno – zachodnia część gminy: mniej liczne, ale większe powierzchniowo osuwiska.
- 3) Południe gminy (południe od doliny Dunajca): osuwiska zlokalizowane głównie wzdłuż cieków odwadniających tą część gminy.
- 4) Obszary o niskim zagrożeniu tj. o niewielkim współczynniku osuwiskowości są to stoki Góry Jasiennik i Skałka oraz północno-wschodnia część sołectwa Czarny Potok.

[Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030, s.38]

2.3 Identyfikacja problemów strefy środowiskowej

Na podstawie dostępnych danych można stwierdzić, że w Gminie Łącko nie występuje istotny problem zanieczyszczenia wód podziemnych ani większości wód powierzchniowych. Większość jednolitych części wód została oceniona jako niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, a stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych określono jako dobry. Jest to istotny atut, sprzyjający m.in. rozwojowi turystyki i lokalnej gospodarki.

Głównym problemem środowiskowym pozostaje:

- jakość powietrza atmosferycznego: w 2024 roku w Gminie Łącko wystąpiły lokalne przekroczenia poziomu benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ (średnio 0,86 ng/m³; maksymalnie do 1,97 ng/m³ przy normie 1,0 ng/m³). Przekroczenie objęło powierzchnię 5 km² (3,76% powierzchni gminy). Odnotowano również sezonowe przekroczenia poziomu ozonu (O₃), związane głównie z napływem zanieczyszczeń wtórnych oraz warunkami meteorologicznymi. Poziomy pyłów PM₁₀ i PM_{2.5} mieściły się w granicach normy;
- powódzie błyskawiczne stanowiące zagrożenie dla części obszaru gminy, szczególne ryzyko dotyczy dolin Dunajca oraz jego dopływów, m.in. Kamienicy, Czarnej Wody i Obidzkiego Potoku;
- występowanie zagrożeń osuwiskowych w następujących sołectwach: Wola Kosnowa, Czarny Potok, Zagorzyn, Czerniec, Maszkowice, Kadcza, Obidza, Łącko i Jazowsko. Z tego też powodu w tychże miejscowościach jest największe w gminie nasilenie problemów środowiskowych.

3. Strefa gospodarcza

W celu opisanie sytuacji gospodarczej Gminy Łącko poruszono w niniejszym rozdziale kwestie liczby podmiotów gospodarczych w podziale na poszczególne sołectwa. Przedstawiono również w ujęciu dla całej gminy podział podmiotów na branże i sektory, a także wskazano głównych pracodawców tworzących miejsca pracy.

Do delimitacji obszarów rewitalizacji wykorzystane zostaną wskaźniki:

- 1) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gospodarcza ogółem w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.* – obrazuje zróżnicowanie aktywności gospodarczej w poszczególnych miejscowościach mierzone ilością podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców miejscowości,
- 2) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej w skali gminy - dane za 2024 r.* – obrazuje jaki udział w liczbie aktywnych działalności gospodarczych mają poszczególne sołectwa, a tym samym pokazuje najbardziej i najmniej aktywne obszary gminy,

- 3) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)*
- 4) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w poszczególnych miejscowościach w danym roku w skali gminy)*
– obrazuje, w których miejscowościach powstało najwięcej nowych podmiotów gospodarczych,
- 5) *liczba terenów inwestycyjnych występujących w poszczególnych miejscowościach*
- 6) *liczba terenów mogących pełnić funkcje terenów pod inwestycje*

3.1 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Z danych Urzędu Gminy Łącko wynika, że na koniec 2024 r. łącznie zarejestrowanych tu było 797 podmiotów gospodarczych, z czego najwięcej w miejscowościach Łącko – 26,98% i Jazowsko 12,55%.

W stosunku do liczby mieszkańców, najniższą aktywność wykazywali mieszkańcy miejscowości Kicznia (2,54) i Brzyna (2,88). Aż w 11 miejscowościach wskaźnik aktywności był niższy od średniej dla całej gminy, który wynosił 4,73 podmioty na 100 mieszkańców.

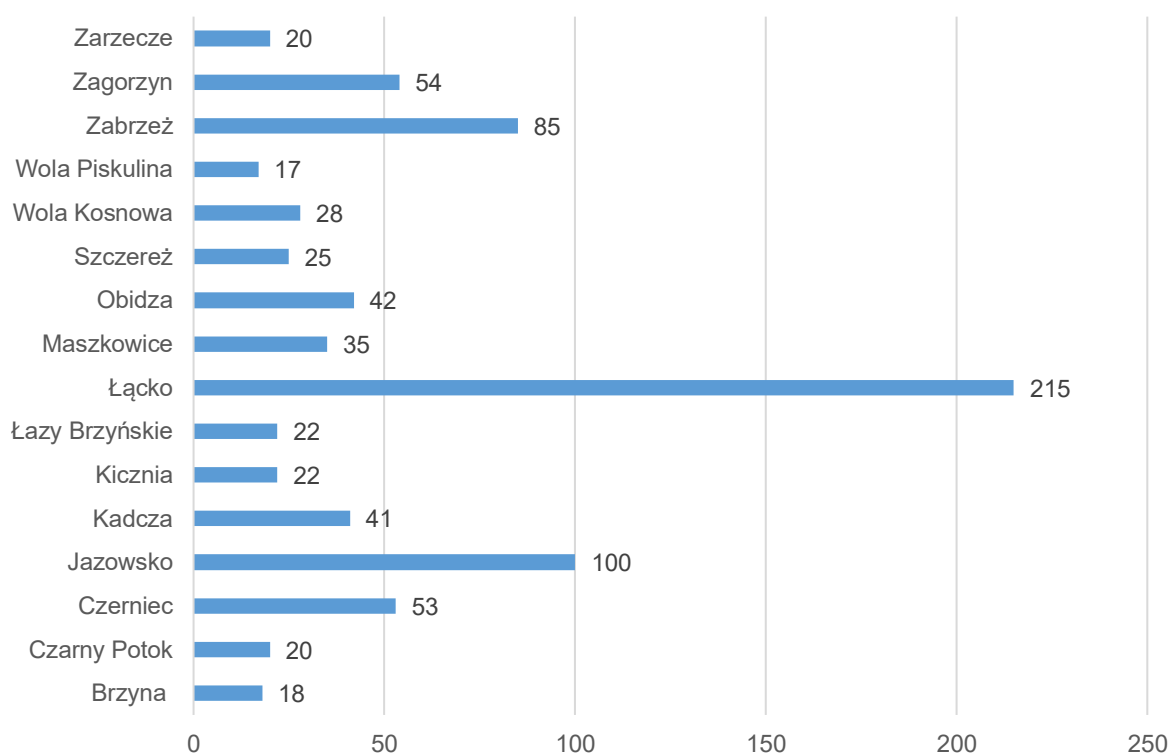
Tabela 15. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 r.

Wyszczególnienie	ogółem	na 100 mieszkańców	w % gminy
Brzyna	18	2,88	2,26%
Czarny Potok	20	3,10	2,51%
Czerniec	53	6,96	6,65%
Jazowsko	100	5,66	12,55%
Kadcza	41	3,57	5,14%
Kicznia	22	2,54	2,76%
Łazy Brzyńskie	22	4,43	2,76%
Łącko	215	6,52	26,98%
Maszkowice	35	3,13	4,39%
Obidza	42	2,96	5,27%
Szczereż	25	4,33	3,14%
Wola Kosnowa	28	3,50	3,51%

Wyszczególnienie	ogółem	na 100 mieszkańców	w % gminy
Wola Piskulina	17	4,03	2,13%
Zabrzeż	85	6,76	10,66%
Zagorzyn	54	4,99	6,78%
Zarzecze	20	3,61	2,51%
Razem Gmina	797	4,73	100%

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

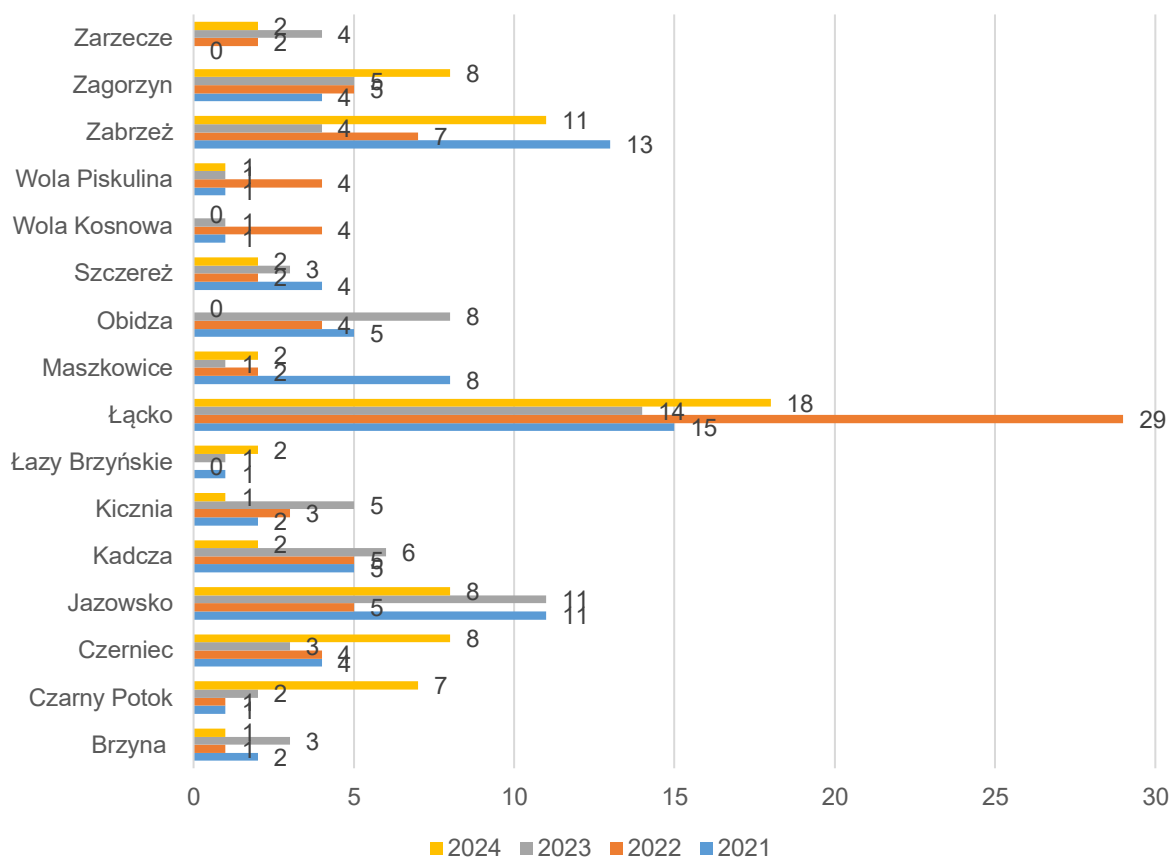
W latach 2021-2024 dokonano w gminie łącznie 301 rejestracji nowych podmiotów gospodarczych, z czego w 2021 r. i 2022 r. po 78. W roku 2024 najwięcej podmiotów w stosunku do liczby mieszkańców przybyło w Zabrzeży (0,87%), a najmniej w Obidzy (0%), Kiczni (0,12%), Brzynie (0,16%) i Kadczy (0,17%), Maszkowicach (0,18%).

Tabela 16. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

Rok	2021	2022	2023	2024	w stosunku do liczby mieszkańców	w % gminy	Średnia wartość
Brzyna	2	1	3	1	0,16%	1,4%	2
Czarny Potok	1	1	2	7	1,08%	9,6%	3
Czerniec	4	4	3	8	1,05%	11,0%	5
Jazowsko	11	5	11	8	0,45%	11,0%	9
Kadcza	5	5	6	2	0,17%	2,7%	5
Kicznia	2	3	5	1	0,12%	1,4%	3
Łazy Brzyńskie	1	0	1	2	0,40%	2,7%	1
Łącko	15	29	14	18	0,55%	24,7%	19
Maszkowice	8	2	1	2	0,18%	2,7%	3
Obidza	5	4	8	0	0,00%	0,0%	4
Szczereż	4	2	3	2	0,35%	2,7%	3
Wola Kosnowa	1	4	1	0	0,00%	0,0%	2
Wola Piskulina	1	4	1	1	0,24%	1,4%	2
Zabrzeż	13	7	4	11	0,87%	15,1%	9
Zagorzyn	4	5	5	8	0,74%	11,0%	6
Zarzeczce	0	2	4	2	0,36%	2,7%	2
Razem Gmina	78	78	72	73	0,43%	100,0%	75

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 6. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

Źródło: Urząd Gminy Łącko

3.2 Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy

W latach 2021-2024 na terenie Gminy Łącko odnotowywano wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, przy czym najwyższy przyrost zaobserwowano w roku 2024 w stosunku do 2021 – 9,98%. W analizowanych latach liczba podmiotów gospodarczych wzrosła w Gminie Łącko z 1152 do 1267, tj. o 115, co stanowi 8,36% ogółu nowych podmiotów w Powiecie Nowosądeckim.

Zdecydowanie dominującymi branżami w Gminie Łącko są sekcja F (budownictwo) i sekcja G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), które w roku 2024 stanowiły kolejno 38,52% i 17,05% analizowanych jednostek. W Powiecie Nowosądeckim w latach 2021-2024 najwięcej podmiotów działało również i w tych branżach.

Największą dynamiką wzrostu w Gminie Łącko w ostatnich latach charakteryzowały się stosunkowo nieliczna jeszcze sekcja P (edukacja), sekcja I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi) oraz sekcja Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna) ze wzrostem o 69,23%, 33,33% i 30,77% jednostek w roku 2024 w porównaniu z rokiem 2021. Z kolei licznie najwięcej jednostek, bo 34 przybyło w sekcji F (budownictwo).

W Gminie Łącko w trzech sekcjach odnotowano spadek liczby podmiotów, a były to: sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – spadek o 2 jednostki tj. 15,4%, sekcja C (przetwórstwo przemysłowe) – spadek o 1 jednostkę tj. 9,09 %, sekcja L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości) – spadek o 1 jednostkę, co stanowi regres o 33,3%. W Powiecie Nowosądeckim w roku 2024 w porównaniu z 2021 najwięcej jednostek ubyło w sekcji K – spadek o 12 podmiotów (43,17%) oraz w sekcji A – spadek o 6 podmiotów (17,96%).

W analizowanych latach w Gminie Łącko żadna z zarejestrowanych działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne nie zajmowały się następującymi branżami: górnictwo i wydobywanie; oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. W Powiecie Nowosądeckim z kolei nie odnotowano żadnych podmiotów prowadzących działalność w obszarze administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

Tabela 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim wg sekcji PKD 2007 w latach 2021 – 2024

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007								
Branża	2021		2022		2023		2024	
	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki
ogółem	1152	16797	1171	17266	1205	17682	1267	18173
Sekcja A	13	334	12	335	12	338	11	328
Sekcja B	0	4	0	5	0	5	0	5
Sekcja C	111	1289	109	1305	114	1347	110	1350
Sekcja D	2	5	2	6	2	7	2	7
Sekcja E	1	19	1	22	1	22	1	21

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007								
Branża	2021		2022		2023		2024	
	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki
Sekcja F	454	6177	459	6362	465	6424	488	6522
Sekcja G	215	2986	216	2999	211	3020	216	3079
Sekcja H	60	961	65	959	64	940	62	962
Sekcja I	27	650	26	653	29	652	36	669
Sekcja J	34	414	37	491	39	559	42	599
Sekcja K	9	278	8	270	10	269	11	266
Sekcja L	3	91	2	90	3	95	2	97
Sekcja M	81	1077	88	1126	94	1189	102	1229
Sekcja N	30	480	30	500	34	529	38	568
Sekcja O	0	0	0	0	0	0	0	0
Sekcja P	13	323	13	341	15	374	22	396
Sekcja Q	39	777	43	809	48	840	51	897
Sekcja R	14	195	12	195	13	208	14	221
Sekcje S, T, U	46	737	48	798	51	864	59	957

Źródło: GUS BDL, data edycji 19.05.2025

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w Gminie Łącko w 2024 r. stanowiły 6,5% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Powiecie Nowosądeckim. Z ogólnej liczby 238 podmiotów w 2024 roku najliczniejszą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w obszarze sekcji S i T (pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) 18,49%, sekcji P (edukacja) 15,13% oraz sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 15,13%. Od 2021 roku w analizowanej grupie podmiotów gospodarczych rysował się trend zwyżkowy ich liczebności rzędu 11,21%, tj. 24 organizacji. W Powiecie Nowosądeckim wzrost ten był rzędu 13,16%.

Ilościowo w Gminie Łącko w ciągu trzech lat, tj. 2021 - 2024 najwięcej przybyło podmiotów gospodarczych w obrębie sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 6 jednostek, sekcji M

(działalność profesjonalna, naukowa i techniczna) – 4 jednostki oraz sekcji F (budownictwo) – 3 jednostki. Odnotowano także redukcję analizowanych podmiotów w obrębie sekcji S i T – 3 jednostki (6,38%).

Tabela 18. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 – 2014

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007								
Branża	2021		2022		2023		2024	
	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki
ogółem	214	3229	222	3341	231	3486	238	3654
Sekcja A	1	45	1	47	1	47	1	46
Sekcja B	1	8	1	8	1	8	1	8
Sekcja C	13	212	14	217	14	221	15	230
Sekcja D	1	9	2	9	2	11	3	13
Sekcja E	2	39	2	40	2	40	2	40
Sekcja F	17	284	16	297	18	319	20	350
Sekcja G	30	426	32	437	36	453	36	464
Sekcja H	6	100	6	108	7	115	7	119
Sekcja I	7	145	7	147	7	150	8	155
Sekcja J	3	33	3	33	4	36	4	37
Sekcja K	1	29	1	34	1	73	1	78
Sekcja L	4	205	6	211	6	221	6	230
Sekcja M	6	85	6	96	7	106	10	119
Sekcja N	5	61	6	68	6	68	7	70
Sekcja O	14	140	14	141	14	142	14	141
Sekcja P	34	336	34	341	37	344	36	343
Sekcja Q	6	104	6	105	6	108	6	109
Sekcja R	16	228	16	235	16	238	16	243
Sekcje S i T	47	737	49	761	46	775	44	833
Sekcja U	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: GUS BDL, data edycji 19.05.2025

3.3 Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory

Analizując podmioty gospodarcze wg sektorów własnościowych widzimy dominującą przewagę tych zgrupowanych w sektorze prywatnym i w roku 2024 stanowiły one 96,28% ogółu jednostek. W sektorze prywatnym z kolei przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z udziałem rzędu 87,44%.

Ogółem podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Łącko w latach 2021-2024 przybyło 10,18%, tj. 139 podmiotów. Ubytek odnotowano jedynie w sektorze prywatnym, a były to 2 fundacje, ci stanowiło 0,13% jednostek ogółem. Ilościowo najwięcej powstało nowych działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne – 115, a następnie spółek handlowych – 12.

Tabela 19. Podmioty gospodarcze w Gminie Łącko wg sektorów własnościowych w latach 2021 - 2024

Podmioty gospodarcze	podmioty gospodarki narodowej ogółem			
	2021	2022	2023	2024
podmioty gospodarki narodowej ogółem	1366	1393	1436	1505
sektor publiczny - ogółem	33	33	34	34
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	-	-	-	-
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne, gospodarstwa pomocnicze	-	-	-	-
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	30	30	31	31
przedsiębiorstwa komunalne	-	-	-	-
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
spółki prawa handlowego	-	-	-	-
spółki handlowe	0	0	0	0
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-	-
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	-	-	-	-
sektor prywatny - ogółem	1323	1348	1385	1449
zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	-	-	-	-
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	1152	1171	1205	1267
spółki prawa handlowego	-	-	-	-
spółki handlowe	40	44	49	52
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-	-
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2
spółdzielnie	2	3	3	3
fundacje	8	8	6	6
stowarzyszenia i organizacje społeczne	44	45	44	43

Źródło: GUS BDL, data edycji 19.05.2025

3.4 Główni pracodawcy i zatrudnienie

Z informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Łącko wynika, że do głównych pracodawców tu działających należy zaliczyć następujące podmioty:

- 11 szkół
- 5 przedszkoli
- 6 NZOZ, w tym:
 - RENI-MED Łąckie Centrum Medyczne w Łącku
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej KLAG-MED w Łącku
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Dorota Bogucka w Łącku
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Barbara Szczodrowska w Łącku
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PRO FAMILIA Przychodnia Rodzinna w Jazowsku
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej W Czarnym Potoku
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „EDEL-MED” w Łącku
 - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „FEMINA” Ewa Kamińska w Łącku
 - Poradnia specjalistyczna w Łącku
- Stacje Paliw, w tym:
 - Orlen S.A. w Łącku, Zabrzeży
 - BP Polska SERVICES Sp. z o. o. w Zabrzeży
 - Slovnaft Partner w Zabrzeży - Wietrznicach
 - Anwim S.A. w Jazowsku (sieć stacji paliw Moya)
 - Stacja Paliw Gród Podegrodzie – Filia w Czarnym Potoku
- GS „Samopomoc Chłopska” w Łącku
- Łącki Bank Spółdzielczy w Łącku
- „Owoc Łącki” Sp. z o.o. Łącku
- Spółdzielnia Ogrodnicza „Ziemi Sądeckiej” w Nowym Sączu
- VIP SECURITY - SYSTEM Sp. z o. o. w Łącku
- Jeronimo Martins Polska S.A. w Łącku (Biedronka)
- Netto Sp. z o.o. w Łącku
- Pepco Poland sp. z o.o. w Łącku

- PSB Mrówka Sp. z o. o. w Łącku
- Delikatesy Centrum Sp. z o.o. w Łącku
- BATPOL Zakład Produkcyjno Handlowy - Maciej Batosz i Marta Batosz sp.j. w Jazowsku
- Manufaktura Maurera Sp. z o.o. w Zarzeczcu
- Józef Wójcik KOMPLEX-BUD w Czerńcu
- Urząd Gminy Łącko

Brak jest szczegółowych danych o liczbie pracowników zatrudnionych u większości ww. pracodawców.

3.5 Identyfikacja problemów w branży gospodarczej

Analizując branżę gospodarczą w Gminie Łącko stwierdzono:

- 1) Przy średniej liczbie 4,73 podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców gminy wskaźnik tej jest na tym samym lub niższym poziomie w Brzynie, Czarnym Potoku, Kadczy, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu, Woli Kosnowej, Woli Piskulinie i Zarzeczcu.
- 2) W skali gminy ilościowo najmniej jest podmiotów w Woli Piskulinie, Brzynie, Czarnym Potoku, Zarzeczcu, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Szczereżu i Woli Kosnowej (łącznie 21,58% wszystkich podmiotów w gminie)
- 3) W zakresie powstawania nowych podmiotów gospodarczych przy średniej dla gminy 4,33 nowych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców wskaźnik ten na takim lub niższym poziomie odnotowano w 2024 r. w Brzynie, Kadczy, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu, Woli Kosnowej, Woli Piskulinie i Zarzeczcu.
- 4) W skali gminy najmniej podmiotów gospodarczych powstało w 2024 r. w Obidzy, Woli Kosnowej, Brzynie, Woli Piskulinie Kiczni, Kadczy, Łazach Brzyńskich, Maszkowicach, Szczereżu i Zarzeczcu (nowe podmioty gospodarcze z 2024 r. w tych miejscowościach stanowią 17,8% wszystkich nowych podmiotów gospodarczych powstałych w Gminie Łącko w 2024 r.)
- 5) Tylko w Jazowsku i Łącku znajdują się tereny inwestycyjne, których właścicielem jest Gmina
- 6) Niewielka liczba podmiotów gospodarczych związanych z zakwaterowaniem i usługami.

Reasumując największe nasilenie problemów w strefie gospodarczej występuje w m. Brzyna, Kadcza, Kicznia, Maszkowice, Obidza, Wola Kosnowa i Zarzecze.

4. Strefa społeczna

Podobnie jak we wcześniejszych rozdziałach i tutaj oprócz informacji zebranych w podziale na poszczególne sołectwa znajdują się dane obrazujące ogólną sytuację w gminie na tle Powiatu Nowosądeckiego. Do delimitacji obszarów rewitalizacji zastosowane zostały poniższe wskaźniki:

- 1) *Poziom bezrobocia w skali gminy - dane za 2024 r.*
- 2) *Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych obszaru (miejscowości) - dane za 2024 r.*
- 3) *Poziom długotrwałego bezrobocia w skali gminy - dane za 2024 r.*
- 4) *Poziom przestępczości (liczba przestępstw w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.*
- 5) *Odsetek osób objętych pomocą OPS w skali gminy*
- 6) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w skali gminy*
- 7) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w skali gminy*
- 8) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na alkoholizm w skali gminy*
- 9) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na niepełnosprawność w skali gminy*
- 10) *Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w skali gminy*
- 11) *Liczba mieszkańców narodowości innej niż polska w stosunku do liczby ludności obszaru z miejscowości*
- 12) *Oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży*
- 13) *Wyniki egzaminów klasy 8 szkoły podstawowej.*

4.1 Struktura demograficzna

Według stanu na dzień 31.12.2024 na terenie Gminy Łącko zamieszkiwały (były zameldowane) 16 841 osoby. Do najliczniejszych miejscowości zaliczyć należy Łącko, Jazowsko i Obidzę. Gęstość zaludnienia od kilku lat oscyluje wokół 126 os/km².

Tabela 20. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021-2024 (stan na 31.XII)

Rok	2021	2022	2023	2024
Brzyna	686	646	633	626
Czarny Potok	653	652	653	646
Czerniec	783	781	765	762
Jazowsko	1744	1737	1743	1766
Kadcza	1118	1138	1144	1148
Kicznia	858	867	869	866
Łazy Brzyńskie	497	499	502	497
Łącko	3224	3267	3289	3296
Maszkowice	1125	1116	1121	1119
Obidza	1427	1421	1420	1421
Szczereż	579	581	583	578
Wola Kosnowa	776	785	780	799
Wola Piskulina	422	419	419	422
Zabrzeż	1266	1255	1260	1258
Zagorzyn	1063	1074	1072	1083
Zarzeczce	547	553	550	554
Razem Gmina	16768	16791	16803	16841

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Średni wzrost liczby ludności dla Gminy Łącko wyniósł na koniec 2024 roku 0,44% w porównaniu z rokiem 2021. Depopulacja dotyczy przede wszystkim miejscowości: Brzyna, przeciętnie -3,2% rocznie, Czerniec -0,9% rocznie, Zabrzeż - 0,2% rocznie, Czarny Potok -0,4% rocznie, Maszkowice -0,2% rocznie i Obidza - 0,1% rocznie. Największa dynamika wzrostu liczby ludności notowana jest w miejscowościach: Łącko: średnio 0,7% rocznie i Kadcza: średnio 0,9% rocznie.

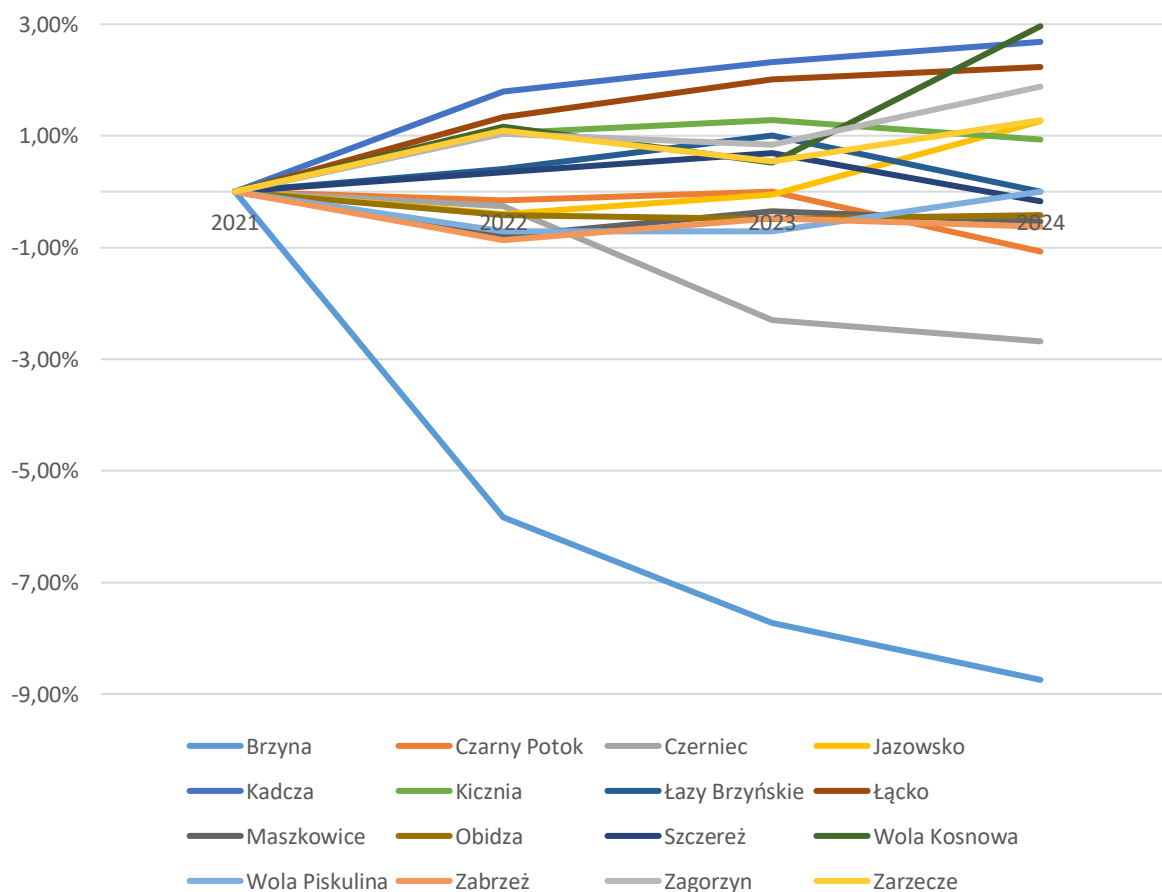
Tabela 21. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) w porównaniu z rokiem 2021

Rok	2021	2022	2023	2024	Średnia roczna zmiana w stosunku do 2021 r.
Brzyna	0,00%	-5,83%	-7,73%	-8,75%	-7,43%
Czarny Potok	0,00%	-0,15%	0,00%	-1,07%	-0,41%
Czerniec	0,00%	-0,26%	-2,30%	-2,68%	-1,75%
Jazowsko	0,00%	-0,40%	-0,06%	1,26%	0,27%

Rok	2021	2022	2023	2024	Średnia roczna zmiana w stosunku do 2021 r.
Kadcza	0,00%	1,79%	2,33%	2,68%	2,27%
Kicznia	0,00%	1,05%	1,28%	0,93%	1,09%
Łazy Brzyńskie	0,00%	0,40%	1,01%	0,00%	0,47%
Łącko	0,00%	1,33%	2,02%	2,23%	1,86%
Maszkowice	0,00%	-0,80%	-0,36%	-0,53%	-0,56%
Obidza	0,00%	-0,42%	-0,49%	-0,42%	-0,44%
Szczereż	0,00%	0,35%	0,69%	-0,17%	0,29%
Wola Kosnowa	0,00%	1,16%	0,52%	2,96%	1,55%
Wola Piskulina	0,00%	-0,71%	-0,71%	0,00%	-0,47%
Zabrzeż	0,00%	-0,87%	-0,47%	-0,63%	-0,66%
Zagorzyn	0,00%	1,03%	0,85%	1,88%	1,25%
Zarzeczce	0,00%	1,10%	0,55%	1,28%	0,98%
Razem Gmina	0,00%	0,14%	0,21%	0,44%	0,26%

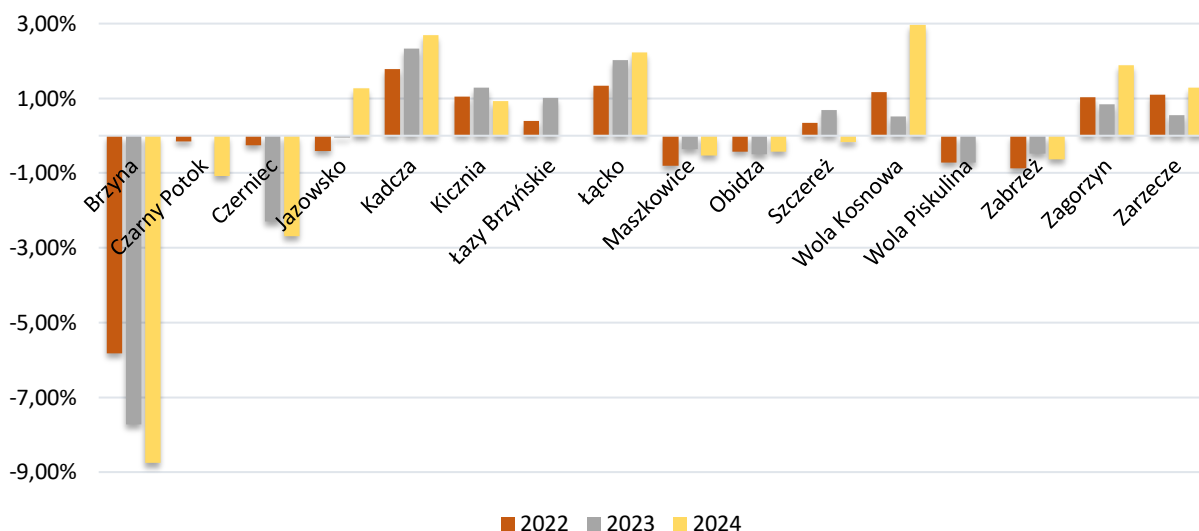
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 7. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021-2024 w stosunku do roku 2021

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 8. Średnia zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021-2024 w stosunku do roku 2021

Źródło: Urząd Gminy Łącko

4.2 Struktura ekonomiczna ludności według wieku

Analizując strukturę ekonomiczną ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg danych na koniec 2024 r. można stwierdzić, że problem dużego udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców występuje głównie w miejscowości Łącko (23,14%) i Jazowsko (10,39%). Z kolei największa liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie gminy występuje w miejscowościach: Łącko (18,71%) i Jazowsko (10,29%).

Tabela 22. Struktura ekonomiczna ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 roku (stan w dniu 31.XII)

	Liczba ludności				Struktura ludności w [%]			Udział w skali gminy w [%]		
	w wieku przedprod ukc.	w wieku produkc.	w wieku poprodukc.	suma	w wieku przedprod ukc.	w wieku produkc.	w wieku poprodukc.	w wieku przedprod ukc.	w wieku produkc.	w wieku poprodukc.
Brzyna	470	378	92	940	50,0%	40,21%	9,79%	3,78%	3,80%	3,66%
Czarny Potok	468	370	112	950	49,3%	38,95%	11,79%	3,76%	3,72%	4,46%
Czerniec	575	474	101	1150	50,0%	41,22%	8,78%	4,62%	4,77%	4,02%
Jazowsko	1283	1022	261	2566	50,0%	39,83%	10,17%	10,32%	10,29%	10,39%
Kadcza	853	697	156	1706	50,0%	40,86%	9,14%	6,86%	7,01%	6,21%
Kicznia	631	514	117	1262	50,0%	40,73%	9,27%	5,08%	5,17%	4,66%
Łazy Brzyńskie	379	296	83	758	50,0%	39,05%	10,95%	3,05%	2,98%	3,31%
Łącko	2440	1859	581	4880	50,0%	38,09%	11,91%	19,63%	18,71%	23,14%
Maszkowice	809	673	136	1618	50,0%	41,59%	8,41%	6,51%	6,77%	5,42%
Obidza	1090	875	215	2180	50,0%	40,14%	9,86%	8,77%	8,81%	8,56%
Szczereż	403	324	79	806	50,0%	40,20%	9,80%	3,24%	3,26%	3,15%
Wola Kosnowa	576	497	79	1152	50,0%	43,14%	6,86%	4,63%	5,00%	3,15%
Wola Piskulina	311	252	59	622	50,0%	40,51%	9,49%	2,50%	2,54%	2,35%
Zabrzeż	955	746	209	1910	50,0%	39,06%	10,94%	7,68%	7,51%	8,32%
Zagorzyn	775	634	141	1550	50,0%	40,90%	9,10%	6,23%	6,38%	5,62%
Zarzecze	415	325	90	830	50,0%	39,16%	10,84%	3,34%	3,27%	3,58%
Razem	12433	9936	2511	24880	50,0%	39,94%	10,09%	100%	100%	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urząd Gminy Łącko

4.3 Poziom i struktura bezrobocia

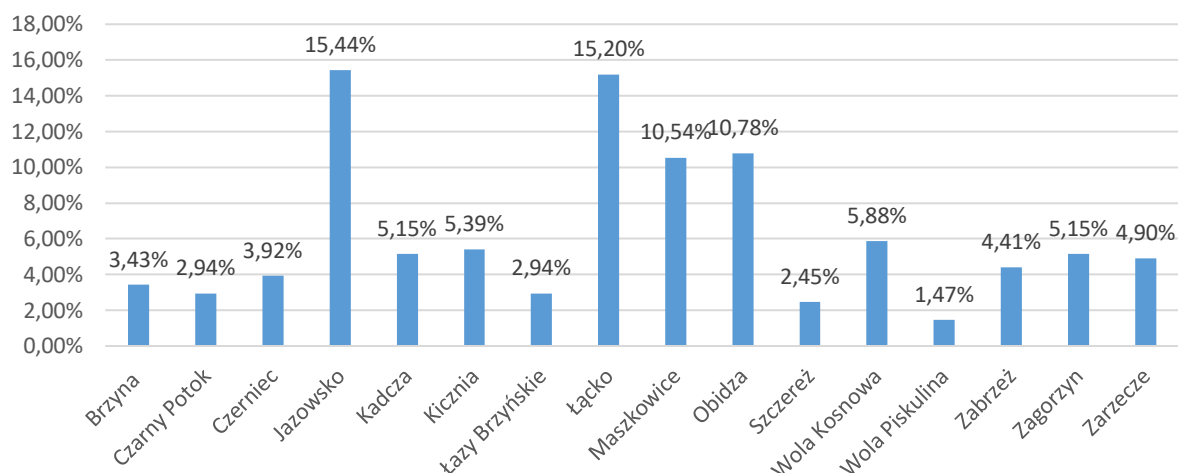
W Gminie Łącko w roku 2024, w porównaniu z rokiem 2021, odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych ogółem o 8,52%. Według stanu na dzień 31.12.2024 r. zarejestrowano łącznie 408 osób bezrobotnych, z czego zdecydowanie najwięcej w miejscowościach Jazowsko – 63 osoby oraz Łącko – 62 osoby. W latach 2021–2024 liczbowo najwięcej osób bezrobotnych ubyło w Zabrzeży (o 10 osób) oraz Brzynie (o 8 osób). Natomiast w ujęciu procentowym największy spadek bezrobocia odnotowano w Czarnym Potoku (–36,84%) i Brzynie (–36,36%). W analizowanym okresie liczba osób bezrobotnych nie zmieniła się w Woli Piskulinie, natomiast wzrosła w Maszkowicach (o 5 osób), Zarzeczu (o 3 osoby) oraz po 2 osoby w Czerńcu i Zagorzynie.

Tabela 23. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021	2022	2023	2024	dynamika w porównaniu z rokiem 2021
Brzyna	22	21	23	14	-36,36%
Czarny Potok	19	21	12	12	-36,84%
Czerniec	14	10	18	16	14,29%
Jazowsko	66	71	75	63	-4,55%
Kadcza	25	26	26	21	-16,00%
Kicznia	24	29	23	22	-8,33%
Łazy Brzyńskie	18	14	9	12	-33,33%
Łącko	66	61	56	62	-6,06%
Maszkowice	38	45	42	43	13,16%
Obidza	45	51	54	44	-2,22%
Szczereż	11	14	17	10	-9,09%
Wola Kosnowa	28	32	37	24	-14,29%
Wola Piskulina	6	8	7	6	0,00%
Zabrzeż	28	29	26	18	-35,71%
Zagorzyn	19	18	28	21	10,53%
Zarzeczce	17	20	13	20	17,65%
RAZEM	446	470	466	408	-8,52%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 9. Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łącko w ogólnej liczbie bezrobotnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko na dzień 31.12.2024 był najwyższy w Maszkowicach (3,84%), Zarzeczcu (3,61%), Jazowsku (3,57%), Obidzy (3,1%), Kicznii (2,54%) i Woli Kosnowej (3,00%) i był większy niż średnia wartość dla gminy w tym czasie: 2,42%.

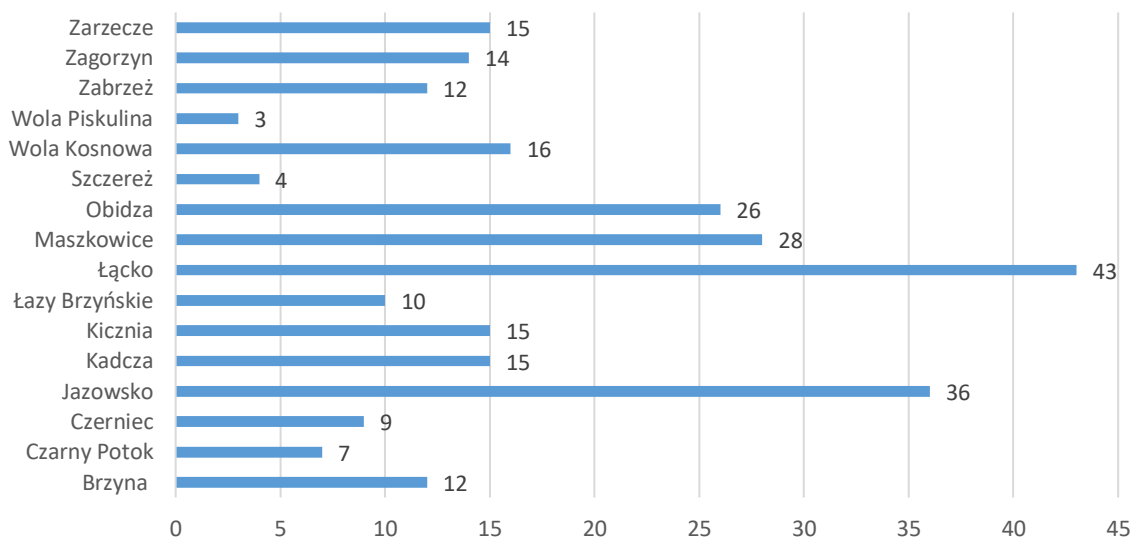
Tabela 24. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

Rok	2021	2022	2023	2024	średnia wartość
Brzyna	3,21%	3,25%	3,63%	2,24%	3,08%
Czarny Potok	2,91%	3,22%	1,84%	1,86%	2,46%
Czerniec	1,79%	1,28%	2,35%	2,10%	1,88%
Jazowsko	3,78%	4,09%	4,30%	3,57%	3,94%
Kadcza	2,24%	2,28%	2,27%	1,83%	2,16%
Kicznia	2,80%	3,34%	2,65%	2,54%	2,83%
Łazy Brzyńskie	3,62%	2,81%	1,79%	2,41%	2,66%
Łącko	2,05%	1,87%	1,70%	1,88%	1,87%
Maszkowice	3,38%	4,03%	3,75%	3,84%	3,75%
Obidza	3,15%	3,59%	3,80%	3,10%	3,41%
Szczereż	1,90%	2,41%	2,92%	1,73%	2,24%
Wola Kosnowa	3,61%	4,08%	4,74%	3,00%	3,86%
Wola Piskulina	1,42%	1,91%	1,67%	1,42%	1,61%
Zabrzeż	2,21%	2,31%	2,06%	1,43%	2,00%
Zagorzyn	1,79%	1,68%	2,61%	1,94%	2,00%
Zarzeczce	3,11%	3,62%	2,36%	3,61%	3,17%
Razem Gmina	2,66%	2,80%	2,77%	2,42%	2,66%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Na koniec 2024 roku liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 265 osób, co stanowiło 64,95% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych kobiet zamieszkiwało miejscowości: Łącko (43 osoby), Jazowsko (36 osób), Maszkowice (28 osób) oraz Obidza (26 osób).

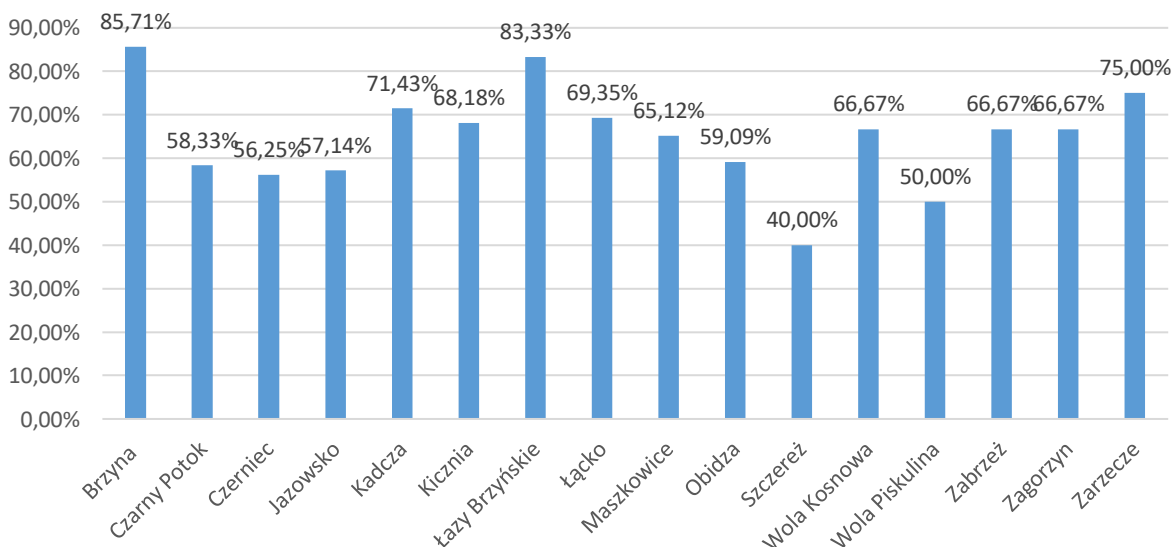
Wykres 10. Liczba bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Największy udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem na koniec roku 2024 odnotowano w miejscowościach: Brzyna (85,71%), Łązy Brzyńskie (83,33%) i Zarzecze (75,0%).

Wykres 11. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

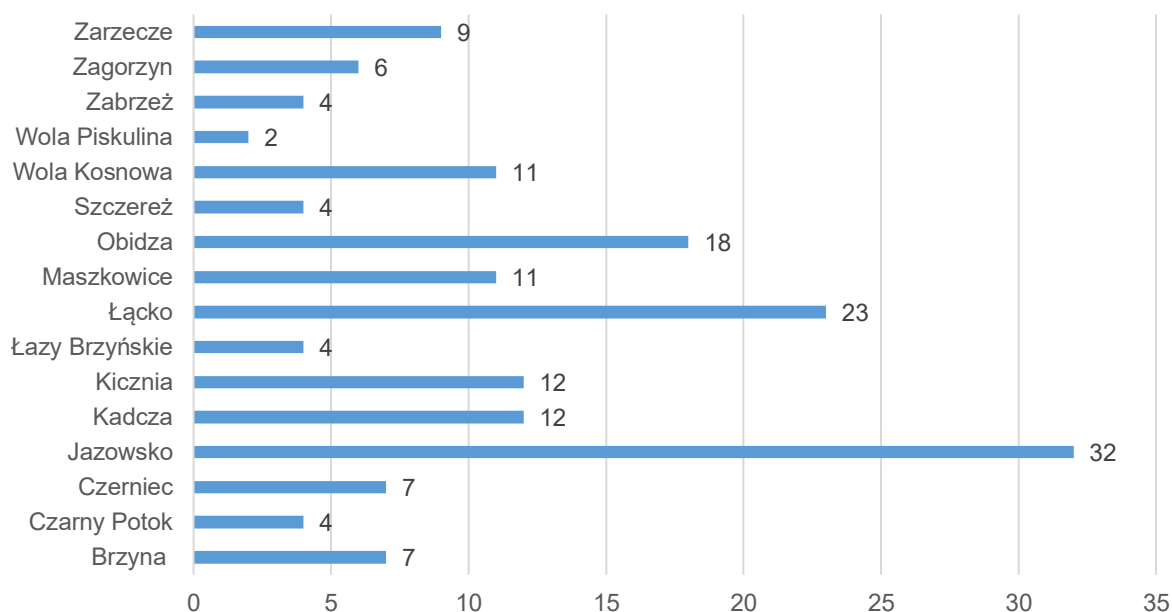
W Gminie Łącko w 2024 roku odnotowano 166 osób długotrwale bezrobotnych, co oznacza spadek o 27,19% w porównaniu z rokiem 2021. Największa liczba takich osób w 2024 roku występowała w miejscowościach: Jazowsko (32 osoby), Łącko (23 osoby) i Obidza (18 osób). W stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych w danej miejscowości, najwyższy udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w 2024 roku odnotowano w Kiczni (54,55%) i Kadczy (57,14%). W latach 2021–2024 największy spadek liczby długotrwale bezrobotnych wystąpił w Zabrzeży (-63,64%) oraz w Czarnym Potoku (-60,00%). W Zagorzynie oraz Woli Piskulinie liczba długotrwale bezrobotnych nie uległa zmianie. Z kolei wzrost w tym zakresie odnotowano w Kiczni (z 8 do 12 osób, +50%) i w Szczereżu (z 3 do 4 osób, +33,33%).

Tabela 25. Osoby pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021- 2024.

	2021				2022				2023				2024				dynamika w roku 2024 w stosunku do 2021 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	12	54,55%	2,69%	1,75%	7	33,33%	1,49%	1,08%	11	47,83%	2,36%	1,74%	7	50,00%	1,72%	1,12%	-41,67%
Czarny Potok	10	52,63%	2,24%	1,53%	13	61,90%	2,77%	1,99%	9	75,00%	1,93%	1,38%	4	33,33%	0,98%	0,62%	-60,00%
Czerniec	9	64,29%	2,02%	1,15%	5	50,00%	1,06%	0,64%	4	22,22%	0,86%	0,52%	7	43,75%	1,72%	0,92%	-22,22%
Jazowsko	37	56,06%	8,30%	2,12%	34	47,89%	7,23%	1,96%	35	46,67%	7,51%	2,01%	32	50,79%	7,84%	1,81%	-13,51%
Kadcza	12	48,00%	2,69%	1,07%	12	46,15%	2,55%	1,05%	15	57,69%	3,22%	1,31%	12	57,14%	2,94%	1,05%	0,00%
Kicznia	8	33,33%	1,79%	0,93%	13	44,83%	2,77%	1,50%	12	52,17%	2,58%	1,38%	12	54,55%	2,94%	1,39%	50,00%
Łazy Brzyńskie	8	44,44%	1,79%	1,61%	10	71,43%	2,13%	2,00%	5	55,56%	1,07%	1,00%	4	33,33%	0,98%	0,80%	-50,00%
Łącko	34	51,52%	7,62%	1,05%	20	32,79%	4,26%	0,61%	26	46,43%	5,58%	0,79%	23	37,10%	5,64%	0,70%	-32,35%
Maszkowice	22	57,89%	4,93%	1,96%	22	48,89%	4,68%	1,97%	22	52,38%	4,72%	1,96%	11	25,58%	2,70%	0,98%	-50,00%
Obidza	30	66,67%	6,73%	2,10%	25	49,02%	5,32%	1,76%	25	46,30%	5,36%	1,76%	18	40,91%	4,41%	1,27%	-40,00%
Szczereż	3	27,27%	0,67%	0,52%	6	42,86%	1,28%	1,03%	6	35,29%	1,29%	1,03%	4	40,00%	0,98%	0,69%	33,33%
Wola Kosnowa	15	53,57%	3,36%	1,93%	13	40,63%	2,77%	1,66%	12	32,43%	2,58%	1,54%	11	45,83%	2,70%	1,38%	-26,67%
Wola Piskulina	2	33,33%	0,45%	0,47%	3	37,50%	0,64%	0,72%	2	28,57%	0,43%	0,48%	2	33,33%	0,49%	0,47%	0,00%
Zabrzeż	11	39,29%	2,47%	0,87%	11	37,93%	2,34%	0,88%	14	53,85%	3,00%	1,11%	4	22,22%	0,98%	0,32%	-63,64%
Zagorzyn	7	36,84%	1,57%	0,66%	5	27,78%	1,06%	0,47%	8	28,57%	1,72%	0,75%	6	28,57%	1,47%	0,55%	-14,29%
Zarzeczce	8	47,06%	1,79%	1,46%	8	40,00%	1,70%	1,45%	11	84,62%	2,36%	2,00%	9	45,00%	2,21%	1,62%	12,50%
Razem Gmina	228	51,12%	51,12%	1,36%	207	44,04%	44,04%	1,23%	217	46,57%	46,57%	1,29%	166	40,69%	40,69%	0,99%	-27,19%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 12. Liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.12.2024 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

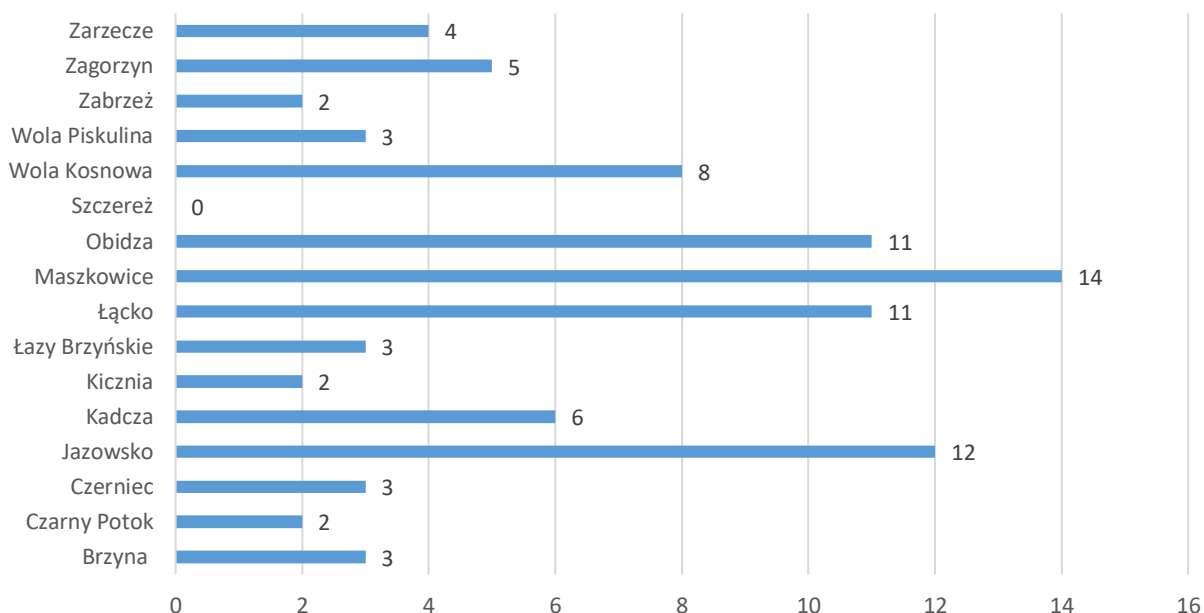
Na koniec 2024 roku najwięcej osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia pochodziło z miejscowości: Maszkowice (14 osób), Jazowsko (12 osób), Łącko (11 osób) i Obidza (11 osób). W tych miejscowościach odnotowano również najwyższy udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie. Liczba bezrobotnych poniżej 25 roku życia w Gminie Łącko wzrosła w latach 2021-2024 o 5,95%. Młodzi nadal stanowią istotną grupę w strukturze bezrobocia – w 2024 roku osoby poniżej 25 roku życia stanowiły aż 21,81% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 26. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021				2022				2023				2024				dynamika w roku 2024 w stosunku do 2021 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	3	13,64%	0,67%	0,44%	3	14,29%	0,64%	0,46%	7	30,43%	1,50%	1,11%	3	21,43%	0,74%	0,48%	0,00%
Czarny Potok	2	10,53%	0,45%	0,31%	3	14,29%	0,64%	0,46%	3	25,00%	0,64%	0,46%	2	16,67%	0,49%	0,31%	0,00%
Czerniec	3	21,43%	0,67%	0,38%	2	20,00%	0,43%	0,26%	4	22,22%	0,86%	0,52%	3	18,75%	0,74%	0,39%	0,00%
Jazowsko	10	15,15%	2,24%	0,57%	16	22,54%	3,40%	0,92%	11	14,67%	2,36%	0,63%	12	19,05%	2,94%	0,68%	20,00%
Kadcza	5	20,00%	1,12%	0,45%	7	26,92%	1,49%	0,62%	3	11,54%	0,64%	0,26%	6	28,57%	1,47%	0,52%	20,00%
Kicznia	1	4,17%	0,22%	0,12%	3	10,34%	0,64%	0,35%	4	17,39%	0,86%	0,46%	2	9,09%	0,49%	0,23%	100,00%
Łazy Brzyńskie	3	16,67%	0,67%	0,60%	3	21,43%	0,64%	0,60%	0	0,00%	0,00%	0,00%	3	25,00%	0,74%	0,60%	0,00%
Łącko	8	12,12%	1,79%	0,25%	11	18,03%	2,34%	0,34%	17	30,36%	3,65%	0,52%	11	17,74%	2,70%	0,33%	37,50%
Maszkowice	10	26,32%	2,24%	0,89%	13	28,89%	2,77%	1,16%	9	21,43%	1,93%	0,80%	14	32,56%	3,43%	1,25%	40,00%
Obidza	8	17,78%	1,79%	0,56%	6	11,76%	1,28%	0,42%	11	20,37%	2,36%	0,77%	11	25,00%	2,70%	0,77%	37,50%
Szczereż	4	36,36%	0,90%	0,69%	3	21,43%	0,64%	0,52%	2	11,76%	0,43%	0,34%	0	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Wola Kosnowa	8	28,57%	1,79%	1,03%	8	25,00%	1,70%	1,02%	12	32,43%	2,58%	1,54%	8	33,33%	1,96%	1,00%	0,00%
Wola Piskulina	1	16,67%	0,22%	0,24%	1	12,50%	0,21%	0,24%	2	28,57%	0,43%	0,48%	3	50,00%	0,74%	0,71%	200,00%
Zabrzeż	9	32,14%	2,02%	0,71%	8	27,59%	1,70%	0,64%	7	26,92%	1,50%	0,56%	2	11,11%	0,49%	0,16%	-77,78%
Zagorzyn	3	15,79%	0,67%	0,28%	4	22,22%	0,85%	0,37%	8	28,57%	1,72%	0,75%	5	23,81%	1,23%	0,46%	66,67%
Zarzecze	6	35,29%	1,35%	1,10%	4	20,00%	0,85%	0,72%	1	7,69%	0,21%	0,18%	4	20,00%	0,98%	0,72%	-33,33%
Razem Gmina	84	18,83%	18,83%	0,50%	95	20,21%	20,21%	0,57%	101	21,67%	21,67%	0,60%	89	21,81%	21,81%	0,53%	5,95%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 13. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Na koniec 2024 roku w Gminie Łącko zarejestrowano 113 osób bezrobotnych powyżej 45. roku życia, co oznacza niewielki spadek o 8,13% w porównaniu z 2021 rokiem (123 osoby). Osoby w tej grupie wiekowej stanowiły 27,7% ogółu bezrobotnych w gminie, co wskazuje na ich istotny udział w strukturze bezrobocia.

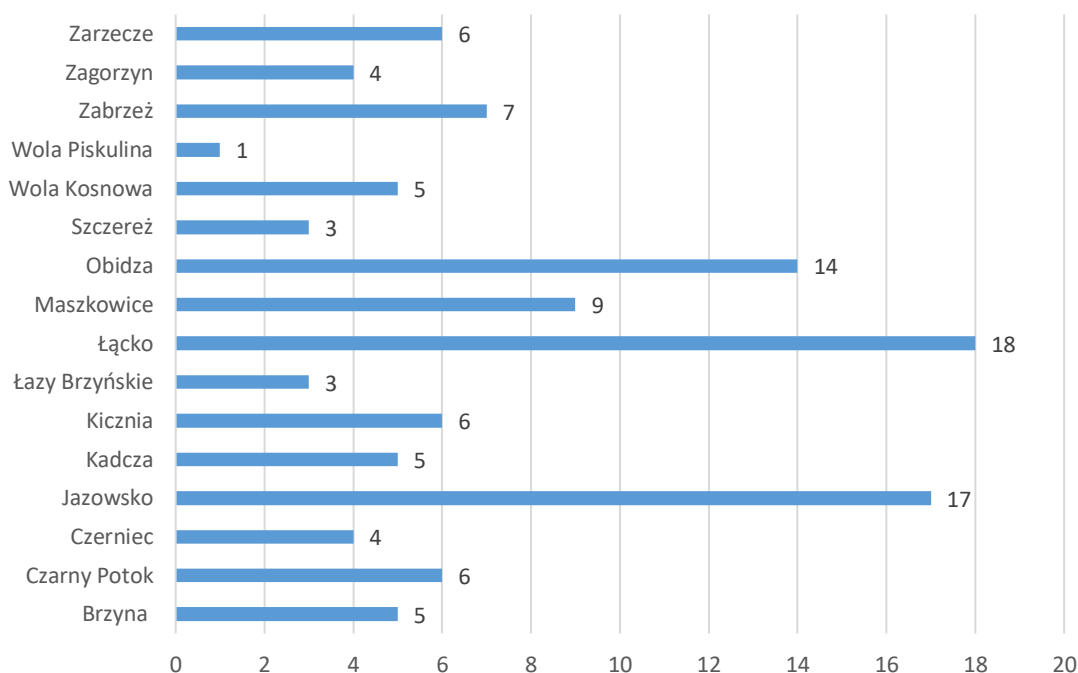
Najwięcej osób powyżej 45. roku życia bez pracy odnotowano w Łącku (18 osób), Jazowsku (17 osób), i Obidzy (14 osób). Względnie wysoki odsetek tej grupy w stosunku do lokalnych populacji i liczby bezrobotnych wystąpił także w Zabrzeży (38,89%) i Czarnym Potoku (50,00%). W latach 2021-2024 największy procentowy wzrost liczby bezrobotnych powyżej 45. roku życia nastąpił w Zabrzeży (+75%), Łazach Brzyńskich (+50%) i Zarzeczu (+50%). Z kolei znaczący spadek zaobserwowano w Brzynie (-54,55%) oraz Kiczni (-25%). W kilku miejscowościach, takich jak Czarny Potok, Kadcza, Wola Kosnowa, Zagorzyn i Szczereż, liczba bezrobotnych w tej grupie wiekowej nie uległa zmianie.

Tabela 27. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021				2022				2023				2024				dynamika w roku 2024 w stosunku do 2021 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	11	50,00%	2,47%	1,60%	9	42,86%	1,91%	1,39%	8	34,78%	1,72%	1,26%	5	35,71%	1,23%	0,80%	-54,55%
Czarny Potok	6	31,58%	1,35%	0,92%	6	28,57%	1,28%	0,92%	3	25,00%	0,64%	0,46%	6	50,00%	1,47%	0,93%	0,00%
Czerniec	5	35,71%	1,12%	0,64%	2	20,00%	0,43%	0,26%	6	33,33%	1,29%	0,78%	4	25,00%	0,98%	0,52%	-20,00%
Jazowsko	19	28,79%	4,26%	1,09%	19	26,76%	4,04%	1,09%	20	26,67%	4,29%	1,15%	17	26,98%	4,17%	0,96%	-10,53%
Kadcza	5	20,00%	1,12%	0,45%	7	26,92%	1,49%	0,62%	4	15,38%	0,86%	0,35%	5	23,81%	1,23%	0,44%	0,00%
Kicznia	8	33,33%	1,79%	0,93%	7	24,14%	1,49%	0,81%	6	26,09%	1,29%	0,69%	6	27,27%	1,47%	0,69%	-25,00%
Łazy Brzyńskie	2	11,11%	0,45%	0,40%	2	14,29%	0,43%	0,40%	2	22,22%	0,43%	0,40%	3	25,00%	0,74%	0,60%	50,00%
Łącko	19	28,79%	4,26%	0,59%	11	18,03%	2,34%	0,34%	9	16,07%	1,93%	0,27%	18	29,03%	4,41%	0,55%	-5,26%
Maszkowice	8	21,05%	1,79%	0,71%	12	26,67%	2,55%	1,08%	11	26,19%	2,36%	0,98%	9	20,93%	2,21%	0,80%	12,50%
Obidza	18	40,00%	4,04%	1,26%	18	35,29%	3,83%	1,27%	18	33,33%	3,86%	1,27%	14	31,82%	3,43%	0,99%	-22,22%
Szczereż	3	27,27%	0,67%	0,52%	4	28,57%	0,85%	0,69%	6	35,29%	1,29%	1,03%	3	30,00%	0,74%	0,52%	0,00%
Wola Kosnowa	6	21,43%	1,35%	0,77%	8	25,00%	1,70%	1,02%	9	24,32%	1,93%	1,15%	5	20,83%	1,23%	0,63%	-16,67%
Wola Piskulina	1	16,67%	0,22%	0,24%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	1	16,67%	0,25%	0,24%	0,00%
Zabrzeż	4	14,29%	0,90%	0,32%	6	20,69%	1,28%	0,48%	7	26,92%	1,50%	0,56%	7	38,89%	1,72%	0,56%	75,00%
Zagorzyn	4	21,05%	0,90%	0,38%	2	11,11%	0,43%	0,19%	6	21,43%	1,29%	0,56%	4	19,05%	0,98%	0,37%	0,00%
Zarzecze	4	23,53%	0,90%	0,73%	3	15,00%	0,64%	0,54%	1	7,69%	0,21%	0,18%	6	30,00%	1,47%	1,08%	50,00%
Razem Gmina	123	27,58%	27,58%	0,73%	116	24,68%	24,68%	0,69%	116	24,89%	24,89%	0,69%	113	27,70%	27,70%	0,67%	-8,13%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 14. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

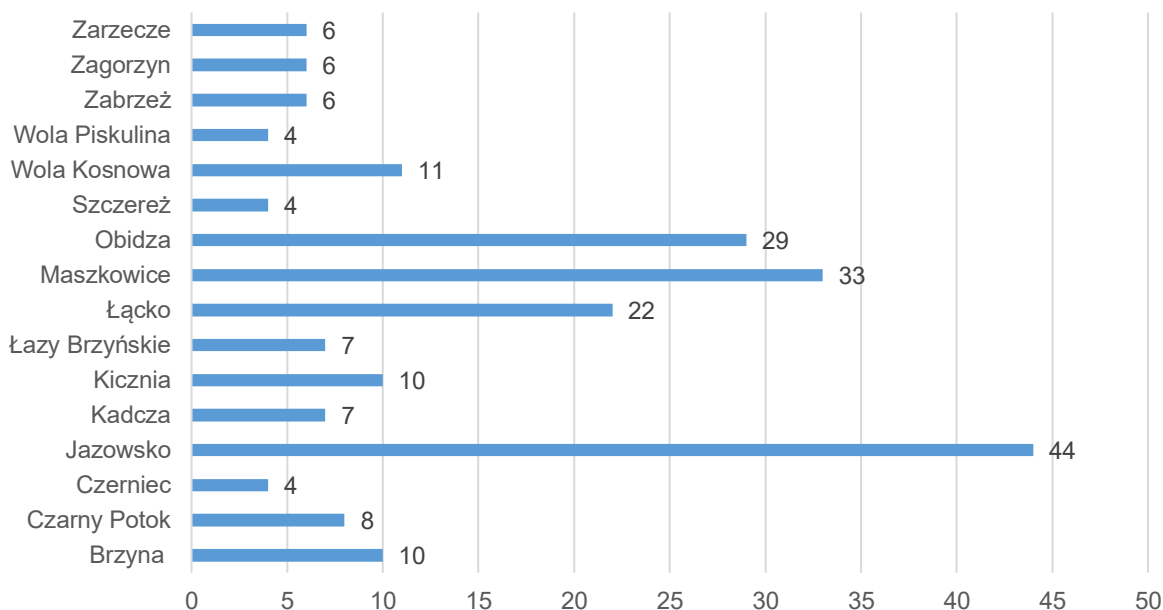
Na koniec 2024 roku w Gminie Łącko zarejestrowano 211 osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego, co stanowiło 51,72% ogółu bezrobotnych. W porównaniu z 2021 rokiem (234 osoby), liczba ta zmniejszyła się o 9,83%. Mimo tego osoby z niższym wykształceniem nadal stanowią ponad połowę wszystkich bezrobotnych, co czyni tę grupę szczególnie narażoną na długotrwałe wykluczenie z rynku pracy. Najwięcej bezrobotnych bez wykształcenia średniego odnotowano w miejscowościach: Jazowsko (44 osoby), Maszkowice (33 osoby) i Obidza (29 osób). Szczególnie wysoki udział tej grupy wśród wszystkich bezrobotnych wystąpił w Maszkowicach (76,74%), Brzynie (71,43%) oraz Woli Piskulinie (66,67%). W analizowanym okresie największy procentowy spadek liczby bezrobotnych z niskim wykształceniem odnotowano w Kaczczy (-46,15%), Brzynie (-37,50%), Czerncu i Zagorzynie (-33,33%). Z kolei wzrost tej grupy wystąpił w kilku miejscowościach: Woli Piskulinie (+100%), Zarzeczu (+50%), Zabrzeży (+20%), Czarnym Potoku (+14,29%), Obidzy (+7,41%), Jazowsku (+4,76%) oraz Maszkowicach (+3,13%).

Tabela 28. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021				2022				2023				2024				dynamika w roku 2024 w stosunku do 2021 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	16	72,73%	3,59%	2,33%	16	76,19%	3,40%	2,48%	15	65,22%	3,22%	2,37%	10	71,43%	2,45%	1,60%	-37,50%
Czarny Potok	7	36,84%	1,57%	1,07%	6	28,57%	1,28%	0,92%	5	41,67%	1,07%	0,77%	8	66,67%	1,96%	1,24%	14,29%
Czerniec	6	42,86%	1,35%	0,77%	6	60,00%	1,28%	0,77%	10	55,56%	2,15%	1,31%	4	25,00%	0,98%	0,52%	-33,33%
Jazowsko	42	63,64%	9,42%	2,41%	44	61,97%	9,36%	2,53%	45	60,00%	9,66%	2,58%	44	69,84%	10,78%	2,49%	4,76%
Kadcza	13	52,00%	2,91%	1,16%	10	38,46%	2,13%	0,88%	10	38,46%	2,15%	0,87%	7	33,33%	1,72%	0,61%	-46,15%
Kicznia	11	45,83%	2,47%	1,28%	14	48,28%	2,98%	1,61%	8	34,78%	1,72%	0,92%	10	45,45%	2,45%	1,15%	-9,09%
Łazy Brzyńskie	9	50,00%	2,02%	1,81%	10	71,43%	2,13%	2,00%	7	77,78%	1,50%	1,39%	7	58,33%	1,72%	1,41%	-22,22%
Łącko	32	48,48%	7,17%	0,99%	24	39,34%	5,11%	0,73%	25	44,64%	5,36%	0,76%	22	35,48%	5,39%	0,67%	-31,25%
Maszkowice	32	84,21%	7,17%	2,84%	36	80,00%	7,66%	3,23%	31	73,81%	6,65%	2,77%	33	76,74%	8,09%	2,95%	3,13%
Obidza	27	60,00%	6,05%	1,89%	27	52,94%	5,74%	1,90%	36	66,67%	7,73%	2,54%	29	65,91%	7,11%	2,04%	7,41%
Szczereż	6	54,55%	1,35%	1,04%	8	57,14%	1,70%	1,38%	9	52,94%	1,93%	1,54%	4	40,00%	0,98%	0,69%	-33,33%
Wola Kosnowa	13	46,43%	2,91%	1,68%	15	46,88%	3,19%	1,91%	18	48,65%	3,86%	2,31%	11	45,83%	2,70%	1,38%	-15,38%
Wola Piskulina	2	33,33%	0,45%	0,47%	3	37,50%	0,64%	0,72%	6	85,71%	1,29%	1,43%	4	66,67%	0,98%	0,95%	100,00%
Zabrzeż	5	17,86%	1,12%	0,39%	12	41,38%	2,55%	0,96%	8	30,77%	1,72%	0,63%	6	33,33%	1,47%	0,48%	20,00%
Zagorzyn	9	47,37%	2,02%	0,85%	9	50,00%	1,91%	0,84%	11	39,29%	2,36%	1,03%	6	28,57%	1,47%	0,55%	-33,33%
Zarzeczce	4	23,53%	0,90%	0,73%	6	30,00%	1,28%	1,08%	4	30,77%	0,86%	0,73%	6	30,00%	1,47%	1,08%	50,00%
Razem Gmina	234	52,47%	52,47%	1,40%	246	52,34%	52,34%	1,47%	248	53,22%	53,22%	1,48%	211	51,72%	51,72%	1,25%	-9,83%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 15. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

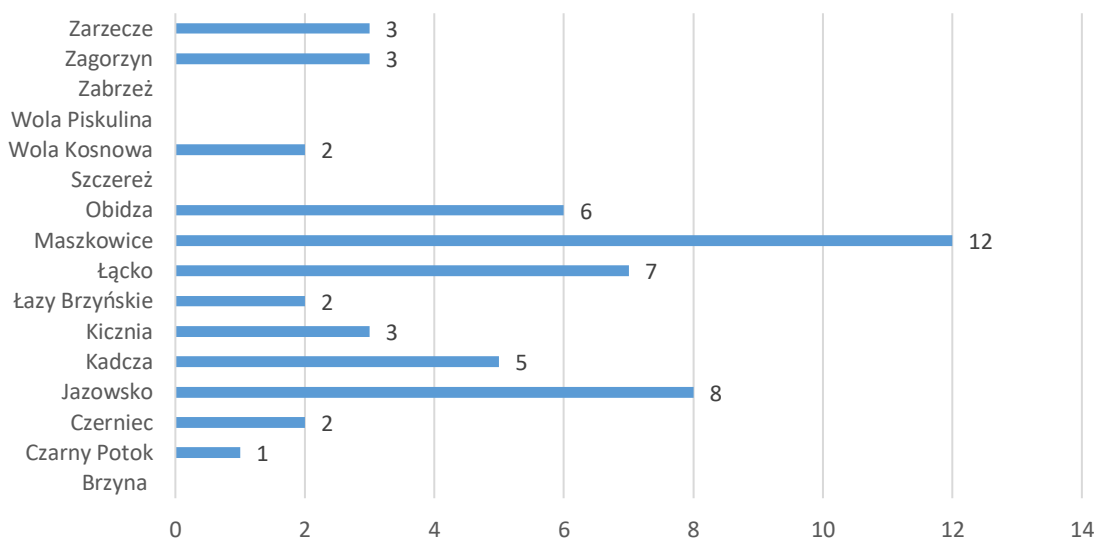
Na koniec 2024 roku osoby bezrobotne bez stażu pracy stanowiły 13,24% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Łącko. Najwięcej z nich pochodziło z miejscowości: Maszkowice (12 osób), Jazowsko (8 osób) oraz Łącko (7 osób). Najwyższy odsetek osób bez doświadczenia zawodowego wśród bezrobotnych danej miejscowości odnotowano w Maszkowicach (27,91%), Kadczy (23,81%), Zarzeczu (15,00%), Łazach Brzyńskich (16,67%), Zagorzynie (14,29%) oraz Obidzy (13,64%). Wszystkie te wartości przewyższały średnią dla gminy w 2024 roku, co wskazuje na wyraźnie większe nasilenie problemu braku doświadczenia zawodowego w tych lokalizacjach.

Tabela 29. Liczba osób bezrobotnych bez stażu w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021				2022				2023				2024				dynamika w roku 2024 w stosunku do 2021 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	1	4,55%	0,22%	0,15%	1	4,76%	0,21%	0,15%	1	4,35%	0,21%	0,16%	0	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Czarny Potok	1	5,26%	0,22%	0,15%	1	4,76%	0,21%	0,15%	0	0,00%	0,00%	0,00%	1	8,33%	0,25%	0,15%	0,00%
Czerniec	1	7,14%	0,22%	0,13%	1	10,00%	0,21%	0,13%	1	5,56%	0,21%	0,13%	2	12,50%	0,49%	0,26%	100,00%
Jazowsko	4	6,06%	0,90%	0,23%	10	14,08%	2,13%	0,58%	9	12,00%	1,93%	0,52%	8	12,70%	1,96%	0,45%	100,00%
Kadcza	7	28,00%	1,57%	0,63%	4	15,38%	0,85%	0,35%	4	15,38%	0,86%	0,35%	5	23,81%	1,23%	0,44%	-28,57%
Kicznia	1	4,17%	0,22%	0,12%	2	6,90%	0,43%	0,23%	3	13,04%	0,64%	0,35%	3	13,64%	0,74%	0,35%	200,00%
Łazy Brzyńskie	4	22,22%	0,90%	0,80%	3	21,43%	0,64%	0,60%	2	22,22%	0,43%	0,40%	2	16,67%	0,49%	0,40%	-50,00%
Łącko	9	13,64%	2,02%	0,28%	7	11,48%	1,49%	0,21%	13	23,21%	2,79%	0,40%	7	11,29%	1,72%	0,21%	-22,22%
Maszkowice	14	36,84%	3,14%	1,24%	16	35,56%	3,40%	1,43%	11	26,19%	2,36%	0,98%	12	27,91%	2,94%	1,07%	-14,29%
Obidza	7	15,56%	1,57%	0,49%	8	15,69%	1,70%	0,56%	13	24,07%	2,79%	0,92%	6	13,64%	1,47%	0,42%	-14,29%
Szczereż	2	18,18%	0,45%	0,35%	1	7,14%	0,21%	0,17%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Wola Kosnowa	5	17,86%	1,12%	0,64%	3	9,38%	0,64%	0,38%	2	5,41%	0,43%	0,26%	2	8,33%	0,49%	0,25%	-60,00%
Wola Piskulina	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%	-
Zabrzeż	6	21,43%	1,35%	0,47%	3	10,34%	0,64%	0,24%	1	3,85%	0,21%	0,08%	0	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Zagorzyn	2	10,53%	0,45%	0,19%	1	5,56%	0,21%	0,09%	1	3,57%	0,21%	0,09%	3	14,29%	0,74%	0,28%	50,00%
Zarzecze	3	17,65%	0,67%	0,55%	3	15,00%	0,64%	0,54%	2	15,38%	0,43%	0,36%	3	15,00%	0,74%	0,54%	0,00%
Razem Gmina	67	15,02%	15,02%	0,40%	64	13,62%	13,62%	0,38%	63	13,52%	13,52%	0,37%	54	13,24%	13,24%	0,32%	-19,40%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 16. Liczba bezrobotnych bez stażu pracy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

4.4 Pomoc społeczna

Problemy społeczne w poszczególnych miejscowościach zostały zidentyfikowane w oparciu o dane dotyczące liczby osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) w Łącku ze względu na ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm oraz niepełnosprawność.

W 2024 r. na 1 zatrudnionego pracownika socjalnego przypadało 136,25 osób korzystających z pomocy społecznej. W roku 2024 beneficjentami pomocy społecznej było (1090 osób) 6,47% mieszkańców gminy. Spośród wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy:

- 6,52 % stanowiły rodziny niepełne,
- 30,31 % stanowiły rodziny wielodzietne (posiadające 3 i więcej dzieci),
- 21,81 % stanowiły rodziny emerytów i rencistów.

Wskaźnik pomocy w zakresie dożywiania wynosił w 2024 r. 27,26 osoby na 1000 mieszkańców. Wśród wszystkich osób objętych tą formą pomocy 73,64% stanowiły dzieci w wieku szkolnym do czasu ukończenia szkoły średniej.

Na przestrzeni lat 2021-2024 liczba osób objętych pomocą OPS wprawdzie zmalała o 21,53%, jednakże w 2 sołectwach (na 16 w gminie) sytuacja uległa pogorszeniu jak np. w Czarnym Potoku gdzie przybyło 39,68% beneficjentów pomocy OPS czy np. w Zagorzynie gdzie przybyło ich 5,26%. Najwięcej osób

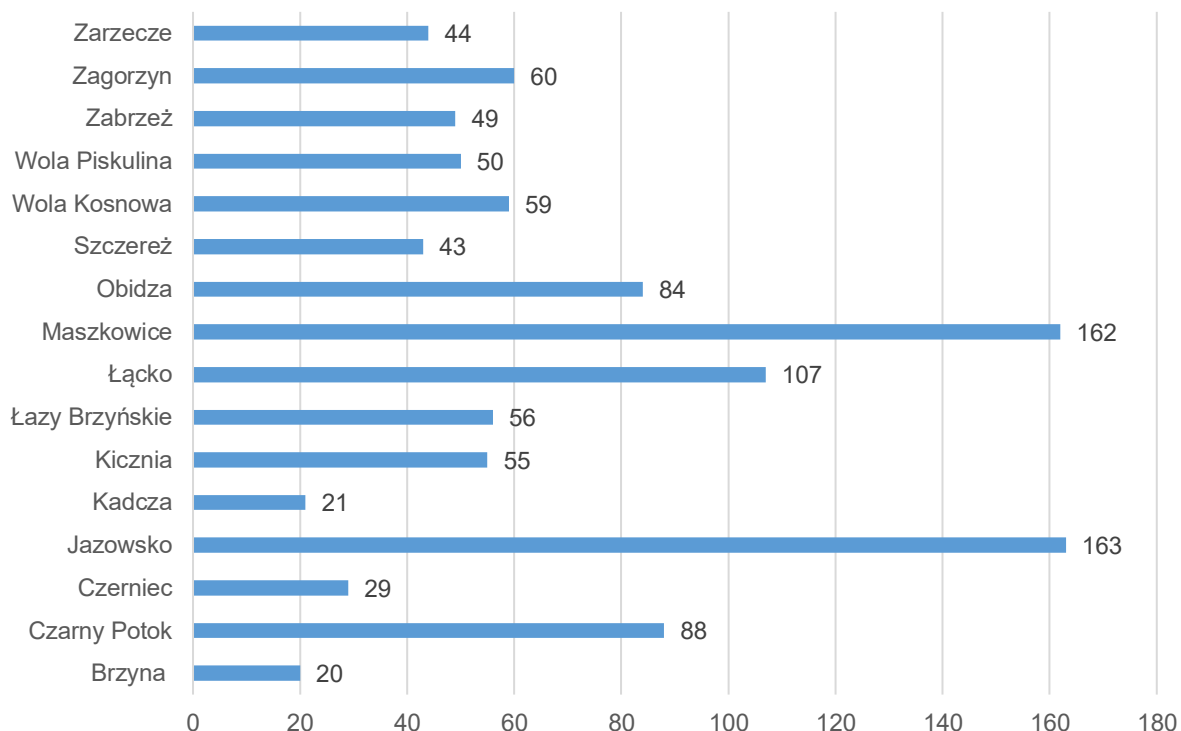
objętych pomocą OPS pochodzi z Jazowska, Maszkowic i Łącka. W stosunku do liczby mieszkańców danej miejscowości najtrudniej jest w Maszkowicach, Czernego Potoku, Woli Piskulinie i Łazów Brzyńskich.

Tabela 30. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan na 31.XII)

	2021			2022			2023			2024			
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	dynamika w porównaniu z rokiem 2021
Brzyna	35	5,10%	2,52%	26	4,02%	2,06%	30	4,74%	2,58%	20	3,19%	1,83%	-42,86%
Czarny Potok	63	9,65%	4,54%	67	10,28%	5,31%	61	9,34%	5,25%	88	13,62%	8,07%	39,68%
Czerniec	56	7,15%	4,03%	45	5,76%	3,57%	38	4,97%	3,27%	29	3,81%	2,66%	-48,21%
Jazowsko	209	11,98%	15,05%	172	9,90%	13,64%	174	9,98%	14,96%	163	9,23%	14,95%	-22,01%
Kadcza	45	4,03%	3,24%	38	3,34%	3,01%	30	2,62%	2,58%	21	1,83%	1,93%	-53,33%
Kicznia	67	7,81%	4,82%	47	5,42%	3,73%	43	4,95%	3,70%	55	6,35%	5,05%	-17,91%
Łazy Brzyńskie	76	15,29%	5,47%	59	11,82%	4,68%	51	10,16%	4,39%	56	11,27%	5,14%	-26,32%
Łącko	128	3,97%	9,22%	141	4,32%	11,18%	131	3,98%	11,26%	107	3,25%	9,82%	-16,41%
Maszkowice	196	17,42%	14,11%	199	17,83%	15,78%	173	15,43%	14,88%	162	14,48%	14,86%	-17,35%
Obidza	138	9,67%	9,94%	125	8,80%	9,91%	116	8,17%	9,97%	84	5,91%	7,71%	-39,13%
Szczereż	58	10,02%	4,18%	53	9,12%	4,20%	37	6,35%	3,18%	43	7,44%	3,94%	-25,86%
Wola Kosnowa	72	9,28%	5,18%	80	10,19%	6,34%	55	7,05%	4,73%	59	7,38%	5,41%	-18,06%
Wola Piskulina	58	13,74%	4,18%	56	13,37%	4,44%	48	11,46%	4,13%	50	11,85%	4,59%	-13,79%
Zabrzeż	79	6,24%	5,69%	68	5,42%	5,39%	67	5,32%	5,76%	49	3,90%	4,50%	-37,97%
Zagorzyn	57	5,36%	4,10%	49	4,56%	3,89%	78	7,28%	6,71%	60	5,54%	5,50%	5,26%
Zarzeczce	52	9,51%	3,74%	36	6,51%	2,85%	31	5,64%	2,67%	44	7,94%	4,04%	-15,38%
Razem	1389	8,28%	100,00%	1261	7,51%	100,00%	1163	6,92%	100,00%	1090	6,47%	100,00%	-21,53%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 17. Liczba osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024

Źródło: Urząd Gminy Łącko

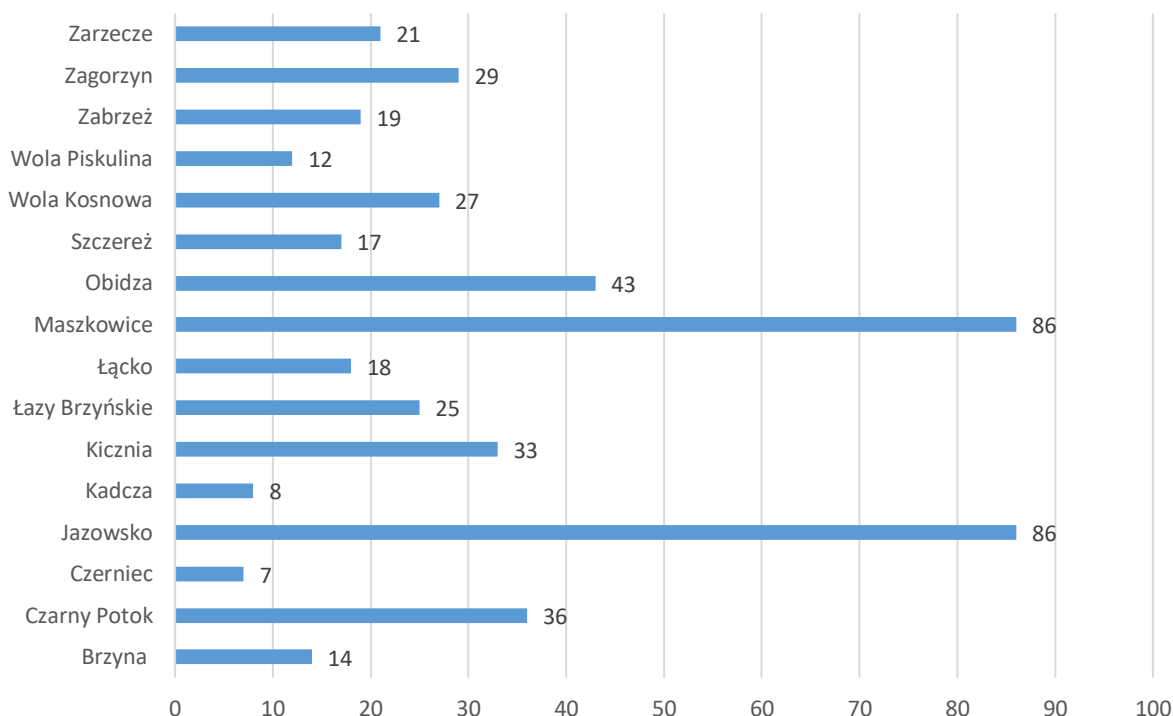
Ubóstwo w 2024 roku było powodem przyznania pomocy OPS dla 44,13% osób nią objętych. Największa liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo zamieszkuje w miejscowościach Jazowsko, Maszkowice, Obidza, Czary Potok i Kicznia. Najwięcej beneficjentów korzystających z OPS ze względu na ubóstwo przybyło w Czarnym Potoku i Kadczy.

Tabela 31. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021			2022			2023			2024			
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	dynamika w porównaniu z rokiem 2021
Brzyna	32	4,66%	2,30%	25	3,87%	1,98%	19	3,00%	1,63%	14	2,24%	1,28%	-56,25%
Czarny Potok	30	4,59%	2,16%	48	7,36%	3,81%	47	7,20%	4,04%	36	5,57%	3,30%	20,00%
Czerniec	37	4,73%	2,66%	20	2,56%	1,59%	17	2,22%	1,46%	7	0,92%	0,64%	-81,08%
Jazowsko	133	7,63%	9,58%	108	6,22%	8,56%	94	5,39%	8,08%	86	4,87%	7,89%	-35,34%
Kadcza	7	0,63%	0,50%	13	1,14%	1,03%	14	1,22%	1,20%	8	0,70%	0,73%	14,29%
Kicznia	48	5,59%	3,46%	28	3,23%	2,22%	27	3,11%	2,32%	33	3,81%	3,03%	-31,25%
Łazy Brzyńskie	58	11,67%	4,18%	44	8,82%	3,49%	24	4,78%	2,06%	25	5,03%	2,29%	-56,90%
Łącko	55	1,71%	3,96%	59	1,81%	4,68%	31	0,94%	2,67%	18	0,55%	1,65%	-67,27%
Maszkowice	131	11,64%	9,43%	119	10,66%	9,44%	101	9,01%	8,68%	86	7,69%	7,89%	-34,35%
Obidza	62	4,34%	4,46%	67	4,71%	5,31%	70	4,93%	6,02%	43	3,03%	3,94%	-30,65%
Szczereż	47	8,12%	3,38%	36	6,20%	2,85%	20	3,43%	1,72%	17	2,94%	1,56%	-63,83%
Wola Kosnowa	45	5,80%	3,24%	61	7,77%	4,84%	35	4,49%	3,01%	27	3,38%	2,48%	-40,00%
Wola Piskulina	32	7,58%	2,30%	39	9,31%	3,09%	10	2,39%	0,86%	12	2,84%	1,10%	-62,50%
Zabrzeż	54	4,27%	3,89%	45	3,59%	3,57%	28	2,22%	2,41%	19	1,51%	1,74%	-64,81%
Zagorzyn	34	3,20%	2,45%	32	2,98%	2,54%	41	3,82%	3,53%	29	2,68%	2,66%	-14,71%
Zarzeczce	20	3,66%	1,44%	13	2,35%	1,03%	9	1,64%	0,77%	21	3,79%	1,93%	5,00%
Razem	825	4,92%	59,40%	757	4,51%	60,03%	587	3,49%	50,47%	481	2,86%	44,13%	-41,70%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 18. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W 2024 roku ubóstwo zmusiło do szukania pomocy 481 osób pochodzących z łącznie 169 rodzin. Najwięcej rodzin pochodziło z Jazowska, Maszkowic i Obizy. Pomimo, że liczba rodzin objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo ogólnie w gminie zmniejszyła się o 52,07%, w miejscowościach Kadcza i Czarny Potok odnotowano ich duży przyrost tj. odpowiednio 40% i 22,22%.

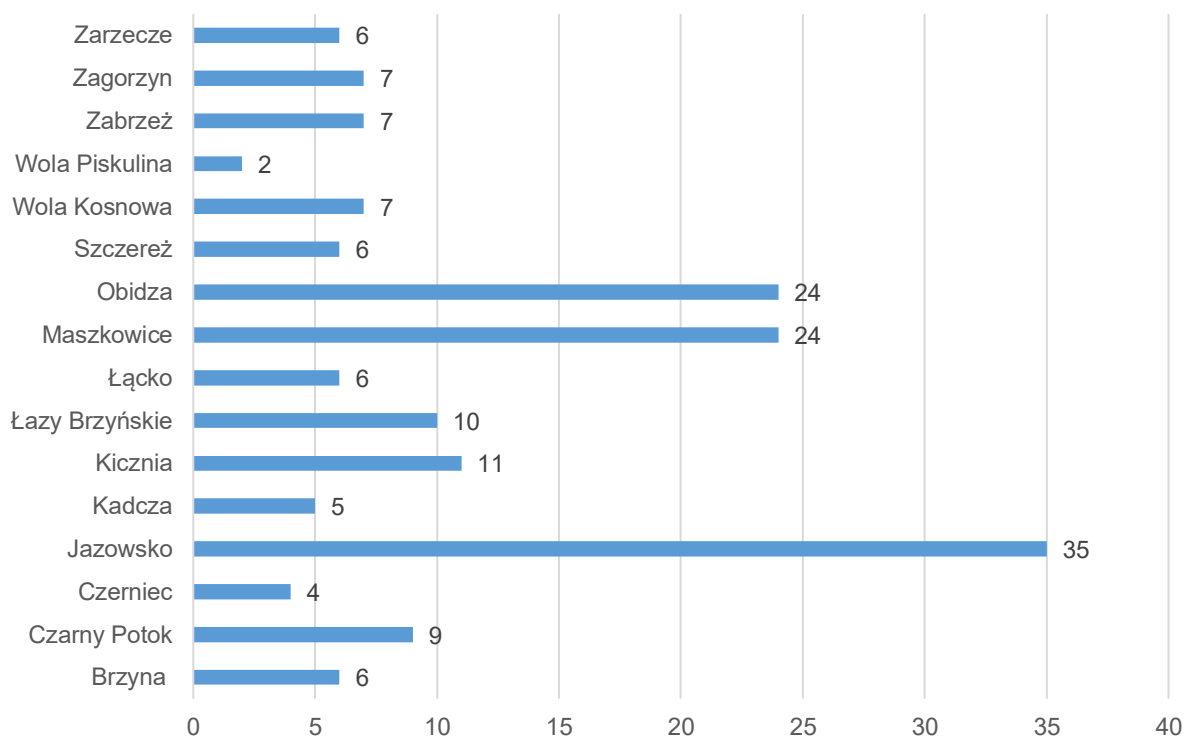
Tabela 32. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2021

	2021		2022		2023		2024	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Brzyna	13	100%	9	-30,77%	10	-23,08%	6	-116,67%
Czarny Potok	7	100%	11	57,14%	11	57,14%	9	22,22%
Czerniec	13	100%	7	-46,15%	10	-23,08%	4	-225,00%
Jazowsko	46	100%	42	-8,70%	36	-21,74%	35	-31,43%
Kadcza	3	100%	4	33,33%	6	100,00%	5	40,00%

	2021		2022		2023		2024	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Kicznia	15	100%	12	-20,00%	10	-33,33%	11	-36,36%
Łazy Brzyńskie	17	100%	13	-23,53%	7	-58,82%	10	-70,00%
Łącko	19	100%	17	-10,53%	11	-42,11%	6	-216,67%
Maszkowice	38	100%	30	-21,05%	32	-15,79%	24	-58,33%
Obidza	26	100%	28	7,69%	29	11,54%	24	-8,33%
Szczereż	15	100%	12	-20,00%	9	-40,00%	6	-150,00%
Wola Kosnowa	12	100%	20	66,67%	10	-16,67%	7	-71,43%
Wola Piskulina	9	100%	9	0,00%	3	-66,67%	2	-350,00%
Zabrzeż	11	100%	10	-9,09%	7	-36,36%	7	-57,14%
Zagorzyn	7	100%	8	14,29%	11	57,14%	7	0,00%
Zarzeczce	6	100%	3	-50,00%	4	-33,33%	6	0,00%
Razem	257	100%	235	-8,56%	206	-19,84%	169	-52,07%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 19. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2024r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

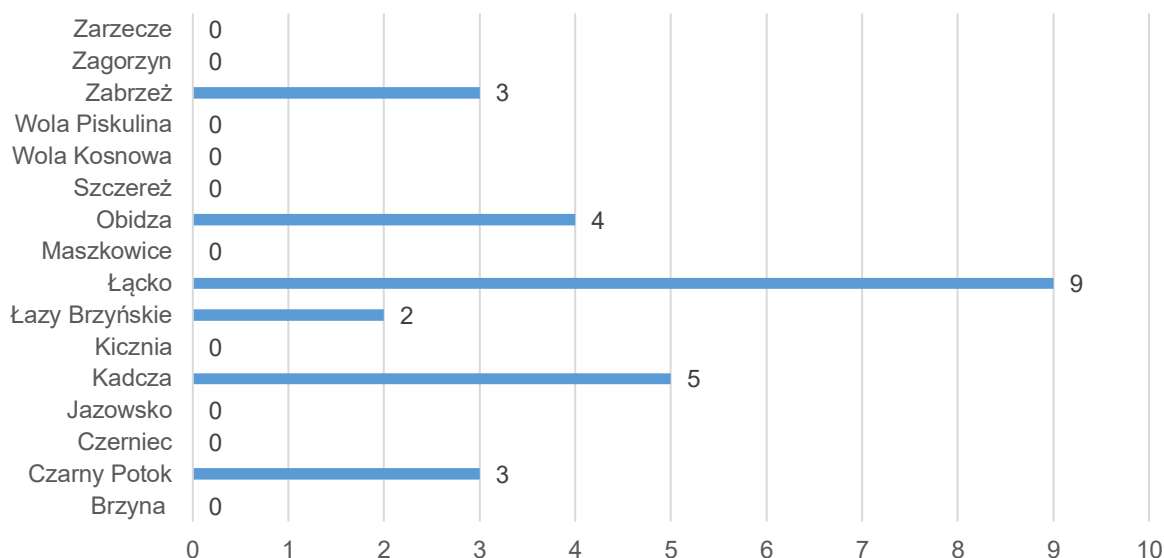
W aspekcie planowania działań rewitalizacyjnych, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest istotnym rodzajem dysfunkcji, gdyż prowadzi do zaniedbań w rozwoju najmłodszych mieszkańców i w rezultacie sprzyja utrwalaniu negatywnych postaw i zachowań. W całej gminie pomocną ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych objęte są średnio co roku około 27 osób. Problem jest najbardziej widoczny w miejscowościach: Czarny Potok, Kadcza, Łazy Brzyńskie, Obidza i Łącko.

Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021			2022			2023			2024			dynamika w porównaniu z rokiem 2021
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców w miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców w miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Czarny Potok	0	0%	0%	0	0%	0%	3	0,46%	0,26%	3	0,46%	0,28%	-
Czerniec	3	0,38%	0,22%	5	0,64%	0,40%	0	0%	0%	0	0%	0%	-100%
Jazowsko	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Kadcza	5	0,45%	0,36%	5	0,44%	0,40%	5	0,44%	0,43%	5	0,44%	0,46%	0%
Kicznia	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Łazy Brzyńskie	0	0%	0%	4	0,80%	0,32%	4	0,80%	0,34%	2	0,40%	0,18%	-
Łącko	0	0%	0%	4	0,12%	0,32%	15	0,46%	1,29%	9	0,27%	0,83%	-
Maszkowice	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Obidza	0	0%	0%	4	0,28%	0,32%	0	0%	0%	4	0,28%	0,37%	-
Szczereż	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Wola Kosnowa	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Wola Piskulina	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Zabrzeż	0	0%	0%	3	0,24%	0,24%	1	0,08%	0,09%	3	0,24%	0,28%	-
Zagorzyn	0	0%	0%	2	0,19%	0,16%	2	0,19%	0,17%	0	0%	0%	-
Zarzeczce	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Razem	8	0,05%	0,58%	27	0,16%	2,14%	30	0,18%	2,58%	26	0,15%	2,39%	225%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 20. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Największa liczba rodzin korzystająca z pomocy OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zamieszkiwała w latach 2021-2024 miejscowość Łazy Brzyńskie, rodziny które przybyły w analizowanym okresie pochodzą z Czarnego Potoka, Łącka, Obidzy i Zabrzeży.

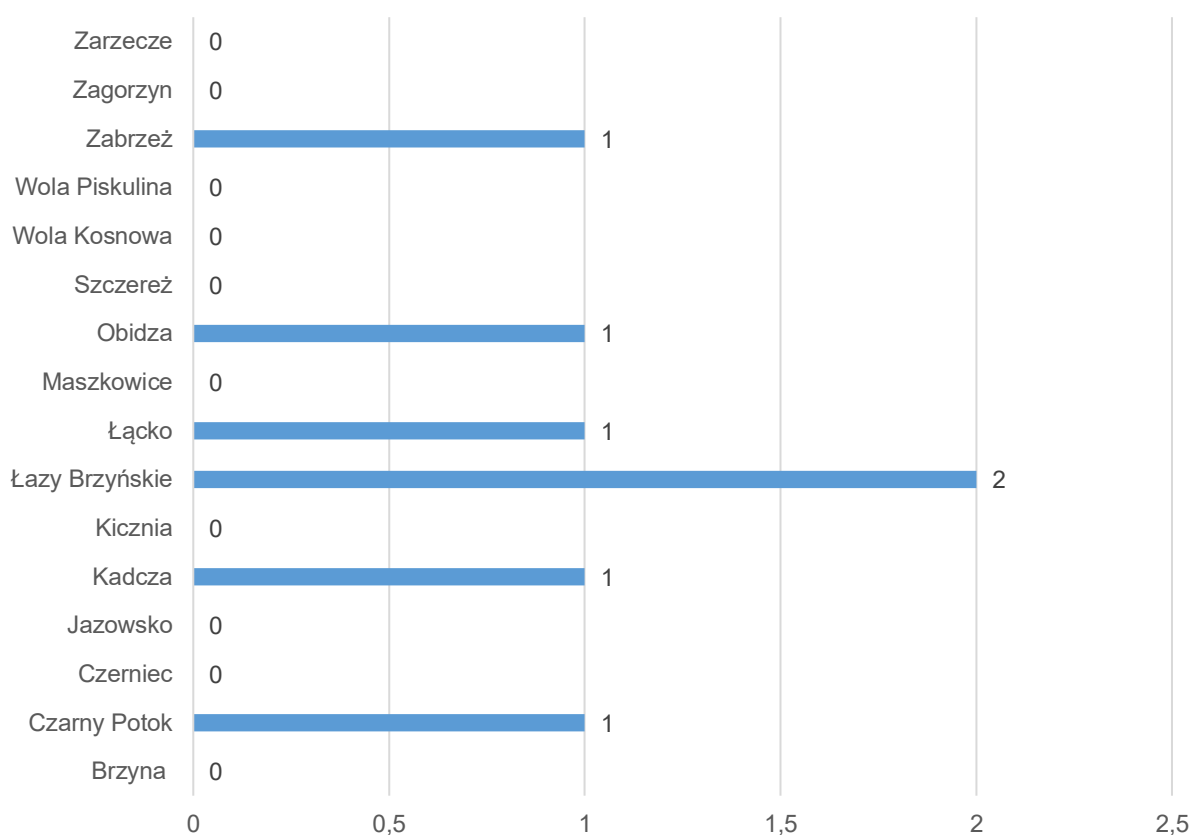
Tabela 34. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2021

	2021		2022		2023		2024	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Brzyna	0	-	0	-	0	-	0	-
Czarny Potok	0	-	0	-	1	-	1	100%
Czerniec	1	100%	2	100%	0	-100%	0	-
Jazowsko	0	-	0	-	0	-	0	-
Kadcza	1	100%	1	0%	1	0%	1	0%
Kicznia	0	-	0	-	0	-	0	-
Łazy Brzyńskie	0	-	1	-	1	-	2	100%
Łącko	0	-	0	-	2	-	1	100%
Maszkowice	0	-	0	-	0	-	0	-
Obidza	0	-	1	-	0	-	1	100%
Szczereż	0	-	0	-	0	-	0	-
Wola Kosnowa	0	-	0	-	0	-	0	-

	2021		2022		2023		2024	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Wola Piskulina	0	-	0	-	0	-	0	-
Zabrzeż	0	-	1	-	0	-	1	100%
Zagorzyn	0	-	1	-	1	-	0	-
Zarzecze	0	-	0	-	0	-	0	-
Razem	2	100%	7	250%	6	200%	7	71,43%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 21. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2024 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

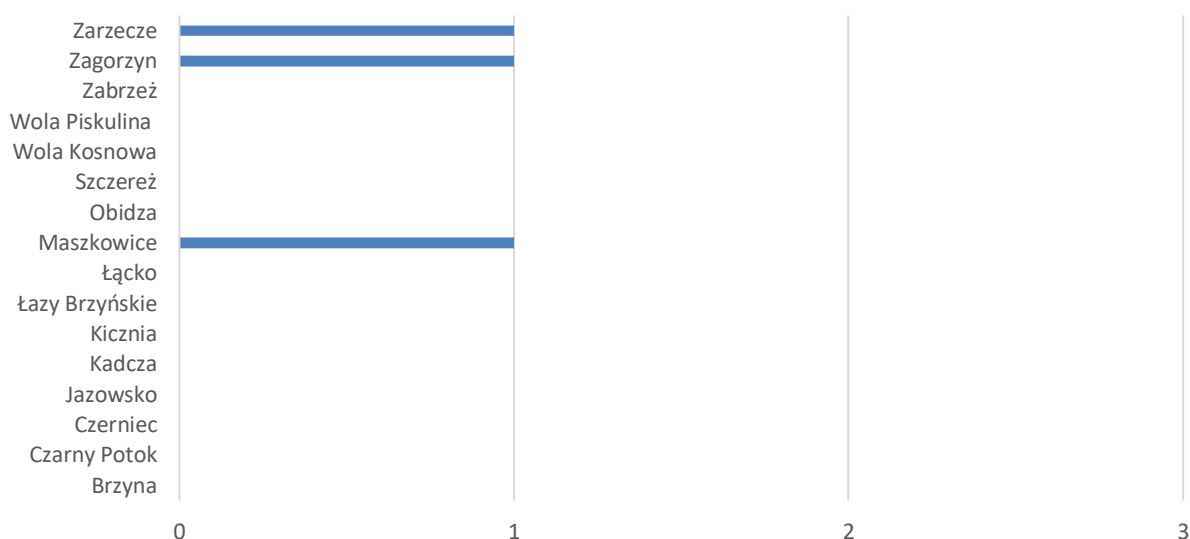
Miejscowościami najbardziej dotkniętymi problemami alkoholowymi, mierzonymi ilością osób korzystających z pomocy GOPS w tym względzie, są Maszkowice, Zagorzyn i Zarzecze. W większości miejscowości liczba osób objętych pomocą ze względu na alkoholizm utrzymuje się na niskim poziomie lub spadła do zera, na uwagę zasługuje jedynie chwilowy wzrost liczby osób objętych pomocą OPS ze względu na alkoholizm w Zabrzeży w 2023 roku.

Tabela 35. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021			2022			2023			2024			dynamika w porównaniu z rokiem 2021
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców w miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców w miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	0	0%	-	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Czarny Potok	0	0%	1,01%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Czerniec	0	0%	0,86%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Jazowsko	2	0,29%	1,30%	7	0,40%	0,56%	0	0%	0%	0	0%	0%	-100%
Kadcza	0	0%	5,62%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Kicznia	0	0%	0,94%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Łazy Brzyńskie	0	0%	2,02%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Łącko	2	0,29%	1,01%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-100%
Maszkowice	0	0%	2,81%	1	0,09%	0,08%	0	0%	0%	1	0,09%	0,09%	-
Obidza	0	0%	5,83%	0	0%	0%	3	0,21%	0,26%	0	0%	0%	-
Szczereż	0	0%	3,24%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Wola Kosnowa	0	0%	0,43%	4	0,51%	0,32%	0	0%	0%	0	0%	0%	-
Wola Piskulina	2	0,29%	1,08%	0	0%	0%	0	0%	0%	0	0%	0%	-100%
Zabrzeż	0	0%	1,15%	0	0%	0%	6	0,48%	0,52%	0	0%	0%	-
Zagorzyn	7	1,02%	2,81%	7	0,65%	0,56%	3	0,28%	0,26%	1	0,09%	0,09%	-85,71%
Zarzeczce	5	0,73%	1,44%	0	0%	0%	0	0%	0%	1	0,18%	0,09%	-80%
Razem	18	2,62%	1,44%	19	0,11%	1,51%	12	0,07%	1,03%	3	0,02%	0,28%	-83,33%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 22. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

W 2024 roku pomocą ośrodka pomocy społecznej z powodu problemu alkoholizmu objęto łącznie 3 rodziny na terenie Gminy Łącko. W porównaniu z 2021 rokiem (9 rodzin), oznacza to spadek aż o 66,67%. Najwięcej przypadków odnotowano w 2021 roku, natomiast w kolejnych latach liczba rodzin z tym problemem systematycznie malała lub nie występowała wcale. W 2024 roku pojedyncze przypadki pomocy odnotowano w: Zagorzynie (1 rodzina), Zarzeczu (1 rodzina) oraz Maszkowicach (1 rodzina). W większości miejscowości w gminie w latach 2021–2024 nie zarejestrowano żadnych rodzin objętych wsparciem z powodu alkoholizmu.

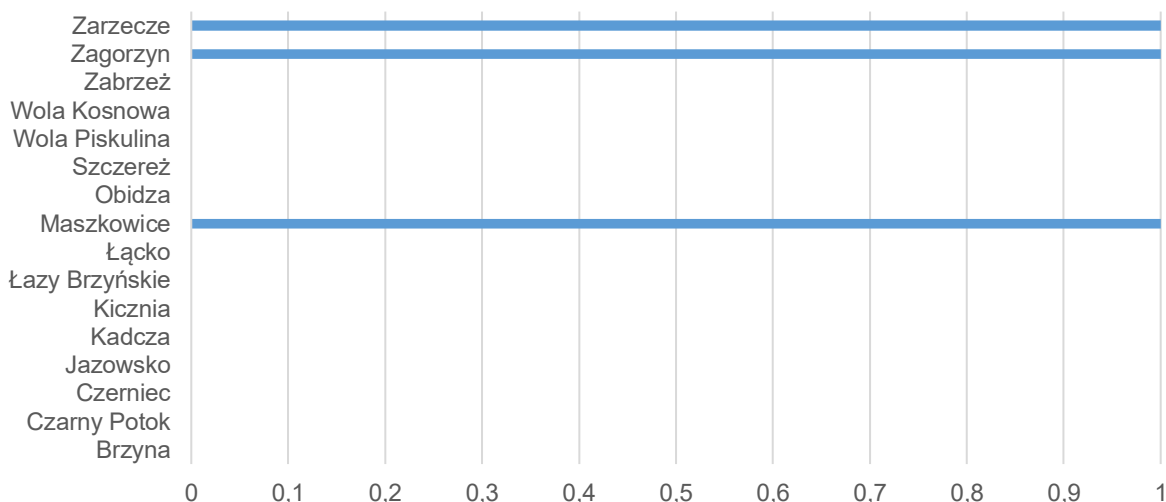
Tabela 36. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2021

	2021		2022		2023		2024	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Brzyna	0	100%	0	-	0	-	0	-
Czarny Potok	0	100%	0	-	0	-	0	-
Czerniec	0	100%	0	-	0	-	0	-
Jazowsko	2	100%	2	0%	0	-100%	0	-100%
Kadcza	0	100%	0	-	0	-	0	-
Kicznia	0	100%	0	-	0	-	0	-

	2021		2022		2023		2024	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Łazy Brzyńskie	0	100%	0	-	0	-	0	-
Łącko	1	100%	0	-100%	0	-100%	0	-100%
Maszkowice	0	100%	1	-	0	-	1	-
Obidza	0	100%	0	-	2	-	0	-
Szczereż	0	100%	0	-	0	-	0	-
Wola Kosnowa	0	100%	1	-	0	-	0	-
Wola Piskulina	2	100%	0	-100%	0	-100%	0	-100%
Zabrzeż	0	100%	0	-	2	-	0	-
Zagorzyn	2	100%	2	0%	2	0%	1	-50%
Zarzecze	2	100%	0	-100%	0	-100%	1	-50%
Razem	9	100%	6	-33,33%	6	-33,33%	3	-66,67%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 23. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w roku 2024.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

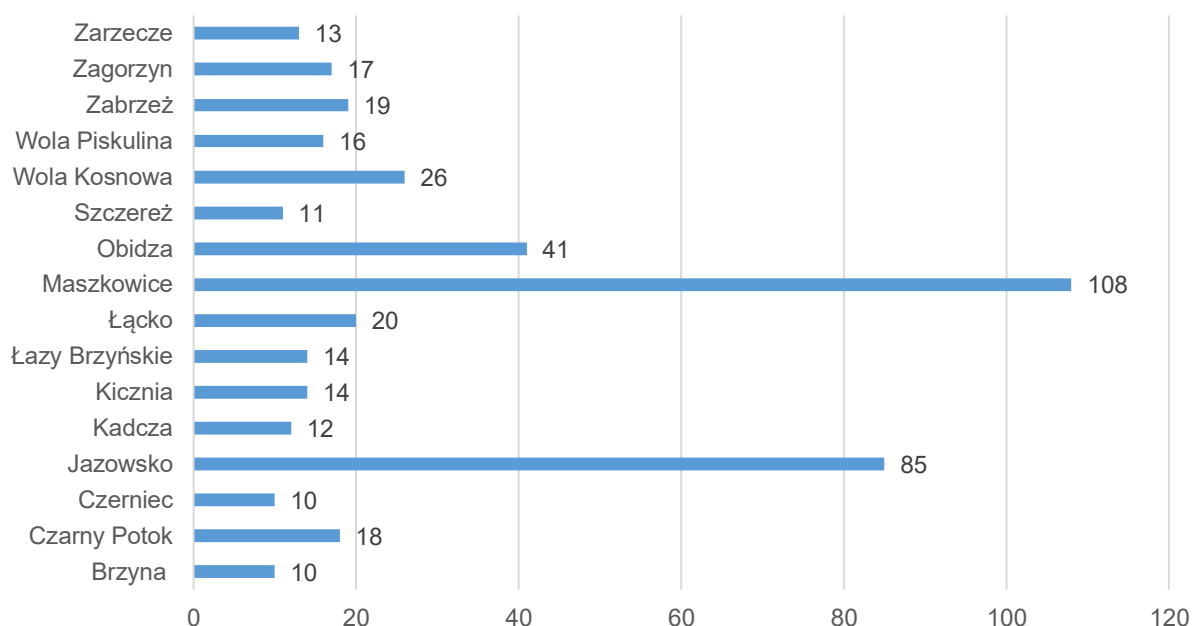
Niepełnosprawność jest podobnie jak ubóstwo bardzo częstym powodem udzielania pomocy OPS – w 2024 roku przyznana została ona 434 osobom niepełnosprawnym, z czego najwięcej ich pochodziło z Maszkowic, Jazowskiej, Obidzy, Woli Kosnowej i Łącka. Najwięcej osób korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność przybyło w Czarnym Potoku, Maszkowicach i Zarzeczu.

Tabela 37. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)

	2021			2022			2023			2024			dynamika w porównaniu z rokiem 2021
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	10	1,46%	0,72%	7	1,08%	0,56%	10	1,58%	0,86%	10	1,60%	0,92%	0,00%
Czarny Potok	8	1,23%	0,58%	9	1,38%	0,71%	5	0,77%	0,43%	18	2,79%	1,65%	125,00%
Czerniec	25	3,19%	1,80%	24	3,07%	1,90%	16	2,09%	1,38%	10	1,31%	0,92%	-60,00%
Jazowsko	87	4,99%	6,26%	75	4,32%	5,95%	87	4,99%	7,48%	85	4,81%	7,80%	-2,30%
Kadcza	11	0,98%	0,79%	6	0,53%	0,48%	12	1,05%	1,03%	12	1,05%	1,10%	9,09%
Kicznia	16	1,86%	1,15%	14	1,61%	1,11%	16	1,84%	1,38%	14	1,62%	1,28%	-12,50%
Łazy Brzyńskie	14	2,82%	1,01%	10	2,00%	0,79%	10	1,99%	0,86%	14	2,82%	1,28%	0,00%
Łącko	33	1,02%	2,38%	21	0,64%	1,67%	26	0,79%	2,24%	20	0,61%	1,83%	-39,39%
Maszkowice	91	8,09%	6,55%	110	9,86%	8,72%	105	9,37%	9,03%	108	9,65%	9,91%	18,68%
Obidza	51	3,57%	3,67%	29	2,04%	2,30%	48	3,38%	4,13%	41	2,89%	3,76%	-19,61%
Szczereż	15	2,59%	1,08%	17	2,93%	1,35%	19	3,26%	1,63%	11	1,90%	1,01%	-26,67%
Wola Kosnowa	24	3,09%	1,73%	25	3,18%	1,98%	31	3,97%	2,67%	26	3,25%	2,39%	8,33%
Wola Piskulina	19	4,50%	1,37%	14	3,34%	1,11%	20	4,77%	1,72%	16	3,79%	1,47%	-15,79%
Zabrzeż	26	2,05%	1,87%	22	1,75%	1,74%	27	2,14%	2,32%	19	1,51%	1,74%	-26,92%
Zagorzyn	17	1,60%	1,22%	10	0,93%	0,79%	7	0,65%	0,60%	17	1,57%	1,56%	0,00%
Zarzeczce	11	2,01%	0,79%	10	1,81%	0,79%	11	2,00%	0,95%	13	2,35%	1,19%	18,18%
Razem	458	2,73%	32,97%	403	2,40%	31,96%	450	2,68%	38,69%	434	2,58%	39,82%	-5,24%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 24. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 r.

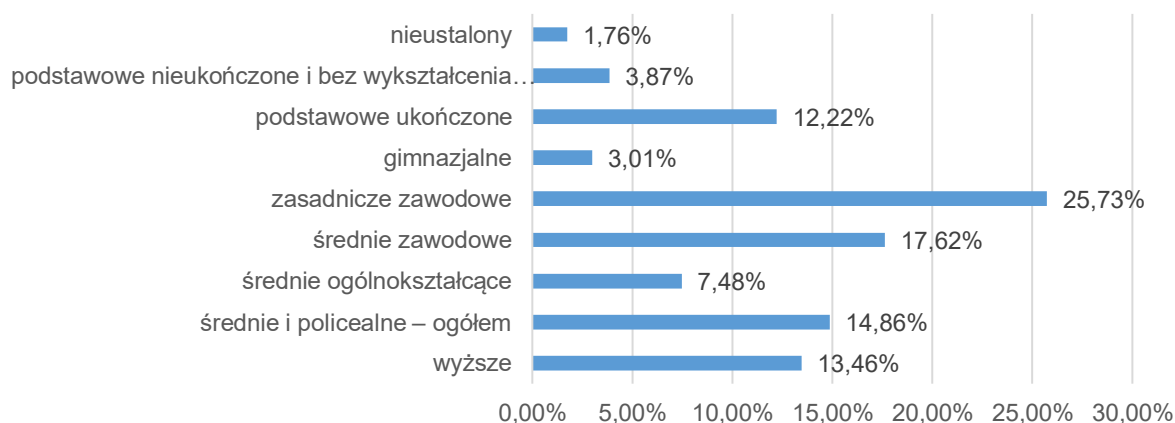

Źródło: Urząd Gminy Łącko

4.5 Struktura wykształcenia społeczeństwa

Ostatnie dane o poziomie wykształcenia społeczeństwa pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z roku 2021. Zgodnie z nimi, wykształcenie wyższe posiadało 13,46% mieszkańców, wykształcenie średnie 14,86%, zasadnicze zawodowe 25,73%, podstawowe ukończone oraz nieukończone 16,09%. Dla 270 osób (1,76% ogółu), poziom wykształcenia nie został ustalony.

Wykres 25. Struktura wykształcenia społeczeństwa w Gminie Łącko w roku 2021

Źródło: GUS BDL, data edycji 19.05.2025

Analizując strukturę wykształcenia pod względem płci, w kategorii „zasadnicze zawodowe” mężczyźni przewyższają liczbę kobiet o 78,03%, a w kategorii „średnie zawodowe” o 12,9%. Kobiety natomiast dominują w każdym z pozostałych poziomów wykształcenia. Największa przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn widoczna jest przy wykształceniu wyższym (o 90,87%) oraz średnim ogólnokształcącym (o 84,4%).

Tabela 38. Wykształcenie ludności w wieku 13 lat i więcej wg poziomu wykształcenia i płci w Gminie Łącko – stan na 2021 r.

	Wykształcenie							
	wyższe	średnie i policealne – ogółem	średnie ogólnokształcące	średnie zawodowe	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
ogółem	2068	2284	1149	2708	3955	462	1878	595
mężczyźni	711	1940	404	1436	2533	263	873	302
kobiety	1357	2259	745	1272	1422	199	1005	293

Źródło: GUS BDL, data edycji 19.05.2025

4.6 Edukacja i wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy Łącko funkcjonują następujące placówki oświatowe:

➤ Szkoły podstawowe:

- ✓ Zespoły Szkolno-Przedszkolne w Jazowsku, Kadczy, Czarnym Potoku i Łącku
- ✓ Szkoły Podstawowe w Obidzy, Kiczni, Maszkowicach, Szczereżu, Zabrzeży, Zagorzynie i Zarzeczu

Tabela 39. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko

Lp.	Nazwa Placówki	Rok szkolny 2020/2021			Rok szkolny 2021/2022			Rok szkolny 2022/2023			Rok szkolny 2023/2024			Rok szkolny 2024/2025		
		ogółem	chłopcy	dziewczęta	ogółem	chłopcy	dziewczęta	ogółem	chłopcy	dziewczęta	ogółem	chłopcy	dziewczęta	ogółem	chłopcy	dziewczęta
1	Szkoła Podstawowa w Jazowsku	373	212	161	367	210	157	353	190	163	-	-	-	-	-	-
	Przedszkole Samorządowe w Jazowsku	50	23	27	50	27	23	50	27	23	-	-	-	-	-	-
	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jazowsku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	428	224	204	443	235	208
2	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kadczy	129	69	60	128	57	67	122	66	56	132	74	58	158	85	73
3	Szkoła Podstawowa w Obidzy	142	58	84	119	49	70	124	65	59	122	69	53	115	63	52
4	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Potoku	115	63	52	119	61	58	112	57	55	110	64	46	113	58	55
5	Szkoła Podstawowa w Kiczni	112	51	61	105	52	53	110	55	55	106	50	56	102	50	52
6	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łącko	502	263	239	507	266	241	505	258	247	514	259	255	543	266	277
7	Szkoła Podstawowa w Maszkowicach	176	95	81	173	89	84	163	82	81	167	78	89	155	72	83
8	Szkoła Podstawowa w Szczereżu	92	51	41	106	57	49	96	55	41	96	56	40	90	53	37
9	Szkoła Podstawowa w Zabrzeży	119	54	65	140	77	63	122	54	68	137	70	67	158	76	82
10	Szkoła Podstawowa w Zagorzynie	264	130	134	276	134	142	270	130	140	291	150	141	294	148	146
11	Szkoła Podstawowa w Zarzeczu	83	41	42	83	45	38	76	38	38	73	36	37	75	37	38
RAZEM		2157	1110	1047	2173	1124	1045	2103	1077	1026	2176	1130	1046	2246	1143	1103

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Spośród placówek edukacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łącko najliczniejszymi są Zespoły Szkolno-Przedszkolne w Łącku i Jazowsku, co znajduje odzwierciedlenie w najwyższej liczbie uczniów przypisanych do tych placówek. W połączeniu z wysoką liczbą dzieci w wieku 0-4 lat – wynoszącą 1104 na koniec 2024 roku, potwierdza to zapotrzebowanie na usługi edukacyjne i opiekuńczo-wychowawcze, w szczególności w zakresie wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego.

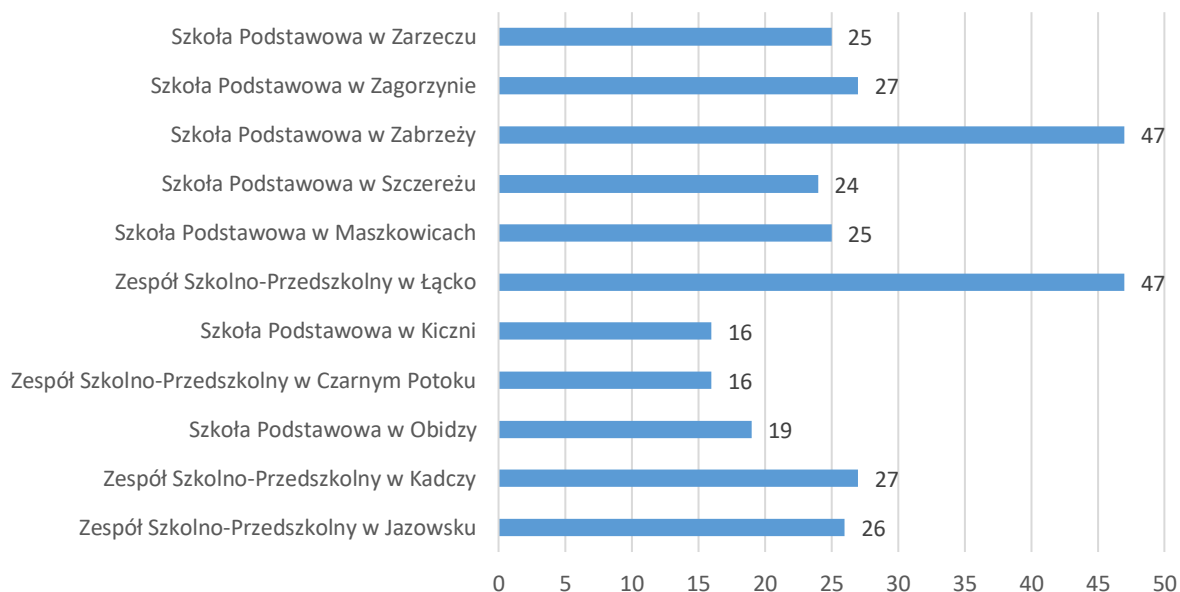
Tabela 40. Liczba dzieci wg roczników urodzenia w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.12.2024 r.

Miejscowość	Liczba dzieci urodzonych w latach 2020-2024					Liczba dzieci urodzonych w latach 2020-2024
	2020	2021	2022	2023	2024	
Brzyna	6	8	4	4	4	26
Jazowsko	37	24	20	15	20	116
Kadcza	12	27	13	12	12	76
Łazy Brzyńskie	7	4	7	3	1	22
Maszkowice	17	13	16	14	12	72
Obidza	17	22	15	12	13	79
Łącko	63	44	38	46	30	221
Czerniec	17	5	11	6	9	48
Kicznia	18	14	16	12	6	66
Wola Kosnowa	11	26	20	6	23	86
Wola Piskulina	6	8	3	4	6	27
Zagorzyn	16	14	15	13	12	70
Zabrzeż	24	16	12	9	11	72
Zarzecze	14	6	4	3	5	32
Szczereż	14	8	12	5	8	47
Czarny Potok	12	9	6	7	10	44
Razem Gmina	291	248	212	171	182	1104

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Na terenie Gminy Łącko w Szkołach Podstawowych i Zespołach Szkolno-Przedszkolnych w 2024 roku dostępnych było od 16 do 47 komputerów. Najlepiej wyposażone są placówki w Zabrzeży i Łącku (po 47 komputerów), natomiast najmniej komputerów posiadają szkoły w Kiczni i Czarnym Potoku (po 16). Wskazuje to na zróżnicowany poziom dostępu uczniów do infrastruktury cyfrowej.

Wykres 26. Liczba komputerów w poszczególnych Szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Z danych Urzędu Gminy Łącko wynika, że średnio w szkołach przypada 0,18 komputera na 1 dziecko, z czego najtrudniejsza sytuacja jest w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jazowsku oraz Szkole Podstawowej w Zagorzynie.

Tabela 41. Ilość komputerów przypadająca na 1 ucznia w poszczególnych szkołach z terenu Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024

Szkoła	Ilość komputerów na 1 dziecko
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jazowsku	0,06
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kadczy	0,17
Szkoła Podstawowa w Obidzy	0,17
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Potoku	0,14
Szkoła Podstawowa w Kiczni	0,16
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łącko	0,09
Szkoła Podstawowa w Maszkowicach	0,16
Szkoła Podstawowa w Szczereżu	0,27
Szkoła Podstawowa w Zabrzeży	0,30
Szkoła Podstawowa w Zagorzynie	0,09
Szkoła Podstawowa w Zarzeczcu	0,33

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W Gminie Łącko jest jedna biblioteka publiczna w miejscowości Łącko i posiada filie w Jazowsku, Obidzy i Woli Kosnowej. Łączna liczba woluminów z tych placówek to 49 411 sztuki.

Tabela 42. Wielkość księgozbioru w bibliotekach publicznych w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024

Biblioteka	liczba woluminów	W tym literatura:		
		dla dzieci	dla dorosłych	z innych działów
Gminna Biblioteka Publiczna w Łącku	21101	5551	10202	5348
Filia w Woli Kosnowej z/s w Zagorzynie	9274	3159	4471	1644
Filia w Obidzy	8464	2943	4265	1256
Filia w Jazowsku	10602	2411	5818	2373

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Łączny nakład księgozbioru w bibliotekach szkolnych w Gminie Łącko wynosi 59 237, co daje około 26 książek na każde dziecko uczęszczające do szkoły (nie wliczając dzieci z oddziałów przedszkolnych).

Tabela 43. Wielkość księgozbioru w bibliotekach szkolnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024

Szkoła	Liczba woluminów
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jazowsku	6921
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kadczy	4504
Szkoła Podstawowa w Obidzy	7019
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Potoku	6980
Szkoła Podstawowa w Kiczni	2929
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łącko	8431
Szkoła Podstawowa w Maszkowicach	3630
Szkoła Podstawowa w Szczereżu	1762
Szkoła Podstawowa w Zabrzeży	7742
Szkoła Podstawowa w Zagorzynie	5319
Szkoła Podstawowa w Zarzeczcu	4000

Źródło: Urząd Gminy Łącko

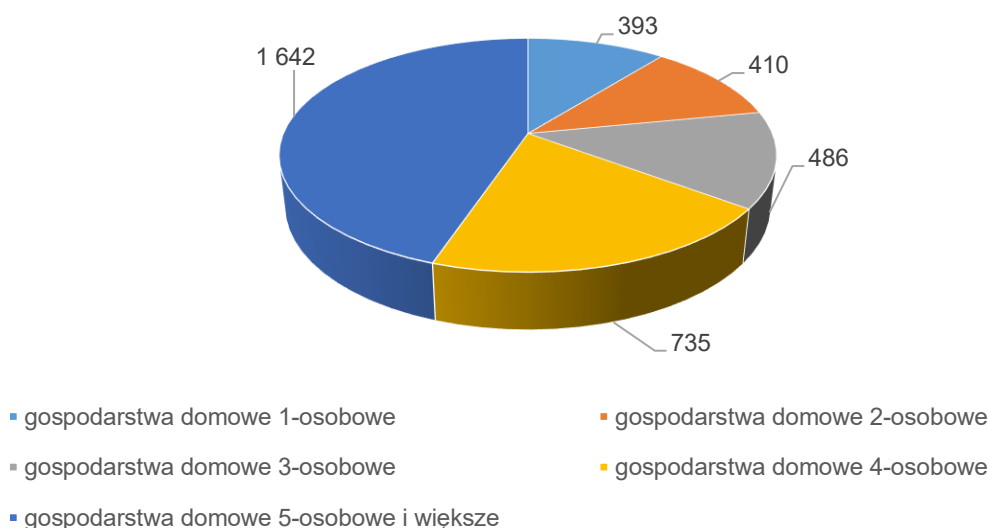
Z powyższych danych wynika, że obszar edukacji w Gminie Łącko charakteryzuje się stosunkowo dobrą dostępnością placówek oświatowych na poziomie szkoły podstawowej, przy jednoczesnym zapotrzebowaniu na rozwój infrastruktury i usług w zakresie wychowania przedszkolnego oraz opieki nad dziećmi w wieku 0-5 lat. Zróżnicowany dostęp do infrastruktury cyfrowej oraz wyposażenia

szkół i bibliotek wskazuje na potrzebę dalszych inwestycji, szczególnie w placówkach o niższym poziomie wyposażenia.

4.7 Wielkość gospodarstw domowych

Ostatnie dane statystyczne o gospodarstwach domowych w Gminie Łącko pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego z 2021 r. W tym czasie było tu 4245 rodzin (0,45% w skali województwa małopolskiego). Wśród gospodarstw domowych Gminy Łącko (3 666) - 10,72% stanowiły gospodarstwa domowe jednoosobowe. Jak pokazuje poniższy wykres blisko 65% z nich to rodziny, w których mieszka 4 i więcej osób.

Wykres 27. Gospodarstwa domowe w Gminie Łącko w 2021 r.

Źródło: GUS BDL, data edycji 19.05.2025

4.8 Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie Gminy Łącko funkcjonuje 45 organizacji pozarządowych, w tym m. in.:

- **Towarzystwo Miłośników Ziemi Łackiej** – powstało w 1987 r. Głównym celem jego działalności jest propagowanie regionu, działalność edukacyjno-wychowawcza, charytatywna, wydawnicza, prowadzenie dokumentacji historyczno-fotograficznej, kultywowanie i zachowanie tradycji. Towarzystwo pielęgnuje tradycje niepodległościowe i narodowe, uczestniczy aktywnie w obchodach świąt narodowych i kościelnych. Przy Towarzystwie działają kółka:

haftu ludowego, historyczne i literackie, a także Społeczny Komitet Odnowy i Ochrony Zabytków i Dziedzictwa Narodowego.

- **Stowarzyszenie "DOLINA DUNAJCA"** – powstało w 2001 r. Wśród celów działalności możemy znaleźć m.in. propagowanie agroturystyki i turystyki wiejskiej, działalność wspomagająca naukę, oświatę, edukację i wychowanie, prowadzenie szkoleń, upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży, kształtowanie świadomości ekologicznej, wspomaganie kultury i ochrona dóbr tradycji, aktywizacja środowiska wiejskiego, działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych tworzenie klubów, świetlic. Stowarzyszenie działa na rzecz osób niepełnosprawnych. W Czarnym Potoku prowadzi Warsztaty Terapii Zajęciowej.
- **Stowarzyszenie Amatorski Ruch Artystyczny Ziemi Łąckiej** – działa od 2005 r. Zajmuje się m. in. organizacją Kiermaszów Sztuki Ludowej i Kulinarnej oraz Klubu Sztuki Ludowej. Wydaje również następujące pozycje: publikacje twórczości lokalnych poetów - Stanisława Wąchały – „Kocham Cię Łącka Ziemio”, Stanisława Klimka „I co cieszy, i co boli”, album fotograficzny „Łącko dawniej i dziś” oraz „Łącko kwitnące talentami” - album promujący twórców regionu łąckiego.
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Łącku, Ochotnicza Straż Pożarna w Jazowsku** – są jednymi z najstarszych działających na Sądecczyźnie OSP. Wszystkich stowarzyszeń skupiających członków OSP na terenie gminy jest 12.
- **Stowarzyszenie Łącka Droga Owocowa** - Idea przyświecająca Stowarzyszeniu to promocja regionu, gdzie intensywnie produkuje się owoce i ich przetwory (w tym napoje alkoholowe), aby zwiększyć bezpośrednią sprzedaż w gospodarstwach sadowniczych i w ten sposób podnieść dochód rolniczy, stabilizując dotychczasowe miejsca pracy.
- **Gminny Ludowy Klub Sportowy Zyndram w Łącku** – załóżek klubu powstawał już w latach `40 ubiegłego stulecia, kiedy to jeszcze niezorganizowana młodzież zaczęła grać najpierw w piłkę siatkową a następnie w nożną. Treningi odbywały się na łąkach nad rzeką Dunajec. Klub formalnie powstał w 1947 r. Aktualnie klub posiada nowoczesny stadion im. Henryka Dybca, spełniający wymagania zarówno amatorów, jak i profesjonalistów.

- **Ludowy Klub Sportowy Budowlani Jazowsko** - projekt zorganizowania LKS w Jazowsku pojawił się w roku 1970. Wobec przychylności działaczy powstał w Jazowsku Ludowy Zespół Sportowy Budowlani. Klub dysponuje tradycyjnym stadionem z nawierzchnią trawiastą oraz budynkiem szatni z zapleczem sanitarnym.
- **Ludowy Klub Sportowy Górka Szczereż** istnieje od 1981 r. i dysponuje tradycyjnym stadionem z nawierzchnią trawiastą oraz budynkiem szatni z zapleczem sanitarnym.
- **Związek Podhalań Oddział w Łącku** – działa od 2005 r. podejmuje wiele inicjatyw popularyzujących kulturę regionu. Jego członkowie chętnie pokazują się w strojach regionalnych podczas uroczystości regionalnych i kościelnych, czym dodatkowo podkreślają walory swojej „Małej Ojczyzny”. Od momentu założenia liczba członków rośnie systematycznie. Dzisiaj Związek liczy ponad 200 osób.
- **Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama Beskidu”** do 2022 roku działała na terenie gmin Stary Sącz, Podegrodzie i Łącko. Następnie 14 grudnia 2022 r. nastąpiło rozszerzenie obszaru o kolejne 4 gminy sąsiadujące ze sobą: Ryto, Piwniczna Zdrój, Muszyna oraz Krynica Zdrój. W skład LGD wchodzi w całości Gmina Łącko, a LGD obejmuje swymi działaniami cały jej obszar.

Poniższa tabela zawiera wykaz wszystkich organizacji pozarządowych z terenu Gminy Łącko.

Tabela 45. Organizacje pozarządowe w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko wg stanu na dzień 23.05.2025

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Organizacja Pożytku Publicznego
1	Beskidzka Inicjatywa Społeczna	Łącko	Nie
2	Fundacja Domki Pod Ugorkami	Zarzeczce	Nie
3	Fundacja Ginące Zawody	Zarzeczce	Nie
4	Fundacja Imienia Arcybiskupa Zygmunta Zimowskiego Współpracownicy Prawdy I Miłosierdzia	Kicznia	Nie
5	Fundacja Przedsiębiorczości Młodzieżowej	Wola Kosnowa	Nie
6	Fundacja Rozwoju Gminy Łącko	Łącko	Nie
7	Fundacja Rozwoju Ziemi Sądeckiej	Łącko	Nie
8	Fundacja Sportu Wyczynowego	Brzyna	Nie
9	Fundacja Weguide	Zabrzeż	Nie

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Organizacja Pożytku Publicznego
10	Gminny Ludowy Klub Sportowy "Zyndram" w Łącku	Łącko	Nie
11	Klub Sportowy Budowlani Jazowsko z siedzibą w Jazowsku	Jazowsko	Nie
12	Kółko Rolnicze W Jazowsku	Jazowsko	Nie
13	Ludowy Klub Sportowy "Górka"	Szczereż	Nie
14	Obywatelska Fundacja Edukacji I Rozwoju-Pro Publico	Czerniec	Nie
15	Ochotnicza Straż Pożarna	Wola Kosnowa	Nie
16	Ochotnicza Straż Pożarna W Czarnym Potoku	Czarny Potok	Nie
17	Ochotnicza Straż Pożarna W Czerńcu	Czerniec	Nie
18	Ochotnicza Straż Pożarna W Jazowsku	Jazowsko	Nie
19	Ochotnicza Straż Pożarna W Kadczy	Kadcza	Nie
20	Ochotnicza Straż Pożarna W Kiczni	Kicznia	Nie
21	Ochotnicza Straż Pożarna W Łącku	Łącko	Nie
22	Ochotnicza Straż Pożarna W Maszkowicach	Maszkowice	Nie
23	Ochotnicza Straż Pożarna W Obidzy	Obidza	Nie
24	Ochotnicza Straż Pożarna W Zabrzeży	Zabrzeż	Nie
25	Ochotnicza Straż Pożarna W Zagorzynie	Zagorzyn	Nie
26	Ochotnicza Straż Pożarna W Zarzeczu	Zarzecze	Nie
27	Stowarzyszenie "Amatorski Ruch Artystyczny Ziemi Łąckiej"	Łącko	Nie
28	Stowarzyszenie "Dolina Dunajca"	Czarny Potok	Nie
29	Stowarzyszenie "Jazzda"	Łącko	Nie
30	Stowarzyszenie "Łąckie Smaki"	Łącko	Nie
31	Stowarzyszenie Białych Górali I Lachów Sądeckich	Łącko	Nie
32	Stowarzyszenie Brzyna To My	Brzyna	Nie
33	Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich "Nasza Ziemia Zagorzyn"	Zagorzyn	Nie
34	Stowarzyszenie Łącka Droga Owocowa	Łącko	Nie
35	Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Czerniec	Czerniec	Nie
36	Stowarzyszenie Nasko Bonda	Kadcza	Nie
37	Stowarzyszenie Promocji Tradycji I Kultury Ludowej "Kiyrepecki"	Łącko	Nie
38	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sądeckich	Szczereż	Nie
39	Stowarzyszenie Rozwoju Ziem Górskich	Łącko	Nie
40	Stowarzyszenie Rzemieślników, Twórców I Producentów Ziemi Obidzkiej	Obidza	Nie
41	Stowarzyszenie Wspierania Edukacji I Rozwoju Wsi Zarzecz	Zarzecze	Nie
42	Towarzystwo Miłośników Ziemi Łąckiej	Łącko	Nie
43	Związek Podhalan Oddział w Jazowsku	Jazowsko	Nie
44	Związek Podhalan Oddział w Łącku	Łącko	Nie

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Organizacja Pożytku Publicznego
45	Związek Podhalań W Polsce Im. Świętego Jana Pawła II Oddział Górali Białych W Obidzy	Obidza	Nie

Źródło: <https://wyszukiwarka-krs.ms.gov.pl/>

4.9 Bezpieczeństwo gminne

STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy Łącko zlokalizowanych jest 12 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w następujących miejscowościach: Łącko, Czerniec, Kadcza, Zabrzeż, Maszkowice, Wola Kosnowa, Zagorzyn, Kicznia, Zarzecze, Jazowsko, Czarny Potok, Obidza.

Sześć jednostek OSP jest włączonych w struktury Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Wszystkie natomiast przynależą do Oddziału Gminnego ZOSP RP w Łącku [Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko>, data emisji 19.05.2025].

Ochotnicza Straż Pożarna w Łącku jest w posiadaniu 4 pojazdów bojowych, są nimi: [Źródło: <http://www.osp.lacko.pl/sprzet.html>, data emisji 19.05.2025]

- Mercedes Atego GBA 2,5/16/4 - średni samochód gaśniczy, ze zbiornikiem wodnym o poj. 2500 l wody/ 250l środka pianotwórczego oraz autopompą o wydajności 1600l/min,
- Jelcz GCBA 6/32 - ciężki samochód gaśniczy ze zbiornikiem wodnym o poj. 6000l wody/600l środka pianotw. oraz autopompa o wydajn.3200l/min.
- BUS Ford Transit GLM - lekki samochód gaśniczy z motopompą.
- Iveco Eurocargo GBARt 3,5/2,4 - specjalistyczny samochód z napędem 4x4 przeznaczony głównie do ratownictwa technicznego.

1. Ochotnicza Straż Pożarna w Kiczni posiada średni samochód ratowniczo-gaśniczy Iveco Unic z 1991 r. oraz motopompę przenośną.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-kicznia>, data emisji 19.05.2025]

2. Ochotnicza Straż Pożarna w Kadczy to jednostka typu S-2, co oznacza że na wyposażeniu znajdują się tu dwa samochody pożarnicze:

- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy z funkcją ratownictwa technicznego Steyr 790/ Rosenbauer z 1972 r.
- Specjalistyczny lekki samochód rozpoznawczo-ratowniczy Nissan Pickup NP 300 z 2008 r.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-kadcza>, data emisji 19.05.2025]

3. OSP Zagorzyn to jednostka kategorii S-4, co oznacza, że w jej podziale bojowym znajdują się cztery samochody pożarnicze. Są nimi:

- Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Jelcz 325/JZS z 1990 r.
- Lekki samochód ratowniczo-rozpoznawczy ARO 245 z 2004 r.
- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i autopompą Mercedes-Benz 1120/Rosenbauer
- Lekki samochód specjalny do przewozu ratowników – mikrobusem SLBus Opel Vivaro

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-zagorzyn>, data emisji 19.05.2025]

4. OSP Czarny Potok to jednostka kategorii S-1, co oznacza, że w jej podziale bojowym znajduje się jeden samochód pożarniczy. Jest nim GBA 1,6/16 Iveco EuroFire 135E244x4/Magirus. Jednostka posiada także quada KYMCO MXU700i numer operacyjny to 347[K]Q01.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-czarny-potok>, data emisji 19.05.2025]

5. OSP w Czerńcu również posiada na swoim wyposażeniu dwa pojazdy a mianowicie:

- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i autopompą Renault Midlum 220.14/Wawraszek z 2005 r.
- Lekki samochód specjalny ratowniczo-rozpoznawczy z funkcją ratownictwa technicznego Nissan Pickup NP 300 z 2008 r.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-czerniec>, data emisji 19.05.2025]

6. OSP Jazowsko to jednostka kategorii S-2, w jej podziale bojowym znajdują się dwa samochody pożarnicze. Są nimi Nissan Navara, oraz Mercedes-Benz 1528. Oprócz samochodu pożarniczego wraz z wyposażeniem OSP Jazowsko posiada także dwie motopompy przenośne o nominalnej wydajności wodnej 800 l/min każda.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-jazowsko>, data emisji 19.05.2025]

7. OSP Maszkowice to jednostka kategorii S-1, w jej podziale bojowym znajduje się jeden średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i autopompą Renault Midlum 300.14.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-maszkowice>, data emisji 19.05.2025]

8. OSP Obidza to jednostka kategorii S-2, w jej podziale bojowym znajdują się dwa samochody pożarnicze:

- Lekki samochód specjalny rozpoznawczo-ratowniczy Land Rover Defender 110,
- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i autopompą Mercedes-Benz 1222/Rosenbauer.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-obidza>, data emisji 19.05.2025]

9. OSP Wola Kosnowa to jednostka kategorii S-1, w jej podziale bojowym znajduje się jeden średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i autopompą MAN 14.224/Wawraszek/Rączka-Ruchomości.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-wola-kosnowa>, data emisji 19.05.2025]

10. OSP Zabrzeż to jednostka kategorii S-2, w jej podziale bojowym znajdują się dwa samochody pożarnicze:

- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i autopompą Mercedes-Benz Atego 1326/Bocar,
- Lekki samochód ratowniczo-gaśniczy ze zbiornikiem na wodę i agregatem gaśniczym Ford Transit 90T350/Stolarczyk.

[Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-zabrzez>, data emisji 19.05.2025]

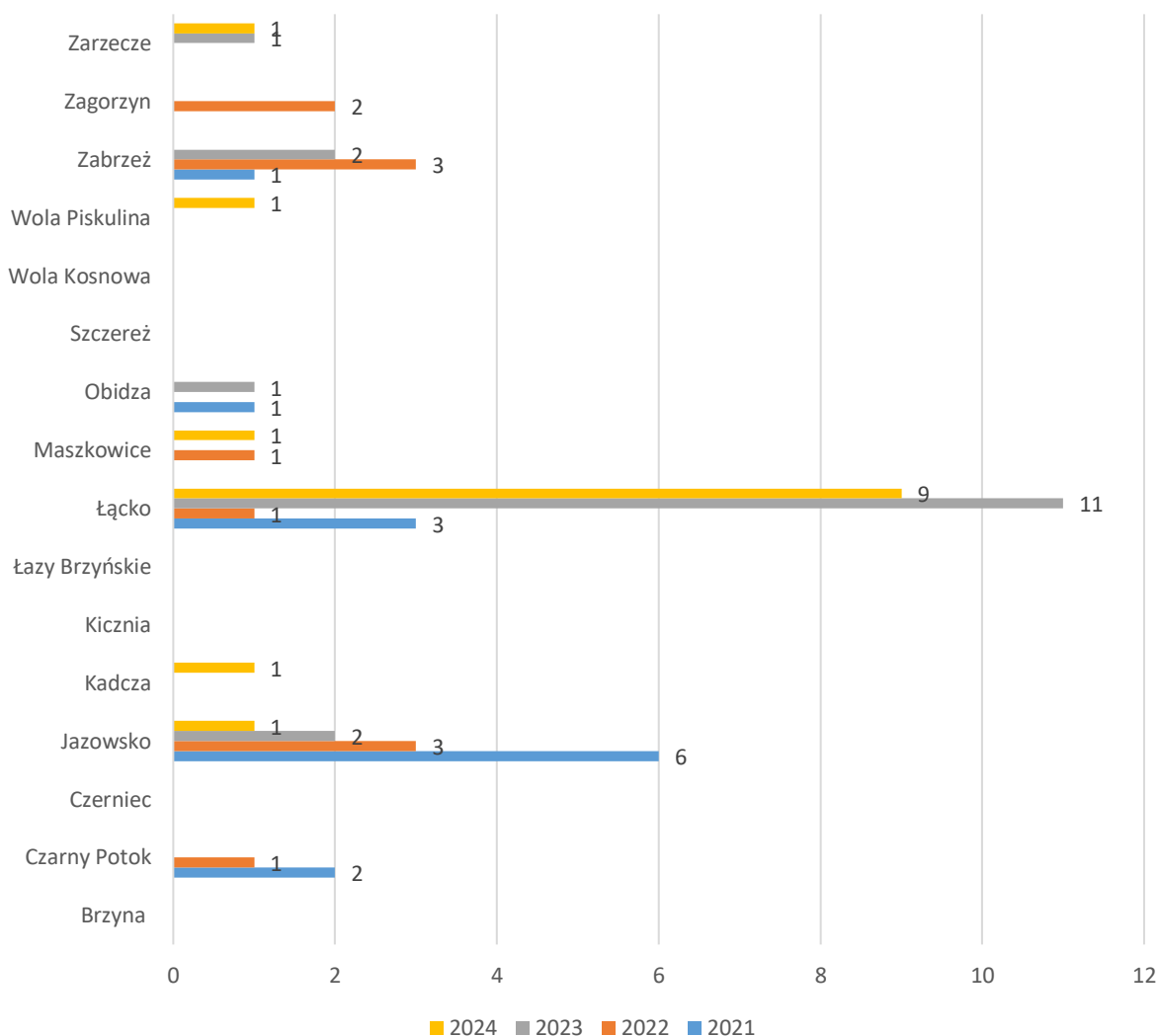
11. OSP Zarzecze to jednostka kategorii S-1, w jej podziale bojowym znajduje się jeden lekki samochód specjalny rozpoznawczo-ratowniczy Isuzu D-Max III/Auto-Complex. [Źródło: <https://nowysacz112.pl/osp/osp-gmina-lacko/osp-zabrzez>, data emisji 19.05.2025]

POLICJA

Gmina Łącko znajduje się w obszarze działania Komisariatu Policji w Starym Sączu, który ma przydzielony również teren Miasta i Gminy Stary Sącz oraz Gminy Podegrodzie [<http://www.nowysacz112.pl/index.php/policja>, data emisji 10.11.2015]. W funkcjonującym w Łącku Posterunku Policji policjanci pełnią dyżur przez osiem godzin dziennie [<https://nowy-sacz.policja.gov.pl/kn/wolnytekst/1466,Posterunek-Policji-w-Lacku.html>, data emisji 19.05.2025].

Największą liczbę zdarzeń w latach 2021–2024 odnotowano kolejno w miejscowościach: Łącko (łącznie 24 zdarzenia), Jazowsko (12 zdarzeń) oraz Zabrzeż (6 zdarzeń). Wskazuje to na koncentrację problemu szczególnie w miejscowości Łącko, gdzie w samym 2024 roku zarejestrowano aż 9 zdarzeń, co stanowi ponad 64% wszystkich przypadków w tym roku. Pomimo spadku ogólnej liczby incydentów w porównaniu z rokiem 2023 (17 zdarzeń), nadal obserwuje się znaczące natężenie w pojedynczych lokalizacjach,

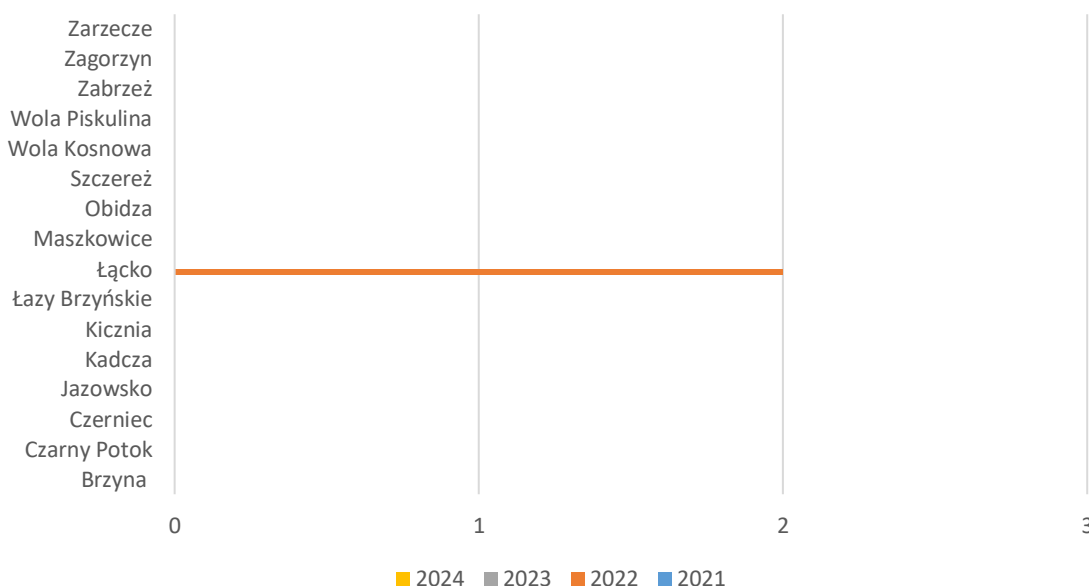
Wykres 28. Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

Bójki, pobicia i rozboje odnotowywano wyłącznie w Łącku. W pozostałych miejscowościach nie było tego typu interwencji.

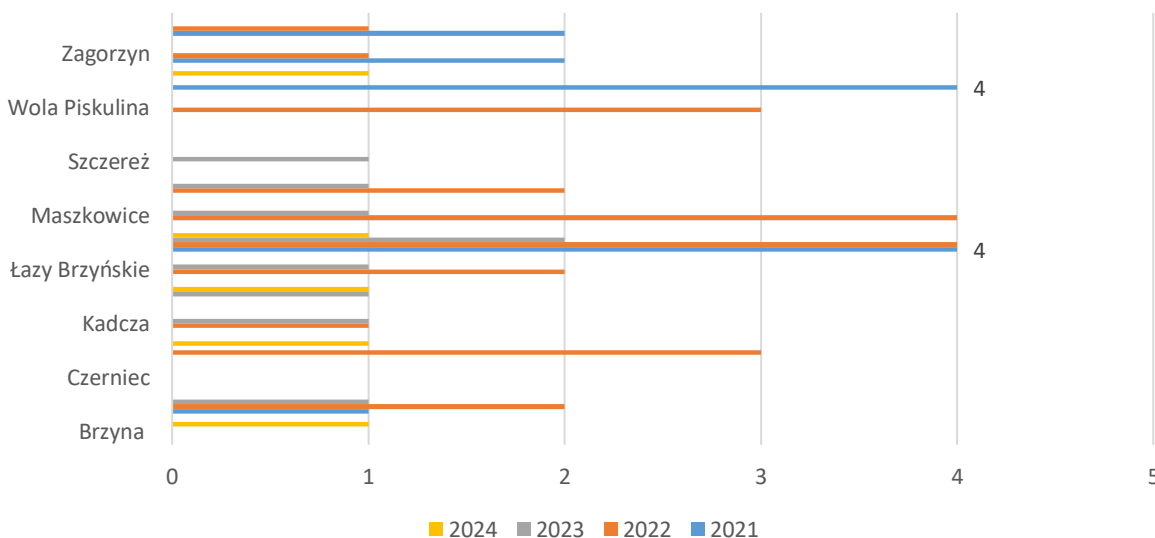
Wykres 29. Liczba przestępstw tj. bójki, pobicia, rozboje w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

Interwencje w zakresie przemocy domowej występowały w większości miejscowości Gminy Łącko, jednak ich ogólna liczba wyraźnie spadła po 2022 roku. Najwięcej przestępstw odnotowano w 2022 r., zarejestrowano wtedy aż 23 przypadki, co stanowiło ponad 50% wszystkich zdarzeń w analizowanym czteroletnim okresie. Najwyższe zagrożenie przemocą domową występuje w Łącku, Zabrzeżu i Maszkowicach.

Wykres 30. Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

OPIEKA ZDROWOTNA

Na terenie Gminy Łącko wg danych GUS w 2024 r. funkcjonowało 9 przychodni zdrowia. Liczba osób przypadających na 1 przychodnię wynosiła 1 871.

4.10 Identyfikacja problemów w obszarze społecznym

W strefie społecznej zdiagnozowano następujące problemy:

- 1) Przy średnim poziomie bezrobocia dla całej gminy na poziomie 2,42% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Jazowsko, Kicznia, Maszkowice, Obidza, Wola Kosnowa i Zarzecze,
- 2) Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych całej Gminy Łącko notowany jest w Jazowsku, Łącku, Maszkowicach i Obidzy skąd pochodzi prawie 52% ogółu bezrobotnych z gminy,
- 3) Przy średnim poziomie długotrwałego bezrobocia dla całej gminy na poziomie 40,09% (liczonym jako ilość zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Brzyna, Czarniec, Jazowsko, Kadczka, Kicznia, Obidza, Wola Kosnowa i Zarzecze,
- 4) Przy średnim udziale osób długotrwale bezrobotnych z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 2,54% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kadczu, Kiczni, Łącku, Maszkowicach, Obidzy i Woli Kosnowej.
- 5) Poziom bezrobocia wśród kobiet jest na wyższym poziomie niż średnia gminna (64,95%) w Brzynie, Kadczu, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Łącku, Maszkowicach, Woli Kosnowej, Zabrzeży, Zagorzynie i Zarzeczu,
- 6) Przy średnim udziale bezrobotnych kobiet z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 4,06% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Łącku, Maszkowicach i Obidzy,
- 7) Przy średnim poziomie bezrobocia osób młodych (do 25 r. ż.) dla całej gminy na poziomie 22,01% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych do 25 r. ż. w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Kadczka, Łazy Brzyńskie, Maszkowice, Obidza, Wola Piskulina i Wola Kosnowa,

- 8) Przy średnim udziale bezrobotnych do 25 r. ż. z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 1,36% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kadczy, Łącku, Maszkowicach, Obidzy i Woli Kosnowej.
- 9) Przy średnim poziomie bezrobocia osób powyżej 45 r. ż. dla całej gminy na poziomie 28,19% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 45 r. ż. w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Brzyna, Czarny Potok, Łącko, Obidza, Szczereż, Zabrzeż i Zarzecze,
- 10) Przy średnim udziale bezrobotnych powyżej 45 r. ż. z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 1,73 % stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Łącku, Maszkowicach i Obidzy,
- 11) Przy średnim poziomie bezrobocia osób z niskim wykształceniem dla całej gminy na poziomie 49,54% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych z niskim wykształceniem w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Brzyna, Czarny Potok, Jazowsko, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Maszkowice, Obidza i Wola Piskulina,
- 12) Przy średnim udziale bezrobotnych z niskim wykształceniem z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 3,23% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Łącku, Maszkowicach i Obidzy,
- 13) Przy średnim poziomie bezrobocia osób z bez stażu pracy dla całej gminy na poziomie 11,13% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych bez stażu pracy w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Czarny Potok, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Zagorzyn i Zarzecze,
- 14) Przy średnim udziale bezrobotnych bez stażu pracy z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 0,83% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kadczy, Łącku, Maszkowicach i Obidzy,
- 15) Przy średnim poziomie przestępczości dla całej gminy na poziomie 0,09% (liczonym jako ilość przestępstw w danej miejscowości w stosunku do liczby jej mieszkańców) przestępczość na wyższym poziomie jest w

miejsowościach: Brzyna, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łącko, Maszkowice, Wola Piskulina i Zarzecze,

- 16) Przyjmując liczbę popełnionych przestępstw w 2024 r. za 100% największy ich udział został popełniony w miejscowości Łącko (łącznie 52,6%),
- 17) Poziom korzystania z pomocy OPS (liczony jako liczba korzystających z pomocy OPS do liczby ludności obszaru miejscowości) jest na wyższym poziomie niż średnia dla wszystkich miejscowości w: Czarnym Potoku, Jazowsku, Łazach Brzyńskich, Maszkowicach, Szczereżu, Woli Piskulinie, Woli Kosnowej i Zarzeczu,
- 18) Najwięcej osób objętych pomocą OPS pochodzi z: Czarnego Potoku, Jazowska, Łącka, Maszkowic i Obidzy,
- 19) Poziom ubóstwa i wykluczenia (liczony jako udział osób korzystających z pomocy OPS ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby mieszkańców miejscowości) jest na wyższym poziomie niż średnia ze wszystkich sołectw w: Czarnym Potoku, Jazowsku, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Maszkowicach, Woli Kosnowej i Zarzeczu,
- 20) Przy średnim udziale osób korzystających z pomocy OPS z powodu ubóstwa z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy OPS w gminie na poziomie 2,76 % stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Czarnym Potoku, Jazowsku, Kiczni, Maszkowicach i Obidzy,
- 21) Poziom bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (liczony jako udział osób korzystających z pomocy OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w stosunku do liczby mieszkańców miejscowości) jest na wyższym poziomie niż średnia ze wszystkich sołectw w: Czarnym Potoku, Kadczy, Łazach Brzyńskich, Łącku, Obidzy, i Zabrzeży,
- 22) Przy średnim udziale osób korzystających z pomocy OPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy OPS w gminie na poziomie 0,15 % stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Czarnym Potoku, Kadczy, Łazach Brzyńskich, Łącku, Obidzy, i Zabrzeży,
- 23) Poziom uzależnienia od alkoholu (liczony jako udział osób korzystających z pomocy OPS ze względu na alkoholizm w stosunku do liczby mieszkańców miejscowości) nie jest w Gminie Łącko poważnym problemem. Nieznacznie wyróżniają się tu sołectwa: Maszkowice, Zagorzyn i Zarzecze,

- 24)W Gminie Łącko około 2,72% mieszkańców korzysta z pomocy OPS ze względu na niepełnosprawność. Wyższy udział niż średnia dla gminy w tym zakresie odnotowano w sołectwach: Czarny Potok, Jazowsko, Łazy Brzyńskie, Maszkowice, Obidza, Wola Piskulina i Wola Kosnowa,
- 25) Przy średnim udziale osób korzystających z pomocy OPS z powodu niepełnosprawności z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy OPS w gminie na poziomie 2,49 % stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Maszkowicach i Obidzy,
- 26)Najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje w 4 miejscowościach: Jazowsko, Łącko, Obidzę i Zabrzeż (ok. 50,42%),
- 27)W skali poszczególnych miejscowości, udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców sołectwa jest na wyższym poziomie niż średnia w gminie w: Czarnym Potoku, Jazowsku, Łazach Brzyńskich, Łącku, Obidzy, Zabrzeży i Zarzeczu,
- 28)Pięciu obcokrajowców zamieszkuje w Łącku, dwóch w Zagorzynie i po jednym w Szczereżu i Woli Kosnowej,
- 29)Przy średnim wyniku dla gminy egzaminów klasy 8 na poziomie 56,61% słabsze wyniki odnotowano w Jazowsku, Maszkowicach, Szczereżu, Zagorzynie i Zarzeczu.
- 30)W przypadku egzaminu z matematyki klasy 8 niższe wyniki od średniej gminy na poziomie 51,18% odnotowano w Szczereżu, Zagorzynie i Zarzeczu.
- 31)W przypadku egzaminu z j. polskiego klasy 8 niższe wyniki od średniej gminy na poziomie 66,1% odnotowano w Jazowsku, Kadczy, Łącku, Szczereżu i Zarzeczu.
- 32)W przypadku egzaminu z j. angielskiego klasy 8 niższe wyniki od średniej gminy na poziomie 57,4% odnotowano w Jazowsku, Maszkowicach, Szczereżu i Zagorzynie.
- 33)W zakresie oferty kulturalnej dla społeczności w postaci stałych wydarzeń kulturalnych, zajęć i działalności zespołów muzycznych, tanecznych i teatralnych, takowa istnieje w miejscowościach: Łącko, Zagorzyn, Maszkowice, Czarny Potok, Jazowsko.

Reasumując w strefie społecznej największa kumulacja problemów występuje w m.: Jazowsko, Łącko, Maszkowice, Obidza i Zarzecze.

II. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

1. Analiza wskaźnikowa i metoda delimitacji obszarów problemowych

Analiza wskaźnikowa jest kluczowym narzędziem umożliwiającym delimitację obszarów dysfunkcyjnych. Pierwszym krokiem analizy było zebranie danych liczbowych dla całej gminy i poszczególnych sołectw. Na podstawie zebranych danych statystycznych dotyczących problemów społecznych, gospodarczych, technicznych, przestrzenno-funkcjonalnych i środowiskowych wyliczone zostały poszczególne wskaźniki problemowe dla poszczególnych miejscowości oraz całej gminy. Dla określenia obszaru zdegradowanego przyjęto metodologię badań – analiza statystyczna. Dane dla poszczególnych miejscowości zostały zobrazowane na tle całej gminy. Gdy dany obszar charakteryzuje się przynajmniej jednym kryterium w zakresie czynników społecznych na poziomie równym lub gorszym w stosunku do całej gminy, oraz występuje tam minimum po jednym negatywnym zjawisku w pozostałych analizowanych strefach, dany obszar referencyjny (miejscowość) może zostać zakwalifikowany, jako obszar zdegradowany. Na tej podstawie wyznaczone zostały poszczególne obszary gminy (z zachowaniem spójności przestrzennej), na których można zauważyć wyraźnie gorszą sytuację w porównaniu do średniej dla gminy. Dla uzyskania pełnego obrazu problemów przyjęto do diagnozy wskaźniki: społeczne, gospodarcze, techniczne, przestrzenno - funkcjonalne i środowiskowe. Do wyznaczenia obszarów zdegradowanych zastosowano podział zg. z Ustawą o rewitalizacji, gdzie w art. 9 zapisano, iż: „Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub

2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub

3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska”.

Analizę zjawisk kryzysowych dla obszarów poszczególnych miejscowości przedstawiono w poniższej tabeli, gdzie zagregowano wskaźniki dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (w zależności od dostępności danych – za 2024 rok oraz 2019 w przypadku liczby osuwisk. Materiał stanowiący jej bazę stanowił podstawę do określenia ilości problemów występujących w poszczególnych sołectwach a w następstwie do zaproponowania przez Wójta Gminy Łącko obszarów jakie zostaną poddane rewitalizacji z uwzględnieniem najlepszych spodziewanych jej efektów dla całej gminy. Kolorem czerwonym zaznaczono wskaźniki dla poszczególnych miejscowości poniżej średniej dla Gminy Łącko, co wskazuje, iż dany problem występuje w bardzo dużym nasileniu w danym sołectwie.

Tabela 46. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (wg danych za 2023 - 2024)

Wskaźnik	Brzyna	Czarny Potok	Czarniec	Jazowsko	Kadcza	Kicznia	Łazy B.	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzeczce	Średnia dla Gminy
CZYNNIKI SPOŁECZNE																	
Poziom bezrobocie (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024r.	2,24%	1,86%	2,10%	3,57%	1,83%	2,54%	2,41%	1,88%	3,84%	3,10%	1,73%	1,42%	3,00%	1,43%	1,94%	3,61%	2,42%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	3,43%	2,94%	3,92%	15,44%	5,15%	5,39%	2,94%	15,2%	10,54%	10,78%	2,45%	1,47%	5,88%	4,41%	5,15%	4,9%	6,25%
Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	50%	33,33%	43,75%	50,79%	57,14%	54,55%	33,33%	37,10%	25,58%	40,91%	40%	33,33%	45,83%	22,22%	28,57%	45%	40,09%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	1,72%%	0,98%	1,72%	7,84%	2,94%	2,94%	0,98%	5,64%	2,70%	4,41%	0,98%	0,49%	2,7%	0,98%	1,47%	2,21%	2,54%
Poziom bezrobocia wśród kobiet (udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2024 r.	85,71%	58,33%	56,25%	57,14%	71,43%	68,18%	83,33%	69,35%	65,12%	59,09%	40%	50%	66,67%	66,67%	66,67%	75%	64,95%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	2,94%	1,72%	2,21%	8,82%	3,68%	3,68%	2,45%	10,54%	6,86%	6,37%	0,98%	0,74%	3,92%	2,94%	3,43%	3,68%	4,06%
Poziom bezrobocia osób młodych (udział bezrobotnych osób poniżej 25 r.ż. w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2024 r.	21,43%	16,67%	18,75%	19,05%	28,57%	9,09%	25%	17,74%	32,56%	25%	0%	50%	33,33%	11,11%	23,81%	20%	22,01%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	0,74%	0,49%	0,74%	2,94%	1,47%	0,49%	0,74%	2,70%	3,43%	2,70%	0%	0,74%	1,96%	0,49%	1,23%	0,98%	1,36%
Poziom bezrobocia osób pow. 45 r.ż. (udział osób bezrobotnych powyżej 45 r.ż. w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2024 r.	35,71%	50,0%	25,0%	26,98%	23,81%	27,27%	25,0%	29,03%	20,93%	31,82%	30,0%	16,67%	20,83%	38,89%	19,05%	30,0%	28,19%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	1,23%	1,47%	0,98%	4,17%	1,23%	1,47%	0,74%	4,41%	2,21%	3,43%	0,74%	0,25%	1,23%	1,72%	0,98%	1,47%	1,73%
Poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem (udział osób bezrobotnych z niskim wykształceniem w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2024 r.	71,43%	66,67%	25,0%	69,84%	33,33%	45,45%	58,33%	35,48%	76,74%	65,91%	40,0%	66,67%	45,83%	33,33%	28,57%	30,0%	49,54%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	2,45%	1,96%	0,98%	10,78%	1,72%	2,45%	1,72%	5,39%	8,09%	7,11%	0,98%	0,98%	2,7%	1,47%	1,47%	1,47%	3,23%
Poziom bezrobocia osób bez stażu pracy (udział osób bezrobotnych bez stażu pracy w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2024 r.	0,0%	8,33%	12,5%	12,7%	23,81%	13,64%	16,67%	11,29%	27,91%	13,64%	0,0%	0%	8,33%	0%	14,29%	15,0%	11,13%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	0,0%	0,25%	0,49%	1,96%	1,23%	0,74%	0,49%	1,72%	2,94%	1,47%	0,0%	0,0%	0,49%	0,0%	0,74%	0,74%	0,83%
Poziom przestępczości (liczba przestępstw w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	0,16%	0,00%	0,00%	0,11%	0,09%	0,12%	0,00%	0,30%	0,09%	0,00%	0,00%	0,24%	0,00%	0,08%	0,00%	0,18%	0,09%
- w skali gminy - dane za 2024 r.	5,3%	0,0%	0,0%	10,5%	5,3%	5,3%	0,0%	52,6%	5,3%	0,0%	0,0%	5,3%	0,0%	5,3%	0,0%	5,3%	6,25%

Wskaźnik	Brzyna	Czarny Potok	Czarniec	Jazowsko	Kadcza	Kicznia	Łazy B.	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzeczce	Średnia dla Gminy
poziom korzystania z pomocy OPS (liczba korzystających z pomocy społecznej do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	3,19%	13,62%	3,81%	9,23%	1,83%	6,35%	11,27%	3,25%	14,48%	5,91%	7,44%	11,85%	7,38%	3,90%	5,54%	7,94%	7,31%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	1,83%	8,07%	2,66%	14,95%	1,93%	5,05%	5,14%	9,82%	14,86%	7,71%	3,94%	4,59%	5,41%	4,50%	5,50%	4,04%	6,25%
poziom ubóstwa i wykluczenia (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	2,24%	5,57%	0,92%	4,87%	0,70%	3,81%	5,03%	0,55%	7,69%	3,03%	2,94%	2,84%	3,38%	1,51%	2,68%	3,79%	3,22%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	1,28%	3,30%	0,64%	7,89%	0,73%	3,03%	2,29%	1,65%	7,89%	3,94%	1,56%	1,10%	2,48%	1,74%	2,66%	1,93%	2,76%
poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na bezradność w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	0,00%	0,46%	0,00%	0,00%	0,44%	0,00%	0,40%	0,27%	0,00%	0,28%	0,00%	0,00%	0,00%	0,24%	0,00%	0,00%	0,13%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	0,00%	0,28%	0,00%	0,00%	0,46%	0,00%	0,18%	0,83%	0,00%	0,37%	0,00%	0,00%	0,00%	0,28%	0,00%	0,00%	0,15%
poziom uzależnienia od alkoholu (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,18%	0,02%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,09%	0,09%	0,02%
poziom niepełnosprawności (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	1,60%	2,79%	1,31%	4,81%	1,05%	1,62%	2,82%	0,61%	9,65%	2,89%	1,90%	3,79%	3,25%	1,51%	1,57%	2,35%	2,72%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	0,92%	1,65%	0,92%	7,80%	1,10%	1,28%	1,28%	1,83%	9,91%	3,76%	1,01%	1,47%	2,39%	1,74%	1,56%	1,19%	2,49%
wskaźnik depopulacji obszaru zdegradowanego (roczny ubytek liczby ludności w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości – średnia z przestrzeni ostatnich trzech lat, liczba ludności na początku roku bazowego = 100%)	-3,19%	-0,36%	-0,92%	0,42%	0,87%	0,31%	0,0%	0,73%	-0,18%	-0,14%	-0,06%	0,0%	0,96%	-0,21%	0,62%	0,42%	-0,05%
liczba ludności w wieku poprodukcyjnym - dane za 2024 r.	92	112	101	261	156	117	83	581	136	215	79	59	79	209	141	90	156,93
udział ludności w wieku poprodukcyjnym - dane za 2024 r.	9,79%	11,79%	8,78%	10,17%	9,14%	9,27%	10,95%	11,91%	8,41%	9,86%	9,80%	9,49%	6,86%	10,94%	9,10%	10,84%	9,82%
- udział osób w wieku poprodukcyjnym z poszczególnych miejscowości w skali gminy	3,66%	4,46%	4,02%	10,39%	6,21%	4,66%	3,31%	23,14%	5,42%	8,56%	3,15%	2,35%	3,15%	8,32%	5,62%	3,58%	6,25%

Wskaźnik	Brzyna	Czarny Potok	Czarniec	Jazowsko	Kadcza	Kicznia	Łazy B.	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzeczce	Średnia dla Gminy
udział mieszkańców narodowości innej niż polska w stosunku do liczby ludności obszaru z miejscowości	0	0	0	0	0	0	0	0,15%	0	0	0,17%	0	0,13%	0	0,18%	0	0,04%
- w skali gminy	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	55,56%	0,0%	0,0%	11,11%	0,0%	11,11%	0,0%	22,22%	0,0%	6,25%
oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży (0-brak oferty, 1-są zajęcia)	0	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0,31
wyniki z egzaminów klasy 8 szkoły podstawowej - ogólny	-	67%	-	47%	57,8%	59,58%	-	61,88%	50,79%	62,40%	42,89%	-	-	72,60%	48,62%	52,20%	56,61%
wynik z egzaminów - matematyka klasa 8 szkoły podstawowej	-	60%	-	38%	51%	72%	-	47%	49%	64%	54%	-	-	60%	35%	33%	51,18%
wynik z egzaminów – j. polski klasa 8 szkoły podstawowej	-	69%	-	57%	58%	69%	-	65%	55%	69%	62%	-	-	76%	71%	65%	65,1%
wynik z egzaminów – j. angielski klasa 8 szkoły podstawowej	-	67%	-	47%	58%	60%	-	62%	51%	62%	43%	-	-	73%	49%	62%	57,64%
CZYNNIKI TECHNICZNE																	
liczba budynków wybudowanych przed 1989r	276	132	117	250	195	121	0	571	183	321	86	118	63	228	156	118	183
-w skali miejscowości	61,2%	29,3%	30,1%	34,7%	29,4%	21,7%	0,0%	30,9%	28,7%	28,2%	25,6%	45,0%	14,7%	24,9%	25,5%	28,5%	28,6%
- w skali gminy	9,4%	4,5%	4,0%	8,5%	6,6%	4,1%	0,0%	19,5%	6,2%	10,9%	2,9%	4,0%	2,1%	7,8%	5,3%	4,0%	6,3%
liczba budynków wybudowanych po 1989 r.	175	319	272	471	468	436	327	1278	455	816	250	144	367	688	456	296	451
-w skali miejscowości	38,8%	70,7%	69,9%	65,3%	70,6%	78,3%	100,0%	69,1%	71,3%	71,8%	74,4%	55,0%	85,3%	75,1%	74,5%	71,5%	71,4%
- w skali gminy	1,7%	3,1%	2,7%	4,6%	4,6%	4,3%	3,2%	12,6%	4,5%	8,0%	2,5%	1,4%	3,6%	6,8%	4,5%	2,9%	4,4%
liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	0	2	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0,31
liczba budynków niewyposażonych w wodociąg	451	321	287	631	473	557	238	1076	540	1137	248	430	262	916	612	414	537
- w liczbie budynków	100,0%	71,18%	73,78%	87,52%	71,34%	100,0%	72,78%	58,19%	84,64%	100,0%	73,81%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	87,08%
Udział mieszkań z poszczególnych miejscowości niewyposażonych w wodociąg w skali gminy	5,25%	3,74%	3,34%	7,34%	5,50%	6,48%	2,77%	12,52%	6,28%	13,23%	2,89%	3,05%	5,00%	10,66%	7,12%	4,82%	6,25%
liczba budynków niewyposażonych w kanalizację	451	451	283	423	419	400	327	1025	594	1137	336	202	324	720	426	414	496
- w liczbie budynków	100,0%	100,0%	72,75%	58,67%	63,20%	71,81%	100,0%	55,44%	93,10%	100,0%	100,0%	77,10%	75,35%	78,60%	69,61%	100,0%	82,83%
Udział budynków z poszczególnych miejscowości niewyposażonych w kanalizację w skali gminy	5,69%	5,69%	3,57%	5,33%	5,28%	5,04%	4,12%	12,92%	7,49%	14,33%	4,24%	2,55%	4,08%	9,08%	5,37%	5,22%	6,25%
CZYNNIKI PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNE																	
liczba publicznych obiektów kultury w poszczególnych miejscowościach	0	0	0	1	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	1	0	0,31

Wskaźnik	Brzyna	Czarny Potok	Czarniec	Jazowsko	Kadcza	Kicznia	Łazy B.	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzeczce	Średnia dla Gminy
liczba i stan infrastruktury sportowej ilość obiektów x ocena (0-brak, 1-jest, ale o złym stanie technicznym, 2 - jest w dobrym stanie technicznym)	0	2	0	6	1	2	0	14	0	2	2	0	0	4	2	0	2,19
liczba publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnętrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.)	0	1	1	4	1	1	0	6	1	1	1	0	1	2	3	0	1,43
CZYNNIKI GOSPODARCZE																	
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gosp. ogółem w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2024 r.	2,8	3,1	6,96	5,66	3,57	2,54	4,43	6,52	3,13	2,96	4,33	4,03	3,50	6,76	4,99	3,61	4,31
- w skali gminy - dane za 2024 r	2,26%	2,51%	6,65%	12,55%	5,14%	2,76%	2,76%	26,98%	4,39%	5,27%	3,14%	2,13%	3,51%	10,66%	6,78%	2,51%	6,25%
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)	0,16%	1,08%	1,05%	0,45%	0,17%	0,12%	0,40%	0,55%	0,18%	0,00%	0,35%	0,24%	0,00%	0,87%	0,74%	0,36%	0,42%
- w skali gminy	1,4%	9,6%	11,0%	11,0%	2,7%	1,4%	2,7%	24,7%	2,7%	0,0%	2,7%	1,4%	0,0%	15,1%	11,0%	2,7%	6,3%
liczba terenów inwestycyjnych będących w posiadaniu Gminy	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0,125
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE																	
liczba osuwisk – dane na rok 2019	0	2	2	3	1	0	0	1	1	5	0	0	1	0	2	0	1,125

Tabela 47. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

	Brzyna	Czarny Potok	Czarniec	Jazówko	Kadczyna	Kiecznia	Łazy Brzyński	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczeczeń	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyń	Zarzecze
CZYNNIKI SPOŁECZNE																
w skali miejscowości	7	8	4	13	8	8	10	9	13	12	9	6	9	7	7	14
w skali gminy	0	3	0	11	4	2	1	12	11	11	1	0	3	2	2	1
suma	7	11	4	24	12	10	11	21	24	23	10	6	12	9	9	15
CZYNNIKI TECHNICZNE																
w skali miejscowości	9	7	6	6	6	3	5	4	4	4	5	7	5	3	3	6
w skali gminy	3	2	2	1	2	1	2	2	0	1	2	2	2	2	0	2
suma	12	9	8	7	8	4	7	6	4	5	7	9	7	5	3	8
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE																
w skali miejscowości	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
w skali gminy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suma	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
CZYNNIKI PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE																
w skali miejscowości	3	3	3	0	3	3	3	0	3	2	3	3	3	1	1	3
w skali gminy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suma	3	3	3	0	3	3	3	0	3	2	3	3	3	1	1	3
CZYNNIKI GOSPODARCZE																
w skali miejscowości	3	1	1	0	3	3	2	0	3	3	2	2	3	1	1	3
w skali gminy	2	2	0	0	2	2	2	0	2	2	2	2	2	0	0	2
suma	5	3	1	0	5	5	4	0	5	5	4	4	5	1	1	5
GLOBALNIE																
w skali miejscowości	22	20	14	20	20	17	20	13	23	12	19	18	20	12	13	26
w skali gminy	5	7	2	12	8	5	5	14	13	14	5	4	7	4	2	5
Suma	27	27	16	32	28	22	25	27	36	36	24	22	27	16	15	31

Źródło: opracowanie własne

W każdym sołectwie w Gminie Łącko występują problemy społeczne wskazujące na konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych, przy czym najwięcej negatywnych czynników społecznych występuje w miejscowościach: **Jazowsko, Łącko, Maszkowice, Obidza i Zarzecze**. Ponadto na obszarze gminy występują liczne problemy o charakterze gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, a także technicznym i środowiskowym. Potwierdzają to przekroczenia wartości referencyjnych wskaźników w poszczególnych sołectwach, wskazujące na obszary wymagające pilnej interwencji. Brak szybkiej reakcji ze strony władz samorządowych może prowadzić do pogłębiania się zjawisk degradacyjnych oraz pogorszenia jakości życia mieszkańców.

W obszarach tych stwierdzono również szereg zjawisk pozytywnych, które mogą stanowić fundament dla skutecznych działań rewitalizacyjnych. Do głównych atutów można zaliczyć:

- stosunkowo wysoką aktywność lokalnych społeczności,
- rozwiniętą sieć szkół podstawowych i przedszkoli,
- aktywność organizacji pozarządowych.

W wielu miejscowościach występuje potencjał w postaci działających kół gospodyń wiejskich, OSP, czy inicjatyw oddolnych na rzecz integracji mieszkańców. Atutem są również zasoby środowiskowe i krajobrazowe gminy, w tym obszary chronione, walory przyrodnicze i turystyczne, a także dziedzictwo kulturowe i tradycje regionalne. Te elementy mogą stanowić istotne wsparcie dla procesów rewitalizacji, podnosząc ich efektywność i trwałość.

Do negatywnych czynników występujących w poszczególnych sferach zaliczono:

- 1) **Sfera społeczna:** duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej; zubożenie społeczeństwa i duży stopień ubóstwa wśród mieszkańców; duża ilość osób bezrobotnych; migracja młodych ludzi – wyludnianie się wsi; koncentracja zjawisk przestępczych w kilku sołectwach; starzenie się społeczeństwa; niewielka oferta zajęć pozaszkolnych lub jej brak; niskie wyniki edukacyjne uczniów; brak oferty stałych wydarzeń kulturalnych.
- 2) **Sfera przestrzenno - funkcjonalna:** niewystarczający poziom skanalizowania i dostępu do sieci wodociągowej w części miejscowości; niewielka liczba wyznaczonych tras rowerowych; brak miejsc aktywnego wypoczynku w wielu

sołectwach; nierównomierny dostęp do publicznych przestrzeni rekreacyjnych; ograniczony dostęp do infrastruktury kultury i sportu; ograniczona liczba terenów inwestycyjnych.

- 3) **Strefa techniczna:** wysoki udział budynków mieszkalnych niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej; dominacja zabudowy powstałej przed 1989 rokiem; obiekty użyteczności publicznej wymagające termomodernizacji.
- 4) **Sfera gospodarcza:** niski poziom aktywności gospodarczej w części sołectw; mała liczba nowo rejestrowanych działalności gospodarczych; brak terenów inwestycyjnych w większości miejscowości; niewystarczające instrumenty wspierające lokalną przedsiębiorczość; brak promocji potencjału gospodarczego i turystycznego gminy.
- 5) **Strefa środowiskowa:** zagrożenie związane z występowaniem osuwisk oraz ryzyko zanieczyszczeń powietrza, wynikających zarówno z emisji komunikacyjnych, jak i napływowych zanieczyszczeń z obszaru Nowego Sącza.

Jak zidentyfikowano na terenie zdegradowanym występuje wysoki poziom ubóstwa, wysoki poziom długotrwałego bezrobocia oraz niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego, co jednoznacznie kwalifikuje obszar zlokalizowany na terenie Gminy Łącko do uznania jako obszar zdegradowany wymagający interwencji zmierzających do przywrócenia utraconych funkcji społeczno-gospodarczych. Przekroczenie wartości referencyjnych określonych dla poszczególnych wskaźników oznacza konieczność podjęcia działań, których efektem będzie poprawa sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie.

Łączna powierzchnia oraz ludność zamieszkała na obszarze rewitalizacji stanowi:

Obszar	Powierzchnia rewitalizacji (ha)	Liczba ludności zamieszkała na obszarze rewitalizacji
Jazowsko	49,9638	564
Łącko	27,5319	260
Maszkowice	10,3071	53
Obidza	6,8366	40
Zarzecze	7,2520	17

Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni Gminy Łącko wynosi 0,77%, natomiast udział liczby ludności obszaru zdegradowanego w liczbie ludności gminy wynosi 5,55%.

2. Pogłębiona analiza problemowa dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji.

PODOBSZAR 1 – centrum wsi Maszkowice

Tabela 47. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Maszkowice

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	1. Zjawisko wykluczenia społecznego – obecność społeczności romskiej (osiedle romskie) często borykającej się z problemami integracji, niskiego poziomu edukacji, ubóstwa, bezrobocia. 2. Rosnące poczucie zagrożenia patologiami społecznymi. 3. Wysoki poziom bezrobocia, głównie wśród osób młodych. 4. Wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej – 4. najwyższy w skali gminy. 5. Wysoki udział osób objętych pomocą OPS z powodu ubóstwa i wykluczenia 6. Niskie wyniki z egzaminów po klasie 8, zwłaszcza z jęz. angielskiego. 7. Brak stałych wydarzeń kulturalnych.	1. Aktywne organizacje pozarządowe i społeczne – KGW i OSP. 2. Przy szkole podstawowej funkcjonuje dziecięcy zespół regionalny „Mali Maszkowianie”. 3. Możliwość rozwoju opartego na lokalnych tradycjach i wspólnocie. 4. Zagospodarowanie Góry Zyndrama na cele turystyczno-edukacyjne 5. Skuteczność gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów i programów.

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
pozostałe (techniczne, przestrzenno - funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	1. Brak świetlicy wiejskiej lub nowoczesnej przestrzeni integracyjnej. 2. Trudne warunki mieszkaniowe na osiedlu romskim – niska jakość budynków, niski dostęp do infrastruktury technicznej 3. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 4. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 5. Zanieczyszczenie środowiska – spalanie śmieci na osiedlu romskim, dzikie wysypiska 6. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach. 7. Niewielkie zróżnicowanie działalności gospodarczej – dominacja rolnictwa niskotowarowego. 8. Niskie dochody mieszkańców – zwłaszcza w rodzinach romskich	1. Potencjał rekreacyjno-turystyczny – dobre warunki do rozwoju turystyki kulturowej (stanowisko archeologiczne na Górze Zyndrama, VeloDunajec) 2. Rozwój usług agroturystycznych – atrakcyjne położenie w Beskidzie Sądeckim stwarza dobre warunki do rozwoju ekoturystyki 3. Istniejąca i aktywnie rozwijana infrastruktura edukacyjna i rekreacyjna. 4. Korzystne położenie i dobra dostępność komunikacyjna.

Podobszar centrum wsi Maszkowice wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym. Jednocześnie dzięki posiadanym potencjałom stwarza także realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 48. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Maszkowice

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
-------------------	---

1. Wysoki poziom bezrobocia oraz długotrwałego bezrobocia - wartości przekraczające średnią dla gminy. 2. Wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym. 3. Wysoki odsetek objętych wsparciem OPS, w tym także z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. 4. Ograniczona oferta kulturalna i integracyjna. 5. Kumulacja problemów społecznych w jednym miejscu.	1. Niewystarczająca infrastruktura techniczna - obiekty publiczne wymagają rozbudowy/modernizacji. 2. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 3. Ograniczona dostępność budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. 4. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 5. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach.
--	--

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Maszkowice

Powierzchnia podobszaru: 10,31 ha

Ludność podobszaru: 53 osoby

Opis podobszaru: podobszar rewitalizacji obejmuje centralną część miejscowości Maszkowice. Na wskazanym terenie funkcjonuje Szkoła Podstawowa, remiza OSP i boisko sportowe z placem zabaw i elementami siłowni zewnętrznej, które są jedynymi ośrodkami życia lokalnego. W oparciu o te zasoby mogą być organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność. Znajduje się tu również Góra Zyndrama, która zasłynęła dzięki archeologicznym odkryciom. Osada z wczesnej epoki brązu może stać się unikatową atrakcją. Inwestycje w tym zakresie pomogą budować tożsamość lokalną i promować dziedzictwo kulturowe, co może stanowić źródło dumy dla mieszkańców i wzmacniać proces rewitalizacji. Zachowanie i udostępnienie tego cennego zabytku jest kluczowe dla rozwoju kultury i dziedzictwa lokalnego, a także sprzyja tworzeniu zrównoważonych i atrakcyjnych miejsc.

Obszar cechuje się znaczną koncentracją problemów społecznych oraz przestrzenno-technicznych, w tym wysokim poziomem bezrobocia, a także wysokim udziałem osób objętych pomocą społeczną. W zakresie infrastrukturalnym podobszar odznacza się brakiem nowoczesnych przestrzeni integracyjnych, ograniczoną dostępnością budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Jednocześnie teren ten posiada istotny potencjał rozwojowy. O atrakcyjności turystycznej miejscowości Maszkowice decyduje przede wszystkim położenie w Beskidzie Sądeckim, oraz bliskość Gorców i Pienin, z ich malowniczymi szlakami przeznaczonymi dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej

Aktywizacja obszaru przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz pozytywnie wpłynie na cały obszar zdegradowany.

PODOBSZAR 2 – centrum wsi Obidza

Tabela 49. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Obidza

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	1. Wysoki poziom bezrobocia, w tym osób długotrwale bezrobotnych. 2. Znaczący udział osób korzystających z pomocy społecznej. 3. Wysoki udział osób objętych pomocą OPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawności. 4. Niska aktywność społeczna 5. Brak oferty spędzania czasu wolnego 6. Wyludnianie się miejscowości 7. Starzejąca się struktura demograficzna 8. Niska dostępność usług społecznych i kulturalnych	1. Wysoki poziom identyfikacji z miejscem zamieszkania 2. Istniejące organizacje pozarządowe i społeczne – KGW, Oddział Związku Podhalan, OSP. 3. Możliwość rozwoju opartego na lokalnych tradycjach i wspólnocie. 4. Cicha, bezpieczna i spokojna okolica 5. Skuteczność gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów i programów.
pozostałe (techniczne, przestrzenno - funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	1. Niski poziom aktywności gospodarczej 2. Rolnictwo o niewielkiej skali – często prowadzone na własne potrzeby, bez znaczącej wartości rynkowej 3. Brak miejsc pracy w samej miejscowości 4. Zagrożenia osuwiskowe 5. Brak sieci kanalizacyjnej i wodociągowej - ze względu na rozproszoną zabudowę i górzysty teren. 6. Słaba dostępność komunikacyjna – brak transportu zbiorowego,	1. Czyste środowisko naturalne i atrakcyjny krajobraz 2. Możliwość rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej np. tworzenie małej architektury turystycznej, tworzenie lokalnych centrów życia społecznego 3. Rozwój usług agroturystycznych – atrakcyjne położenie

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	trudne warunki w okresie zimowym. 7. Brak dostępu do szybkiego internetu i nowoczesnych technologii	

Podobszar centrum wsi Obidza wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się jednym z największych deficytów na obszarze zdegradowanym. Jednocześnie dzięki posiadanym potencjałom stwarza także realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 50. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Obidza

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
1. Wysoki poziom bezrobocia oraz długotrwałego bezrobocia - wartości przekraczające średnią dla gminy. 2. Starzejąca się struktura demograficzna 3. Wysoki odsetek objętych wsparciem OPS, w tym także z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niepełnosprawności. 4. Niska aktywność społeczna 5. Ograniczona oferta kulturalna i integracyjna. 6. Kumulacja problemów społecznych w jednym miejscu.	1. Niedostateczna estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznej. 2. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 3. Niezadowalający stan infrastruktury pieszej na podobszarze. 4. Brak dostępu do szybkiego internetu. 5. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Obidza

Powierzchnia podobszaru: 6,8366 ha

Ludność podobszaru: 40 osób

Opis podobszaru: podobszar rewitalizacji obejmuje centralną część miejscowości Obidza. Na wskazanym terenie funkcjonuje Szkoła Podstawowa, budynek

wielofunkcyjny w którym mieści się biblioteka, świetlica i remiza OSP. W oparciu o te zasoby mogą być organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność.

Obszar cechuje się znaczną koncentracją problemów społecznych oraz przestrzenno-technicznych, w tym wysokim poziomem bezrobocia, a także wysokim udziałem osób objętych pomocą społeczną. W zakresie infrastrukturalnym podobszar odznacza się ograniczoną dostępnością budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Jednocześnie teren ten posiada istotny potencjał rozwojowy. O atrakcyjności turystycznej miejscowości Obidza decyduje przede wszystkim położenie i atrakcyjny krajobraz predystynujące do rozwoju turystyki ekologicznej i slow-life.

PODOBSZAR 3 – centrum wsi Jazowsko

Tabela 51. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Jazowsko

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	1. Zjawisko wykluczenia społecznege – obecność społeczności romskiej (osiedle romskie) często borykającej się z problemami integracji, niskiego poziomu edukacji, ubóstwa, bezrobocia. 2. Rosnące poczucie zagrożenia patologiami społecznymi. 3. Wysoki poziom bezrobocia w tym bezrobocia długotrwałego, głównie wśród osób młodych i osób powyżej 45 r. ż. I z niskim wykształceniem 4. Wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej. 5. Wysoki udział osób objętych pomocą OPS z powodu ubóstwa i wykluczenia oraz niepełnosprawności. 6. Wysoki wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym.	1. Przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym funkcjonuje dziecięcy zespół regionalny „Jazowiaczek”. 2. Oddział Związku Podhalań kultywujący tradycje górali białych. 3. Możliwość rozwoju opartego na lokalnych tradycjach i wspólnocie. 4. Budynek wielofunkcyjny i szkoła mogą stać centrum aktywności społecznej i edukacyjnej. 5. Skuteczność gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów i programów.

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	7. Niskie wyniki z egzaminów po klasie 8, zwłaszcza z jęz. polskiego i angielskiego. 8. Niska aktywność społeczna wśród części mieszkańców-utrudnia realizację oddolnych inicjatyw i projektów lokalnych 9. Ograniczona oferta społeczno-kulturalna	
pozostałe (techniczne, przestrzenno - funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	1. Brak świetlicy lub nowoczesnej przestrzeni integracyjnej. 2. Potrzeba budowy sali gimnastycznej. 3. Trudne warunki mieszkaniowe na osiedlu romskim – niska jakość budynków, niski dostęp do infrastruktury technicznej 4. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 5. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 6. Zanieczyszczenie środowiska – spalanie śmieci na osiedlu romskim, dzikie wysypiska 7. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach. 8. Niskie dochody mieszkańców – zwłaszcza w rodzinach romskich	1. Atrakcyjne krajobrazowo położenie 2. Tereny rekreacyjno-turystyczne (wzdłuż Dunajca, Velo Dunajec) 3. Rozwój usług agroturystycznych – atrakcyjne położenie w Beskidzie Sądeckim stwarza dobre warunki do rozwoju ekoturystyki 4. Istniejąca i aktywnie rozwijana infrastruktura edukacyjna i sportowo-rekreacyjna. 5. Korzystne położenie i dobra dostępność komunikacyjna.

Podobszar centrum wsi Jazowsko wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się największymi deficytami na obszarze zdegradowanym. Jednocześnie dzięki posiadanym potencjałom stwarza także realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 52. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Jazowsko

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
1. Wysoki poziom bezrobocia w tym bezrobocia długotrwałego, głównie wśród osób młodych i osób powyżej 45 r. ż. i z niskim wykształceniem 2. Wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej. 3. Wysoki udział osób objętych pomocą OPS z powodu ubóstwa i wykluczenia oraz niepełnosprawności. 4. Wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym. 5. Ograniczona oferta kulturalna i integracyjna. 6. Kumulacja problemów społecznych w jednym miejscu.	1. Niewystarczająca infrastruktura techniczna - obiekty publiczne wymagają rozbudowy/modernizacji. 2. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 3. Ograniczona dostępność budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. 4. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 5. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Jazowsko

Powierzchnia podobszaru: 49,9638 ha

Ludność podobszaru: 564 osób

Opis podobszaru: podobszar rewitalizacji obejmuje centralną część miejscowości Jazowsko. Obszar cechuje się znaczną koncentracją problemów społecznych oraz przestrzenno-technicznych, w tym wysokim poziomem bezrobocia, a także wysokim udziałem osób objętych pomocą społeczną. W zakresie infrastrukturalnym podobszar odznacza się brakiem nowoczesnych przestrzeni integracyjnych, ograniczoną dostępnością budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Jednocześnie teren ten posiada istotny potencjał rozwojowy. Atrakcyjność Jazowska w gminie Łącko wynika głównie z jego położenia nad Dunajcem, w otoczeniu Beskidów, oraz z bogatego dziedzictwa kulturowego i historycznego. Te czynniki sprzyjają rozwojowi turystyki pieszej, rowerowej, kajakowej oraz agroturystyki. W wybranym podobszarze znajduje się m.in. kościół wraz z placem parkingowym, ośrodek zdrowia, budynek wielofunkcyjny w którym mieści się biblioteka i remiza OSP, Zespół Szkolno-Przedszkolny i tereny rekreacyjne nad Dunajcem. Jest to obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjający

nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne. Obiekty te mają dogodny dostęp komunikacyjny i pieszy (przy drodze wojewódzkiej). W oparciu o te zasoby mogą być organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność. Aktywizacja obszaru przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz pozytywnie wpłynie na cały obszar zdegradowany.

PODOBSZAR 4 – centrum wsi Zarzecze

Tabela 53. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Zarzecze

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	1. Odpływ młodego pokolenia, starzejące się społeczeństwo 2. Ograniczona dostępność do usług społecznych 3. Dość wysoki poziom bezrobocia, głównie wśród osób powyżej 45 r. ż. 4. Znaczny udział osób korzystających z pomocy społecznej głównie z powodu ubóstwa i wykluczenia 5. Niższe niż średnie w gminie wyniki z egzaminów po klasie 8, zwłaszcza z matematyki i jęz. polskiego	1. Aktywna społeczność lokalna – KGW, OSP, zaangażowani mieszkańcy 2. Silne więzi lokalne 3. Możliwość rozwoju opartego na lokalnych tradycjach i wspólnocie. 4. Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego nad Dunajcem 5. Skuteczność gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów i programów.
pozostałe (techniczne, przestrzenno - funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	1. Brak zagospodarowania terenów dla potrzeb rekreacji i wypoczynku, słaba baza turystyczna i rekreacyjna 2. Konieczność dostosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych. 3. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 4. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 5. Niewielkie zróżnicowanie działalności gospodarczej –	1. Potencjał rekreacyjno-turystyczny – dobre warunki do rozwoju turystyki wiejskiej i agroturystyki (VeloDunajec, górzysty teren, miejsca widokowe) 2. Atrakcyjne położenie geograficzne – bliskość rzeki Dunajec, naturalne krajobrazy 3. Rozwój usług agroturystycznych – atrakcyjne położenie w Beskidzie Sądeckim

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	dominacja rolnictwa niskotowarowego. 6. Niewielka skala produkcji poszczególnych gospodarstw, rozproszenie, słabe powiązania gospodarstw z rynkiem.	stwarza dobre warunki rozwoju ekoturystyki 4. Istniejąca i aktywnie rozwijana infrastruktura edukacyjna i rekreacyjna. 5. Bliskość trasy DW 969 – dobre połączenie z Nowym Sączem i Krościenkiem

Podobszar centrum wsi Zarzecze wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się znacznymi deficytami na obszarze zdegradowanym. Jednocześnie dzięki posiadanym potencjałom stwarza także realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 54. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Zarzecze

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
1. Wysoki poziom bezrobocia oraz długotrwałego bezrobocia - wartości przekraczające średnią dla gminy. 2. Wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym. 3. Wysoki odsetek objętych wsparciem OPS, w tym także z powodu ubóstwa i wykluczenia 4. Ograniczona dostępność do usług społecznych 5. Kumulacja problemów społecznych w jednym miejscu.	1. Niewystarczająca infrastruktura techniczna - obiekty publiczne wymagają rozbudowy/modernizacji. 2. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 3. Ograniczona dostępność budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. 4. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 5. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Zarzecze

Powierzchnia podobszaru: 7,2520 ha

Ludność podobszaru: 17 osób

Opis podobszaru: podobszar rewitalizacji obejmuje centralną część miejscowości Zarzecze. Na wskazanym terenie funkcjonuje Szkoła Podstawowa, remiza OSP i boisko sportowe z placem zabaw i elementami siłowni zewnętrznej, które są jedynymi ośrodkami życia lokalnego. W oparciu o te zasoby mogą być organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność. Obszar cechuje się znaczną koncentracją problemów społecznych oraz przestrzenno-technicznych, w tym wysokim poziomem bezrobocia, a także wysokim udziałem osób objętych pomocą społeczną. W zakresie infrastrukturalnym podobszar odznacza się brakiem nowoczesnych przestrzeni integracyjnych, ograniczoną dostępnością budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Jednocześnie teren ten posiada istotny potencjał rozwojowy. O atrakcyjności turystycznej miejscowości Zarzecze decyduje przede wszystkim położenie w Beskidzie Sądeckim, oraz bliskość Górców i Pienin, z ich malowniczymi szlakami przeznaczonymi dla turystyki pieszej, rowerowej i konnej. Przez Zarzecze przebiegają szlaki piesze i rowerowe o zróżnicowanym stopniu trudności. Aktywizacja obszaru przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz pozytywnie wpłynie na cały obszar zdegradowany.

PODOBSZAR 5 – centrum wsi Łącko

Tabela 55. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Łącko

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Społeczne	1. Stosunkowo wysoki poziom bezrobocia i długotrwałego bezrobocia, także wśród kobiet 2. Najwyższa liczba popełnionych przestępstw 3. Bardzo wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej – 3. najwyższy w skali gminy. 4. Wysoki udział osób objętych pomocą OPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.	1. Aktywne grupy nieformalne oraz organizacje pozarządowe i społeczne – Klub Senior+, stowarzyszenia, KGW. 2. Jednostka OSP – wysoki poziom przygotowania do działań przeciwpowodziowych i przeciwpożarowych, a także istotna rola animacyjno-kulturalna. 3. Silna tożsamość lokalna. 4. Zespoły regionalne 5. Zaangażowanie mieszkańców w inicjatywy

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	5. Znaczna liczba ludności w wieku poprodukcyjnym – 2. najwyższa w skali Gminy.	społeczne i gotowość do współpracy z samorządem lokalnym. 6. Zadowalające wyniki nauczania (rozumiane jako rezultaty egzaminów ósmoklasisty). 7. Nowopowstałe miejsca integracji oraz aktywności społecznej i kulturalnej, głównie dzięki zrealizowanym dotychczas przedsięwzięciom rewitalizacyjnym (CKiEM, Dom Katechetyczny) 8. Nowopowstałe przestrzenie integracji oraz aktywności ruchowej. 9. Rozwinięte sadownictwo – możliwe zwiększenie przetwórstwa i promocji produktów regionalnych 10. Skuteczność gminy w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację projektów i programów.
pozostałe (techniczne, przestrzenno - funkcjonalne, gospodarcze, środowiskowe)	1. Brak świetlicy wiejskiej lub nowoczesnej przestrzeni integracyjnej. 2. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 3. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 4. Bariery architektoniczne w budynkach i przestrzeniach publicznych, 5. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach.	1. Atrakcyjne położenie przyrodnicze 2. Potencjał rekreacyjno-turystyczny, także dla turystyki rowerowej (Velo Dunajec). 3. Istniejąca i aktywnie rozwijana infrastruktura edukacyjna i opiekuńczo-wychowawcza. 4. Infrastruktura sportowa. 5. Połączenie z siecią gazową - rosnące zainteresowanie wykorzystaniem gazu. 6. Działalność CKiEM oraz lokalnych organizacji i grup 7. Wysoki wskaźnik aktywności gospodarczej.

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
		8. Znaczna dynamika rozwoju lokalnej przedsiębiorczości – najwyższa w skali Gminy. 9. Położenie przy drodze wojewódzkiej 969. 10. Dobre połączenia komunikacyjne

Podobszar centrum wsi Łącko wskazany jako rewitalizowany charakteryzuje się jednym z największych deficytów na obszarze zdegradowanym. Pomijając zdiagnozowane problemy, obszar ten charakteryzuje się dużym potencjałem rozwoju, co stanowi istotny element dla realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Stwarza także realną możliwość kreowania pozytywnych zmian, które wpłyną zarówno na poprawę sytuacji na tym terenie, jak również będą pozytywnie oddziaływać na cały obszar zdegradowany.

Tabela 56. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Łącko

Aspekty społeczne	Aspekty pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne)
1. Wysoki poziom bezrobocia oraz długotrwałego bezrobocia - wartości przekraczające średnią dla gminy. 2. Wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym. 3. Wysoki odsetek objętych wsparciem OPS, w tym także z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. 4. Ograniczona oferta kulturalna i integracyjna. 5. Kumulacja problemów społecznych w jednym miejscu.	1. Niewystarczająca infrastruktura techniczna - obiekty publiczne wymagają rozbudowy/modernizacji. 2. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych. 3. Ograniczona dostępność budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami. 4. Potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. 5. Zły stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych oraz rowów i kanałów melioracyjnych na niektórych odcinkach.

Położenie podobszaru: obszar położony w centrum wsi Łącko

Powierzchnia podobszaru: 27,5319 ha

Ludność podobszaru: 260 osób

Opis podobszaru: podobszar rewitalizacji obejmuje centralną część miejscowości Łącko, stanowiącej centrum administracyjne gminy. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji znajdują się obiekty, w których świadczone są różnego rodzaju usługi, m.in. edukacyjne, opiekuńczo-wychowawcze, kulturalne, a także zapewniające dostęp do bazy sportowo-rekreacyjnej, w oparciu, o którą będą organizowane działania aktywizujące lokalną społeczność.

Obszar cechuje się znaczną koncentracją problemów społecznych oraz przestrzenno-technicznych, w tym wysokim poziomem bezrobocia, a także wysokim udziałem osób objętych pomocą społeczną. W skali gminy ponad połowa wszystkich przestępstw została popełniona w Łącku. W zakresie infrastrukturalnym podobszar odznacza się brakiem nowoczesnych przestrzeni integracyjnych, ograniczoną dostępnością budynków publicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie teren ten posiada istotny potencjał rozwojowy. Dodatkowym atutem jest atrakcyjne położenie w krajobrazowym otoczeniu oraz przebieg trasy Velo Dunajec, który stwarza możliwości rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych.

Podobszar charakteryzuje się najwyższym nagromadzeniem problemów społecznych i infrastrukturalnych w miejscowości, przy jednoczesnym istnieniu realnych zasobów umożliwiających skuteczną rewitalizację. Jego aktywizacja przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców oraz pozytywnie wpłynie na cały obszar zdegradowany.

Spis Map

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce.....	5
Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko	6
Mapa 3. Trasy rowerowo-spacerowe nad Dunajcem.....	26
Mapa 4. Trasy rekreacyjno-biegowe do 20 km	26
Mapa 5. Trasy rekreacyjno-biegowe do 10 km	27

Spis Tabel

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Łącko na koniec 2024 r.	7
Tabela 2. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łącko	8
Tabela 3. Sieć wodociągowa w Gminie Łącko w 2024 r.	9
Tabela 4. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łącko w 2024 r.....	10
Tabela 5. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.)	11
Tabela 6. Zasoby mieszkaniowe Gminy Łącko w latach 2021-2023.....	13
Tabela 7. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.)	14
Tabela 8. Oddane do użytkowania budynki niemieszkalne wg rodzajów w Gminie Łącko w latach 2021-2024	16
Tabela 9. Spis boisk sportowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko	18
Tabela 10. Spis publicznych placów zabaw w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko	18
Tabela 11. Szkoły taneczne na terenie Gminy	19
Tabela 12. Warsztaty/zajęcia stałe – oferta GOK-u	20
Tabela 13. Cykliczne imprezy kulturalno-rozrywkowe na terenie Gminy Łącko.....	21
Tabela 14. Liczba osuwisk (stan na rok 2019)	37
Tabela 15. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 r.	40
Tabela 16. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII).....	42
Tabela 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim wg sekcji PKD 2007 w latach 2021 – 2024	44
Tabela 18. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 – 2014....	46
Tabela 19. Podmioty gospodarcze w Gminie Łącko wg sektorów własnościowych w latach 2021 - 2024.....	47
Tabela 20. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021-2024 (stan na 31.XII)	51
Tabela 21. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) w porównaniu z rokiem 2021	51
Tabela 22. Struktura ekonomiczna ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 roku (stan w dniu 31.XII).....	54
Tabela 23. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)	55
Tabela 24. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII).....	56
Tabela 25. Osoby pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021- 2024.	59

Tabela 26. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII).....	61
Tabela 27. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII).....	63
Tabela 28. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII).....	65
Tabela 29. Liczba osób bezrobotnych bez stażu w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)	67
Tabela 30. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan na 31.XII)	70
Tabela 31. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)	72
Tabela 32. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2021	73
Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)	76
Tabela 34. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2021	77
Tabela 35. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII)	79
Tabela 36. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2021	80
Tabela 37. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII).....	82
Tabela 38. Wykształcenie ludności w wieku 13 lat i więcej wg poziomu wykształcenia i płci w Gminie Łącko – stan na 2021 r.	84
Tabela 39. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko	85
Tabela 40. Liczba dzieci wg roczników urodzenia w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.12.2024 r.	86
Tabela 41. Ilość komputerów przypadająca na 1 ucznia w poszczególnych szkołach z terenu Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024.....	87
Tabela 42. Wielkość księgozbioru w bibliotekach publicznych w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024.....	88
Tabela 43. Wielkość księgozbioru w bibliotekach szkolnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024.....	88
Tabela 45. Organizacje pozarządowe w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko wg stanu na dzień 23.05.2025	91
Tabela 46. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (wg danych za 2023 - 2024)	104
Tabela 46a. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko	108
Tabela 47. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Maszkowice.....	109

Tabela 48. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Maszkowice.....	111
Tabela 49. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Obidza.....	112
Tabela 50. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Obidza.....	114
Tabela 51. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Jazowsko.....	115
Tabela 52. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Jazowsko.....	116
Tabela 53. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Zarzecze.....	118
Tabela 54. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Zarzecze.....	119
Tabela 55. Kluczowe zjawiska – negatywne i potencjały w m. Łącko.....	120
Tabela 56. Przesłanki wyboru podobszaru rewitalizacji m. Łącko.....	122

Spis Wykresów

Wykres 1. Użytki rolne w Gminie Łącko wg klas bonitacyjnych.....	8
Wykres 2. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.).....	12
Wykres 3. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2024r.).....	15
Wykres 4. Mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w Gminie Łącko w latach 2021-2023	16
Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 r.....	41
Wykres 6. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024 (stan w dniu 31.XII).....	43
Wykres 7. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021-2024 w stosunku do roku 2021	52
Wykres 8. Średnia zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2021-2024 w stosunku do roku 2021	53
Wykres 9. Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łącko w ogólnej liczbie bezrobotnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024.....	56
Wykres 10. Liczba bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.....	57
Wykres 11. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.	57
Wykres 12. Liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.12.2024 r.....	60
Wykres 13. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.	62
Wykres 14. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.	64
Wykres 15. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024r.....	66
Wykres 16. Liczba bezrobotnych bez stażu pracy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r.	68
Wykres 17. Liczba osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024.....	71
Wykres 18. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024	73
Wykres 19. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2024r.	74

Wykres 20. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024.....	77
Wykres 21. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2024 r.	78
Wykres 22. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 roku	80
Wykres 23. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w roku 2024.	81
Wykres 24. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2024 r.	83
Wykres 25. Struktura wykształcenia społeczeństwa w Gminie Łącko w roku 2021	83
Wykres 26. Liczba komputerów w poszczególnych Szkołach podstawowych zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2024 r	87
Wykres 27. Gospodarstwa domowe w Gminie Łącko w 2021 r.....	89
Wykres 28. Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024	96
Wykres 29. Liczba przestępstw tj. bójki, pobicia, rozboje w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024	97
Wykres 30. Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2021-2024.....	97